

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O GRADNJI S
KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA DONOŠENJA ZAKONA

Ustavna osnova donošenja ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Područje građenja građevina danas uređuje Zakon o gradnji ("Narodne novine" br. 52/99, 75/99 i 117/01 i 47/03). U primjeni postojećeg Zakona o gradnji ocijenjeno je da taj zakon:

1. nedostatno i neispravno uređuje područje uporabljivosti građevinskih proizvoda, posebice u odnosu na obveze Republike Hrvatske glede pristupanja Europskim zajednicama u području ukidanja tehničkih prepreka prometu roba i usluga,
2. uređuje područje izdavanja upravnih akata ne uvažavajući različitost:
 - a) vrsta građevina i njihove složenosti, namjene i smještaja u prostoru,
 - b) slučajeva građenja (građenje nove građevine, izmjena građevine tijekom građenja, održavanja, rekonstrukcije i uklanjanja uporabljive građevine),
 - c) sudjelovanja zainteresiranih strana u postupcima koje se vode po ovom zakonu (stranke u postupku u odnosu na karakter upravnog postupka i tome pripadni pravni interes takove stranke),
3. sadrži odredbe koje izravno predstavljaju ili potenciraju stvaranje administrativnih prepreka brzom i djelotvornom rješavanju po zahtjevima investitora,
4. neispravno postavlja obveze upravnim tijelima u postupcima građevinske i uporabne dozvole u odnosu na građevinske prepreke kretanju invalidnih osoba,
5. sadrži i druge nedostatke i/ili nedorečenosti za koje se ocjenjuje da mogu biti drugačije ili preciznije uređene zakonom.

Osim toga, budući da je cjelokupno stanje prostornog uređenja i građenja kao vezanih djelatnosti ocijenjeno u cjelini nepovoljnom kako za poduzetničko tako i za individualno investiranje, istovremeno s izradom novoga Zakona o gradnji, u zakonsku proceduru upućen je i nacrt prijedloga novoga Zakona o prostornom uređenju čije su odredbe usklađene s nacrtom prijedloga novoga Zakona o gradnji. Isto tako, istovremeno s izradom nacrta prijedloga novoga Zakona o gradnji izrađuje se i nacrt prijedloga Zakona o sanaciji bespravne gradnje (radni naslov) čije odredbe su također usklađene s oba spomenuta nova zakona.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti zakonom

Novim Zakonom o gradnji treba urediti projektiranje, gradnju, uporabu i uklanjanje građevine, tehnička svojstva, uporabljivost i promet građevinskih proizvoda, ustrojstvo građevinske inspekcije, bitne i druge zahtjeva za građevine, provedbu upravnih i drugih postupaka, te prava i obveze tijela državne uprave, pravnih i fizičkih osoba s tim u svezi.

Projektiranje, gradnju, uporabu i uklanjanje građevine treba urediti na način da se poštuje različitost građevina u odnosu na njihovu složenost, namjenu i položaj u prostoru.

Uporabljivost građevinskih proizvoda treba urediti na način koji korespondira onome u Europskim zajednicama radi uklanjanja tehničkih prepreka prometu roba i usluga uz osiguravanje primjerene sigurnosti građevinskih proizvoda i građevina u cjelini. Ovim dijelom Zakona treba urediti i pitanje nadležnosti i upravnih postupaka vezanih za građevinske proizvode.

Upravne postupke vezane za građenje, uklanjanje i uporabu građevine treba urediti na način da se potencijalnom investitoru omogući da na najmanje složen način ostvari svoja prava, pri čemu osiguravanje zadovoljavanja javnog interesa mora biti takvo da ne predstavlja administrativnu prepreku (tj. jasno i u determiniranim vremenskim i pravnim okvirima). Ispunjavanje privatnih interesa (stranke u postupku) mora biti osigurano na način koji će onemogućiti da pravo stranke ujedno bude i mogućnost za neopravdano odugovlačenje provedbe postupaka.

Bitne zahtjeve za građevinu treba urediti na način koji korespondira onome u Europskim zajednicama uz osiguravanje primjerene sigurnosti građevina u cjelini.

Uvjete za obavljanje poslova projektiranja, građenja i stručnog nadzora, treba urediti na način koji osigurava tržišnu utakmicu između različitih oblika organiziranja osoba koje obavljaju poslove vezane za projektiranje, građenje i stručni nadzor, s time da se istovremeno spriječi sukob interesa koji bi bio na štetu općoj sigurnosti građevina ili kakvom drugom javnom interesu.

Ustrojstvo i postupanje građevinske inspekcije treba urediti na način da se osigura primjeren nadzor nad građenjem, rekonstrukcijom, održavanjem i uklanjanjem građevina, osigura način sprječavanja nezakonitosti u spomenutim poslovima kao i nadzor nad uporabljivošću građevinskih proizvoda na način koji osigurava primjerenu sigurnost građevinskih proizvoda i građevina u cjelini.

Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem novoga Zakona o gradnji proisteći će slijedeće posljedice:

1. područje uporabljivosti građevinskih proizvoda bit će uređeno na način koji korespondira onome u Europskim zajednicama radi uklanjanja tehničkih prepreka prometu roba i usluga uz

- osiguravanje primjerene sigurnosti građevinskih proizvoda i građevina u cjelini, pri čemu će se ostaviti dovoljno prostora i vremena domaćem poduzetništvu za prilagodbu novim uvjetima;
2. područje izdavanja upravnih akata bit će u najvećoj mogućoj mjeri prilagođeno različitostima:
 - a) vrsta građevina i njihove složenosti, namjena i položaja u prostoru,
 - b) slučajeve građenja (građenje nove građevine, izmjena građevine u građenju, održavanja, rekonstrukcije i uklanjanja uporabljive građevine),
 - c) sudjelovanja zainteresiranih strana u postupcima koji se vode po ovom zakonu (stranke u postupku u odnosu na karakter upravnog postupka i tome pripadni pravni interes takove stranke),
 3. uklonit će se u najvećoj mjeri odredbe koje izravno predstavljaju ili potenciraju stvaranje administrativne prepreke za brzo i djelotvorno rješavanje po zahtjevima investitora tako da mu omogući na najmanje složen način ostvarenje njegovoga prava na gradnju, pri čemu će način ispunjavanja javnog interesa biti jasan, i u determiniranim vremenskim i pravnim okvirima, a ispunjavanje privatnih interesa (stranke u postupku) će biti osigurano na način koji će onemogućiti da pravo stranke ujedno bude i mogućnost za neopravdano odugovlačenje provedbe postupaka.
 4. uredit će postupke u odnosu na posebne potrebe invalidnih osoba u smislu sprječavanja stvaranja novih građevinskih prepreka kretanju invalidnih osoba odnosno otklanjanju takovih prepreka,
 6. otklonit će i druge nejasnoće i/ili nedorečenosti uočene u primjeni sadašnjeg Zakona.

Razlozi zbog kojih se predlaže donošenje Zakona po hitnom postupku

Potreba usklađivanja tehničkog zakonodavstva Republike Hrvatske sa zakonodavstvom europske zajednice, a zbog čim bržega prilagođavanja hrvatskog graditeljstva uvjetima poslovanja koji vladaju na tržištu zajednice razlog je da se ovaj Zakon donosi po hitnom postupku. Zaostajanje u prilagodbi moglo bi prouzročiti veće poremećaje u graditeljskom gospodarstvu koje bi se prvenstveno očitovale u nemogućnosti nastupa graditeljskih tvrtki kako proizvođačkih tako i izvođačkih na tržištu zajednice učinilo bi ih nekonkurentnim čimbenicima u trenutku pristupanja uniji. Stoga se u cilju sprječavanja navedenih poremećaja predlaže donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Obzirom da se ne uvode nikakvi novi poslovi koji bi dodatno opterećivali Proračun Republike Hrvatske, cijeni se da su za provedbu ovoga Zakona zadovoljavajuća sredstva koja se uobičajeno izdvajaju za ovu djelatnost.

IV. ZAKON O GRADNJI

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevine, tehnička svojstva, uporabljivost i promet građevinskih proizvoda, ustrojstvo građevinske inspekcije, određuju se bitni zahtjevi i drugi uvjeti za građevinu, uređuje se provedba upravnih i drugih postupaka te prava i obveze tijela državne uprave, pravnih i fizičkih osoba s tim u vezi.

Odredbe ovoga Zakona ne odnose se na projektiranje, građenje i uklanjanje rudarskih objekata i postrojenja određenih posebnim zakonom.

Članak 2.

Projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevine, promet i dokazivanje uporabljivosti građevinskih proizvoda, te izdavanje akata s tim u vezi, obavlja se prema odredbama ovoga Zakona, i drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te prema odredbama posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona, hrvatskih norma i pravila struke, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Projektiranjem, građenjem, uporabom i uklanjanjem građevine ne smiju se ugroziti život i zdravlje ljudi, okoliš, priroda, druge građevine i stvari, niti stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na građenje nove građevine na odgovarajući se način primjenjuju na rekonstrukciju, adaptaciju, održavanje i uklanjanje građevine, ako ovim Zakonom ili drugim propisom donesenim u skladu s ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 3.

Na postupovna pitanja u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Na pitanja glede građevinskih proizvoda koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe posebnog zakona kojim se uređuje opća sigurnost proizvoda i opći tehnički zahtjevi za proizvode.

Za određene vojne građevine, građevine od posebnog značenja za obranu Republike Hrvatske ili za druge građevine, kada je to potrebno u postupcima koji se vode prema ovom Zakonu, posebnim zakonom propisat će se posebne mjere radi zaštite tajnih podataka.

Sve potvrde, mišljenja i drugi akti tijela državne uprave te pravnih i fizičkih osoba s javnim ovlastima, čija je obveza pribavljanja odnosno izdavanja propisana ovim zakonom ili posebnim zakonom u vezi s postupkom uređenim ovim Zakonom, moraju se izdati u roku od trideset dana od dana primitka pismena kojim se pozivaju da takvu potvrdu, mišljenje ili drugi akt izdaju. Ako navedeno tijelo odnosno osoba ne izda ili ne odbije izdati zatraženu potvrdu, mišljenje odnosno drugi akt, smatra se da je potvrda, mišljenje odnosno drugi akt izdana bez primjedbi, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 4.

Pojedini pojmovi uporabljeni u ovom Zakonu imaju sljedeće značenje:

- projektiranje jest izrada projekata čija je obveza izrade propisana ovim Zakonom;

- građenje jest izvođenje radova (pripremnih radova, zemljanih radova, radova na izradi građevinskih konstrukcija, građevno-instalaterskih radova, građevno-završnih radova, radova na ugradnji građevinskih proizvoda, ugradnji postrojenja ili opreme, te drugih radova) radi podizanja nove građevine, rekonstrukcije, adaptacije i održavanja uporabljive građevine ili radi promjene stanja u prostoru;

- rekonstrukcija jest izvođenje radova kojima se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za uporabljivu građevinu i kojima se mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena (dograđivanje, nadograđivanje, uklanjanje vanjskog dijela građevine, izvođenje radova radi promjene namjene građevine ili tehnološkog procesa i sl.);

- adaptacija jest sanacija i svako drugo izvođenje radova kojima se utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za uporabljivu građevinu, ali kojim se radovima ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je izgrađena;

- održavanje jest izvođenje radova radi očuvanja bitnih zahtjeva za građevinu u predviđenom roku njenog trajanja, kojima se ne mijenja usklađenost građevine s lokacijskim uvjetima u skladu s kojima je građevina izgrađena;

- građevina jest sve što je nastalo građenjem i povezano je s tlom, a sastoji se od građevinskog sklopa ili građevinskog sklopa i ugrađenog postrojenja odnosno opreme koji zajedno čine tehničko-tehnološku cjelinu, kao i samostalna postrojenja povezana s tlom, te objekti koji nisu nastali građenjem povezani s tlom, ako se njime mijenja način korištenja prostora;

- složena građevina jest skup međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina;

- obiteljska kuća jest građevina stambene namjene na zasebnoj građevinskoj čestici s najviše dva stana, koja nema više od podruma i dvije nadzemne etaže, te čija građevinska (bruto) površina ne prelazi 400 m², a u koju površinu se uračunava i površina pomoćnih građevina (garaža, kotlovnica, drvarnica, spremišta, gospodarskih građevina i slično) ako se grade na istoj građevnoj čestici. Nadzemnom etažom smatra se i tavanska etaža namijenjena stanovanju;

- jednostavna građevina jest ona koja sadrži jednostavnu nosivu konstrukciju i za koju je nužna samo provjera ispunjavanja bitnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti;
- privremena građevina jest građevina izgrađena za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, za potrebe održavanja sajмова, javnih manifestacija i slično;
- građevinski sklop jest skup svrhovito povezanih građevinskih proizvoda uključujući i građevinske instalacije i opremu koja nije izravno povezana s tehnološkim procesom;
- građevinski proizvod jest bilo koja stvar koja je proizvedena, izdvojena ili na drugi način dobivena, neovisno o stupnju prerade, a namijenjena je za građenje;
- tehnička specifikacija jest norma na koju upućuje tehnički propis, te tehničko dopuštenje;
- postrojenje jest skup svrhovito povezane opreme koja služi obavljanju tehnološkog ili drugog procesa kojemu je namijenjena građevina;
- oprema jesu pojedinačni uređaji, strojevi, procesne instalacije i drugi proizvodi od kojih se sastoji postrojenje ili su samostalno ugrađeni u građevinu i služe tehnološkom ili drugom procesu kojemu je namijenjena građevina;
- ugradnja jest postupak kojim se građevinski proizvodi, instalacije, oprema ili postrojenja povezuju i postaju sastavnim dijelom građevine, te se bez izvođenja radova ili utjecaja na bitne zahtjeve za građevinu ne mogu ukloniti iz građevine;
- pripremni radovi jesu građenje privremenih građevina i izvođenje drugih radova radi organizacije i uređenje gradilišta, te omogućavanje primjene odgovarajuće tehnologije građenja;
- gradilište jest prostor, uključujući i privremeno zauzeti prostor, na kojemu se gradi, rekonstruira, adaptira, izvode radovi na održavanju ili uklanjanja građevina, kao i prostor potreban za omogućavanje primjene odgovarajuće tehnologije građenja;
- uklanjanje građevine ili njezina dijela jest izvođenje radova kojima se ruši ili rastavlja građevina ili njezin dio, radi njenog uklanjanja s mjesta gdje se nalazi, a koje izvođenje radova uključuje i zbrinjavanje zatečenog otpada u građevini i na građevnoj čestici, građevinskog materijala i otpada nastalog rušenjem odnosno rastavljanjem građevine, te dovođenje građevinske čestice odnosno zemljišta na kojemu se je nalazila građevina u uredno stanje;
- uporabljiva građevina jest ona građevina za koju je izdana uporabna dozvola, građevina za koju se ne izdaje uporabna dozvola ako je izgrađena na temelju i u skladu s potvrđenim glavnim projektom ili drugim odgovarajućim aktom tijela državne vlasti i svaka druga građevina koja je prema ovom Zakonu s njom izjednačena.

Članak 5.

Upravne poslove te normativne i stručno-analitičke poslove u vezi s uporabljivošću građevinskih proizvoda i dokazivanja sukladnosti građevine, obavlja Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) Uprava za graditeljstvo.

II. BITNI ZAHTJEVI ZA GRAĐEVINU, DRUGI UVJETI ZA GRAĐEVINU I TEHNIČKA SVOJSTVA GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Članak 6.

Svaka građevina ovisno o svojoj namjeni u predviđenom roku svog trajanja, mora ispunjavati bitne zahtjeve za građevinu i druge uvjete propisane ovim Zakonom, tehničkim propisima i drugim propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, lokacijskim uvjetima određenim prema posebnom zakonu, te drugim uvjetima propisanim posebnim propisima koji su od utjecaja na bitne zahtjeve za građevinu.

Bitni zahtjevi za građevinu odnose se na mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od požara, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, sigurnost u korištenju, zaštitu od buke te uštedu energije i toplinsku zaštitu.

Građevno-tehničke uvjete za građenje i uporabu građevinskih proizvoda koji se smatraju povoljnijim za okoliš i za koje je radi toga prema posebnom propisu predviđena mogućnost smanjenja prihoda Državnog proračuna Republike Hrvatske od prometa roba i usluga propisuje ministar Pravilnikom.

Mehanička otpornost i stabilnost

Članak 7.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da tijekom građenja i uporabe predvidiva djelovanja ne prouzroče:

- rušenje građevine ili njezina dijela,
- deformacije nedopuštena stupnja,
- oštećenja građevinskog sklopa ili opreme zbog deformacije nosive konstrukcije,
- nerazmjerno velika oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

Zaštita od požara

Članak 8.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se u slučaju požara:

- očuva nosivost konstrukcije tijekom određenog vremena utvrđena posebnim propisom,
- spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- spriječi širenje vatre na susjedne građevine,

- omogućiti da osobe mogu neozlijeđene napustiti građevinu, odnosno da se omogućiti njihovo spašavanje,
- omogućiti zaštita spašavatelja.

Higijena, zdravlje i zaštita okoliša

Članak 9.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da ne ugrožava higijenu i zdravlje ljudi, radni i životni okoliš, posebice zbog:

- oslobađanja opasnih plinova, para i drugih štetnih tvari (onečišćenje zraka i sl.),
- opasnih zračenja,
- onečišćenja voda i tla,
- neodgovarajućeg odvođenja otpadnih voda, dima, plinova te tekućeg otpada,
- neodgovarajućeg zbrinjavanja krutog otpada,
- sakupljanja vlage u dijelovima građevine ili na površinama unutar građevine.

Građevinske proizvode i opremu mora se u građenju izabrati, izvesti, ugraditi ili povezati, preinačiti i održavati tako da zbog kemijskih, fizikalnih ili drugih utjecaja ne može doći do opasnosti, smetnji, šteta ili nedopustivih oštećenja tijekom uporabe građevine.

Sigurnost u korištenju

Članak 10.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena tako da se tijekom njezine uporabe izbjegnu moguće ozljede korisnika građevine koje mogu nastati od poskliznuća, pada, sudara, opekline, električnog udara i eksplozije.

Zaštita od buke

Članak 11.

Građevina mora biti projektirana i izgrađena na način da zvuk što ga zamjećuju osobe koje borave u građevini ili u njezinoj blizini bude na takvoj razini da ne ugrožava zdravlje te da osigurava noćni mir i zadovoljavajuće uvjete za odmor i rad.

Ušteda energije i toplinska zaštita

Članak 12.

Građevina i njezini uređaji za grijanje, hlađenje i provjetravanje moraju biti projektirani i izgrađeni na način, da u odnosu na mjesne klimatske prilike, potrošnja energije prilikom njihovoga korištenja bude jednaka propisanoj razini ili niža od nje, a da za osobe koje borave u građevini budu osigurani zadovoljavajući toplinski uvjeti.

Odstupanje od bitnih zahtjeva za građevinu

Članak 13.

U slučaju rekonstrukcije ili adaptacije pojedinačne građevine upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske odnosno građevine u kojoj se osobama smanjene pokretljivosti osigurava nesmetani pristup kretanje, boravak i rad može se odstupiti od nekih bitnih zahtjeva za građevinu uz pribavljenu suglasnost Ministarstva.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka može se izdati na prijedlog investitora, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva kulture za građevinu upisanu u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, odnosno Ministarstva rada i socijalne skrbi u slučaju rekonstrukcije ili adaptacije građevine u kojoj se osobama smanjene pokretljivosti osigurava nesmetani pristup, kretanje, boravak i rad, te drugih tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima određenih posebnim zakonima.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka neće se izdati ako tehničkim rješenjem građevine ili drugom mjerom nije na pouzdani način u zadovoljavajućoj mjeri nadomješteno odstupanje od bitnog zahtjeva za građevinu.

Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt i na njeno izdavanje ne odnosi se članak 3. stavak 4. ovoga Zakona.

Nesmetan pristup i kretanje u građevini

Članak 14.

Građevine javne i poslovne namjene moraju biti projektirane i izgrađene tako da je osobama smanjene pokretljivosti osiguran nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad.

Građevine stambene i stambeno-poslovne namjene s deset i više stanova moraju biti projektirane i izgrađene tako da je moguća njihova jednostavna prilagodba za pristup, kretanje, boravak i rad osobama smanjene pokretljivosti u najmanje jednom stanu na svakih deset stanova.

Uvjete i način nesmetanog pristupa, kretanja, boravka i rada osobama smanjene pokretljivosti u građevinama iz stavka 1. ovoga članka, te uvjete i način jednostavne prilagodbe građevina iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar zaštite okoliša i prostornog uređenja (u daljnjem tekstu: ministar) uz suglasnost ministra unutarnjih poslova.

Tehnička svojstva građevinskih proizvoda

Članak 15.

Tehnička svojstva građevinskih proizvoda moraju biti takva da u predviđenom roku trajanja građevine uz propisanu ugradnju sukladno namijeni te građevine, uz propisano odnosno određeno održavanje podnose sve utjecaje uobičajene uporabe i utjecaja okoline, tako da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeve za građevinu.

Tehnički propisi

Članak 16.

Tehničkim propisima se razrađuju odnosno propisuju u skladu s načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva bitni zahtjevi za građevinu, tehnička svojstva koja moraju imati građevinski proizvodi, i drugi tehnički zahtjevi u vezi s građevinama, njihovim građenjem i održavanjem građevine.

Tehničkim propisom kojim se izravno ili upućivanjem na tehničku specifikaciju propisuje tehničko svojstvo koja mora imati građevinski proizvod propisuje se i način dokazivanja sukladnosti i radnje koje se provode u postupku ocjenjivanja sukladnosti građevinskog proizvoda s tehničkom specifikacijom.

Tehnički propisi objavljuju se u "Narodnim novinama".

Članak 17.

Ispitivanje određenih dijelova građevine u svrhu provjere odnosno dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu te prethodna istraživanja bitna za projektiranje, građenje ili održavanje građevina, obavljaju ovlaštene pravne osobe.

Ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka daje i oduzima ministar.

Uvjete za obavljanje poslova ispitivanja i istraživanja iz stavka 1. ovoga članka glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate ispitivanja odnosno prethodnih istraživanja, neovisnosti u odnosu na osobe koje sudjeluju u projektiranju, građenju ili održavanju građevine i način dokumentiranja rezultata ispitivanja odnosno prethodnih istraživanja, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta u postupku davanja ovlaštenja iz stavka 2. ovoga članka te uvjete za produženje i oduzimanje tog ovlaštenja, propisuje ministar pravilnikom.

Uvjeti za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka koji se odnosi na ispitivanje i istraživanje vezano uz zaštitu od požara propisuju se uz suglasnost ministra unutarnjih poslova.

Članak 18.

Podzakonski propisi čija je obveza donošenja propisana posebnim zakonima, a koji utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu ili na drugi način postavljaju uvjete za građenje ili održavanje građevine donose se uz suglasnost ministra.

Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na donošenje dokumenata prostornog uređenja i druge propise s područja prostornog uređenja.

Tehničko dopuštenje

Članak 19.

Tehničkim dopuštenjem utvrđuju se tehnička svojstva građevinskog proizvoda za koji nije donesen tehnički propis, niti hrvatska norma sukladna načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva, odnosno građevinskog proizvoda čija tehnička svojstva znatno odstupaju od svojstava određenih tehničkim propisom ili takvom hrvatskom normom. Osim toga tehničkim dopuštenjem utvrđuje se i način dokazivanja uporabljivosti građevinskog proizvoda, te radnje koje se provode u postupku ocjenjivanja sukladnosti tehničkih svojstava građevinskog proizvoda.

Odluka o donošenju tehničkog dopuštenja objavljuje se u "Narodnim novinama".

Ministarstvo vodi evidenciju donesenih tehničkih dopuštenja.

Članak 20.

Tehničko dopuštenje na prijedlog proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda donosi ovlaštena pravna osoba nakon ispitivanja tehničkih svojstava građevinskog proizvoda koje se provodi prema smjernicama za tehničko dopuštenje ili prvim ispitivanjem tehničkih svojstava proizvoda i utvrđivanjem uporabljivosti tog proizvoda.

Tehničko dopuštenje važi do donošenja odgovarajućeg tehničkog propisa ili hrvatske norme sukladne načelima europskog usklađivanja tehničkog zakonodavstva odnosno do roka na kojeg je izdano, a najduže pet godina od dana objave u "Narodnim novinama". Na prijedlog proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda važenje tehničkog dopuštenja može se jednom produljiti za najduže pet godina.

Tehničko dopuštenje nije upravni akt.

Troškove donošenja tehničkog dopuštenja snosi proizvođač odnosno uvoznik građevinskog proizvoda koji je predložio njegovo donošenje.

Članak 21.

Tehničko dopuštenje može se staviti izvan snage ako se utvrdi da građevinski proizvod za kojeg je doneseno nema tehnička svojstva koja pod uvjetima iz članka 15. ovoga Zakona osiguravaju da građevina u koju su ugrađeni ispunjava bitne zahtjeva za građevinu.

Odluku o stavljanju izvan snage tehničkog dopuštenja članka donosi ministar.

Odluka o stavljanju izvan snage tehničkog dopuštenja objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 22.

Ovlaštenje za donošenje tehničkog dopuštenja daje i oduzima ministar.

Uvjete za obavljanje poslova donošenja tehničkog dopuštenja glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate postupka i poslova u vezi donošenja tehničkog dopuštenja, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda, sadržaj i način izrade smjernica za donošenje tehničkog dopuštenja, metode vrednovanja rezultata i druge zahtjeve vezane uz ispitivanje tehničkih svojstava građevinskog proizvoda u postupku donošenja tehničkog dopuštenja, oblik i sadržaj tehničkog dopuštenja, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta u postupku davanja ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, uvjete za produženje i oduzimanje tog ovlaštenja, te

sadržaj i način vođenja evidencije donesenih tehničkih dopuštenja, propisuje ministar pravilnikom.

Strano tehničko dopuštenje

Članak 23.

Europsko tehničko dopuštenje koje donosi članica Europske organizacije za tehnička dopuštenja (EOTA) i nacionalno tehničko dopuštenje koje donosi nacionalno tijelo strane države ovlašteno za donošenje tehničkih dopuštenja (u daljnjem tekstu: strano tehničko dopuštenje) može se primijeniti u Republici Hrvatskoj ako je donijeta odluka o njegovom preuzimanju.

Odluku o preuzimanju stranoga tehničkoga dopuštenja na prijedlog proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda donosi ministar po prethodno pribavljenom mišljenju pravne osobe ovlaštene za donošenje tehničkog dopuštenja.

Odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje pitanje donošenja, važenja, troškova donošenja i stavljanja izvan snage tehničkog dopuštenja, na odgovarajući se način primjenjuju na donošenje odluke iz stavka 2. ovoga članka odnosno na preuzeto strano tehničko dopuštenje.

Odluka iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

III. DOKAZIVANJE UPORABLJIVOSTI I STAVLJANJE U PROMET GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Članak 24.

Građevinski proizvod može se staviti u promet i rabiti za građenje samo ako je dokazana njegova uporabljivost.

Građevinski proizvod je uporabljiv ako su njegova tehnička svojstva sukladna svojstvima određenim normom na koju upućuje tehnički propis, tehničkim dopuštenjem (u daljnjem tekstu: tehničke specifikacije) ili tehničkim propisom.

Uporabljivost građevinskog proizvoda dokazuje se certifikatom sukladnosti građevinskog proizvoda ili izjavom o sukladnosti građevinskog proizvoda (u daljnjem tekstu: isprave o sukladnosti), koje se izdaju nakon provedbe odnosno osiguranja provedbe postupka ocjenjivanja sukladnosti tehničkih svojstava proizvoda s tehničkim svojstvima određenim za taj proizvod tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom.

Postupak ocjenjivanja sukladnosti

Članak 25.

Sukladnost građevinskog proizvoda s tehničkom specifikacijom odnosno tehničkim propisom u postupku ocjenjivanja sukladnosti ocjenjuje odnosno osigurava se provedbom jedne ili više slijedećih radnji:

- početnog ispitivanja tipa građevinskog proizvoda od strane proizvođača,
- početnog ispitivanja tipa građevinskog proizvoda od strane pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti,
- ispitivanja uzoraka iz proizvodnje prema utvrđenom planu ispitivanja od strane proizvođača ili pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti,
- ispitivanja uzoraka metodom audita uzetih od strane pravne osobe ovlaštene za ocjenjivanje sukladnosti iz pripremljene odnosno isporučene skupine s tržišta ili gradilišta,
- stalne unutarnje kontrole proizvodnje koju provodi proizvođač,
- početnog nadzora proizvodnog pogona i početnog nadzora unutarnje kontrole proizvodnje koje provodi pravna osoba ovlaštena za ocjenjivanje sukladnosti,
- stalnog nadzora, procjene i ocjene unutarnje kontrole proizvodnje koju provodi pravna osoba ovlaštena za ocjenjivanje sukladnosti.

Pravne osobe ovlaštene za provedbu radnji ocjenjivanja sukladnosti, o svakoj radnji iz stavka 1. ovoga članka koja je provedena ili se provodi, izdaje dokument i dostavlja ga pravnoj osobi ovlaštenoj za izdavanje certifikata sukladnosti građevinskog proizvoda, proizvođaču, odnosno uvozniku koji je trajno čuvaju.

Pravne osobe ovlaštene za provedbu radnji ocjenjivanja sukladnosti dužne su osobama ovlaštenim za provedbu nadzora glede ispunjavanja uvjeta u vezi uporabljivosti građevinskih proizvoda omogućiti uvid u sve radnje i dokumente vezane za dokazivanje sukladnosti građevinskih proizvoda.

Članak 26.

Ovlaštenje za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti, odnosno za provedbu pojedinih radnji koje se provode u tom postupku za pojedine vrste građevinskih proizvoda, daje i oduzima ministar.

Uvjete za obavljanje postupaka odnosno pojedinih radnji ocjenjivanja sukladnosti iz stavka 1. ovoga članka glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za rezultate provedbe tih postupaka, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača, odnosno uvoznika

građevinskog proizvoda te na osobu koja izdaje ispravu o sukladnosti, metode vrednovanja rezultata i druge zahtjeve vezane uz postupke i radnje ocjenjivanja sukladnosti, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta u postupku davanja ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka te uvjete za produženje i oduzimanje tog ovlaštenja, propisuje ministar pravilnikom.

Isprave o sukladnosti

Članak 27.

Ispravama o sukladnosti potvrđuje se da su provedene odnosno da se provode propisane radnje u postupku ocjenjivanja sukladnosti, da je u tom postupku utvrđena sukladnost građevinskog proizvoda s tehničkom specifikacijom ili tehničkim propisom, te da se proizvod može staviti u promet i rabiti za građenje.

Certifikat sukladnosti građevinskog proizvoda izdaje ovlaštena pravna osoba na zahtjev proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda, koji snosi troškove njegova izdavanja.

Izjavu o sukladnosti građevinskog proizvoda izdaje proizvođač odnosno uvoznik građevinskog proizvoda.

Ministarstvo vodi evidenciju izdanih isprava o sukladnosti.

Sadržaj isprava o sukladnosti propisuje ministar pravilnikom.

Članak 28.

Isprava o sukladnosti može se staviti izvan snage ako se utvrdi da nisu bili ispunjeni uvjeti za njeno izdavanje ili ako se utvrdi da su ti uvjeti prestali postojati.

Odluku o stavljanju izvan snage isprave o sukladnosti donosi ministar.

Članak 29.

Ovlaštenje za davanje certifikata sukladnosti građevinskog proizvoda daje i oduzima ministar.

Uvjete za obavljanje poslova davanja certifikata sukladnosti glede osoba, tehničke opremljenosti, načina i složenosti obavljanja tih poslova, odgovornosti za davanje certifikata sukladnosti, neovisnosti osobito u odnosu na proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda te na osobu koja provodi postupke i radnje ocjenjivanja sukladnosti, sredstva kojima pravna osoba dokazuje ispunjavanje uvjeta u postupku davanja ovlaštenja iz stavka 1. ovoga članka, uvjete za produženje i oduzimanje tog ovlaštenja, sadržaj isprave o sukladnosti,

pobliže uvjete za davanje isprave o sukladnosti, te način vođenja i sadržaj evidencije izdanih isprava o sukladnosti, propisuje ministar pravilnikom.

Tehničke upute i znak sukladnosti

Članak 30.

Proizvođač odnosno uvoznik građevinskog proizvoda dužan je prije stavljanja u promet odnosno ugradnje građevinskog proizvoda izraditi tehničke upute koje moraju sadržavati podatke značajne za ugradnju i uporabu građevinskog proizvoda. Tehničke upute i podaci moraju biti pisani latiničnim pismom na hrvatskom jeziku tako da su distributeru i korisniku razumljive.

Građevinski proizvod za kojeg je izdana isprava o sukladnosti označava se znakom sukladnosti.

Građevinski proizvod ne smije se stavljati u promet niti distribuirati bez tehničke upute i znaka sukladnosti.

Distributer građevinskog proizvoda dužan je osigurati da tehnička svojstva odnosno uporabljivost građevinskog proizvoda tijekom njegove distribucije ostanu nepromijenjena.

Način označavanja i sadržaj oznake građevinskih proizvoda te oblik i sadržaj znaka sukladnosti propisuje ministar pravilnikom.

Strane isprave i znakovi o sukladnosti i strani dokumenti o radnjama dokazivanja sukladnosti

Članak 31.

Strana isprava o sukladnosti i znak sukladnosti važe u Republici Hrvatskoj ako je to određeno međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

Dokumenti o radnjama ocjenjivanja sukladnosti izdani od osobe koja je ovlaštena za provedbu tog ocjenjivanja prema propisima strane države priznaju se u Republici Hrvatskoj ako je između strane osobe koja je izdala takav dokument i pravne osobe ovlaštene za provedbu odgovarajuće radnje ocjenjivanja sukladnosti prema ovom Zakonu sklopljen ugovor o međusobnom priznavanju tih dokumenata i pod uvjetima određenim tim ugovorom, ako je Ministarstvo izdalo suglasnost na taj ugovor.

Dokumenti o radnjama ocjenjivanja sukladnosti koje izdaje strani proizvođač građevinskog proizvoda priznaju se u Republici Hrvatskoj ako pravna osoba ovlaštena za izdavanje certifikata sukladnosti građevinskog proizvoda potvrdi da su izdani u skladu s tehničkim propisom odnosno

tehničkom specifikacijom za određeni proizvod donesenim u skladu s ovim Zakonom.

Sastavni dio potvrde iz stavka 3. ovoga članka je prijevod na hrvatski jezik dokumenata koji se potvrđuju.

IV. SUDIONICI U GRAĐENJU

Članak 32.

Sudionici u građenju jesu:

- investitor
- projektant
- revident
- izvođač
- nadzorni inženjer

Investitor

Članak 33.

Investitor je pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

Projektiranje, kontrolu i nostrifikaciju projekata, građenje i stručni nadzor građenja investitor mora povjeriti osobama koje zadovoljavaju uvjete za obavljanje tih djelatnosti propisane ovim Zakonom, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Investitor je dužan osigurati stručni nadzor građenja građevine ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Investitor koji je ujedno i izvođač mora stručni nadzor građenja povjeriti drugoj osobi koja zadovoljava uvjete za obavljanje stručnog nadzora građenja propisane ovim Zakonom.

Fizička osoba koja je investitor obiteljske kuće, ili jednostavne građevine za svoje potrebe može jednom u pet godina sama projektirati i obavljati stručni nadzor građenja te obiteljske kuće odnosno ako je diplomirani inženjer odgovarajuće struke ili inženjer odgovarajuće struke i ima položeni stručni ispit.

Članak 34.

Ako se tijekom građenja građevine promijeni investitor, o nastaloj promjeni novi investitor mora pisano u roku od trideset dana od nastale promjene obavijestiti tijelo koje je izdalo građevinsku dozvolu i uz obavijest

priložiti dokaz da ima pravo graditi na određenoj nekretnini odnosno da je vlasnik građevine za koju je izdana građevinska dozvola.

Projektant

Članak 35.

Projektant je fizička osoba ovlaštena za projektiranje prema posebnom Zakonu i propisima donijetim na temelju tog Zakona.

Projektant je odgovoran da projekti koje izrađuje zadovoljavaju propisane uvjete, a naročito da projektirana građevina ispunjava bitne zahtjeve i druge uvjete za građevinu, te da je projektirana u skladu s lokacijskim uvjetima određenim prema posebnom Zakonu.

Članak 36.

Ako u projektiranju sudjeluje više projektanata, za cjelovitost i međusobnu usklađenost projekata odgovoran je glavni projektant.

Glavni projektant tijekom projektiranja osigurava i koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika.

Glavni projektant može biti istovremeno i projektant određene vrste projekata.

Za građevine i radove za koje je potrebna kontrola projekata, glavni projektant odnosno projektant dijela projekta koji podliježe kontroli može biti osoba iz članka 35. stavka 1. ovoga Zakona koja ima visoku stručnu spremu odgovarajuće struke.

Izvođač

Članak 37.

Izvođač je osoba koja gradi građevinu ili izvodi pojedine radove na građevini.

Graditi ili izvoditi pojedine radove na građevini može osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka investitor fizička osoba može sam graditi obiteljsku kuću i pomoćne građevine iz članka 116. točke 4. alineje 1. ovoga Zakona i izvoditi pojedine radove na tim građevinama ako je to za potrebe njegovoga stambenog zbrinjavanja u skladu s Zakonom o područjima posebne državne skrbi odnosno u skladu s Zakonom o obnovi.

Članak 38.

U slučaju izvođenja građevinskih i drugih radova na građevini koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske ove radove može izvoditi samo izvođač koji zadovoljava i uvjete propisane posebnim propisom.

Članak 39.

Izvođač je dužan graditi u skladu s građevinskom dozvolom, projektom određenim ovim Zakonom i ovim Zakonom i pri tome:

- radove izvoditi tako da se ispune bitni zahtjevi i drugi uvjeti za građevinu i lokacijski uvjeti,
- ugrađivati građevinske proizvode i opremu u skladu s ovim Zakonom,
- osigurati dokaze o uporabljivosti ugrađenih građevinskih proizvoda, dokaze o sukladnosti ugrađene opreme po posebnom propisu, isprave o sukladnosti određenih dijelova građevine bitnim zahtjevima za građevinu i dokaze kvalitete (rezultate ispitivanja, zapise o provedenim procedurama kontrole kvalitete i dr.) izdane od za to ovlaštenih tijela za koje je ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom određena obveza prikupljanja tijekom izvođenja građevinskih i drugih radova za sve izvedene dijelove građevine i za radove koji su u tijeku,
- prilikom građenja povjeriti izvođenje građevinskih radova i drugih poslova osobama koje zadovoljavaju propisane uvjete za izvođenje tih radova odnosno obavljanja poslova,
- sastaviti pisanu izjavu o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja građevine.

Članak 40.

Izvođač imenuje inženjera gradilišta odnosno voditelja radova u svojstvu odgovorne osobe koja vodi građenje odnosno pojedine radove. Inženjer gradilišta odnosno voditelj radova odgovorni su za provedbu članka 39. ovoga Zakona.

Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača, investitor određuje jednog od izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova, koji obavezno imenuje glavnog inženjera gradilišta.

Glavni inženjer gradilišta odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost radova, za međusobnu usklađenost provedbe obveza iz članka 39. ovoga Zakona, te ujedno koordinira primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika tijekom građenja.

Glavni inženjer gradilišta može biti istovremeno i inženjer gradilišta jednog od izvođača odnosno voditelj radova za određenu vrstu radova.

Članak 41.

Za glavnog inženjera gradilišta i inženjera gradilišta može se imenovati diplomirani inženjer odnosno inženjer odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona, koji je zaposlenik izvođača.

Za voditelja radova određene vrste može se imenovati diplomirani inženjer odgovarajuće struke odnosno inženjer odgovarajuće struke, s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona, koji je zaposlenik izvođača.

Članak 42.

Glavni inženjer gradilišta, inženjer gradilišta odnosno voditelj radova za građevine i radove za koje je potrebna kontrola glavnog projekta, mora biti diplomirani inženjer odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona.

Na gradilištu obiteljske kuće, odgovorna osoba koja vodi građenje odnosno pojedine radove osim osoba iz članka 38. ovoga Zakona može biti i osoba koja ima srednju stručnu spremu građevinske ili arhitektonske struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona.

Na gradilištu jednostavne građevine odgovorna osoba koja vodi građenje odnosno pojedine radove osim osoba iz čl. 38. ovoga Zakona može biti i osoba koja ima srednju stručnu spremu odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz čl. 61. ovoga Zakona.

Nadzorni inženjer

Članak 43.

Nadzorni inženjer je fizička osoba ovlaštena za provedbu stručnog nadzora građenja prema posebnom zakonu i propisima donesenim na temelju tog zakona, koji se provodi u ime investitora.

Kada investitor obavljanje stručnog nadzora građenja povjeri pravnoj osobi, nadzornog inženjera imenuje ta pravna osoba, ako nije ugovoreno drukčije.

Nadzorni inženjer ne može biti zaposlenik pravne osobe koja je izvođač građevine odnosno radova nad kojima treba provoditi stručni nadzor.

Stručni nadzor nad građenjem građevine odnosno izvođenjem pojedinih radova za koje je propisana obveza kontrole projekata može provoditi osoba koja, osim uvjeta propisanih posebnim zakonom i propisima donesenim na temelju tog zakona, ima visoku stručnu spremu odgovarajuće struke.

Članak 44.

U provedbi stručnog nadzora građenja nadzorni inženjer dužan je:

- nadzirati građenje tako da bude u skladu s građevinskom dozvolom, projektima, ovim Zakonom i posebnim propisima,
- utvrditi da li je iskolčenje građevine provela osoba ovlaštena za obavljanje geodetskih poslova i da li izvođač ima suglasnost za obavljanje poslova građenja,
- odrediti provedbu kontrolnih postupaka u pogledu ocjenjivanja sukladnosti odnosno dokazivanja kvalitete određenih dijelova građevine putem ovlaštene osobe koja nije sudjelovala u provedbi postupka izdavanja isprava i dokaza iz članka 39. alineje 3. ovoga Zakona za sve izvedene dijelove građevine i za radove koji su u tijeku u slučajevima kada je ovim Zakonom, propisom donesenim na temelju ovoga Zakona, posebnim propisom ili projektom određena takva obveza,
- pravodobno upoznati investitora sa svim manjkavostima, odnosno nepravilnostima koje uoči tijekom građenja, a investitora i građevinsku inspekciju i druge inspekcije o poduzetim mjerama,
- sastaviti završno izvješće.

U provedbi stručnog nadzora građenja, kada za to postoji potreba, nadzorni inženjer dužan je odrediti način na koji će se otkloniti nedostatak građenja građevine upisom u građevinski dnevnik u slučaju ako:

- izvođač ne osigura dokumentaciju iz članka 39. stavka 1. alineje 3. ovoga Zakona na propisani način,
- dokumentacijom iz članka 39. alineje 3. ovoga Zakona nije dokazana sukladnost odnosno kvaliteta sukladno zahtjevima ovoga Zakona, propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, posebnih propisa ili glavnog projekta,
- izvođač odnosno odgovorna osoba koja vodi građenje ili pojedine radove ovoga Zakona ne zadovoljavaju uvjete iz ovoga Zakona za obavljanje tih djelatnosti,
- iskolčenje građevine nije u skladu s elaboratom o iskolčenju građevine ili glavnim projektom odnosno ako iskolčenje građevine nije provela osoba ovlaštena za obavljanje geodetskih poslova,
- se na gradilištu na kojem je prisutno više od jednog izvođača ne provode mjere zaštite sigurnosti i zdravlja prema posebnom propisu.

Članak 45.

Stručni nadzor građenja obiteljske kuće provodi se samo u odnosu na ispunjavanje bitnih zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti te uštede energije i toplinske zaštite.

Stručni nadzor građenja jednostavne građevine provodi se samo u odnosu na ispunjavanje bitnog zahtjeva mehaničke otpornosti i stabilnosti osim u slučaju građenja jednostavne građevine iz članka 116. točke 1. i 4. ovoga Zakona.

Članak 46.

Ako se na određenoj građevini izvodi više vrsta radova ili radovi većeg opsega, stručni nadzor može provoditi više nadzornih inženjera odgovarajuće struke. U tom slučaju investitor ili osoba koju on odredi dužna je imenovati glavnog nadzornog inženjera.

Glavni nadzorni inženjer odgovoran je za cjelovitost i međusobnu usklađenost stručnog nadzora građenja i dužan je o tome sastaviti završno izvješće.

Za građevine odnosno radove za koje je potrebna kontrola projekta glavni nadzorni inženjer može biti samo osoba iz članka 43. stavka 1. ovoga Zakona koja ima visoku stručnu spremu.

Glavni nadzorni inženjer može biti istovremeno i nadzorni inženjer za određenu vrstu radova. Ako jedan nadzorni inženjer provodi nadzor nad više vrsta radova tada on preuzima i odgovornost za svaku vrstu radova prema stavku 1. ovoga članka i odgovornost glavnog nadzornog inženjera.

Revident

Članak 47.

Revident je fizička osoba ovlaštena za kontrolu projekata. Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata može se dati osobi koja ima pravo na obavljanje poslova projektiranja u području koje je predmet kontrole projekta, koja je diplomirani inženjer s najmanje deset godina radnog iskustva u projektiranju, koja je uspješno projektirala u svojstvu odgovorne osobe građevine osobite inženjerske složenosti i koja je na drugi način unaprijedila tehničku struku u području koje je predmet kontrole glede projektiranja.

Ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata daje i oduzima ministar.

Poblize uvjete glede radnog i stručnog iskustva za davanje, produženje važenja i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje kontrole projekata, sredstava odnosno načina kojima se dokazuje odnosno ocjenjuje ispunjavanje tih uvjeta propisuje ministar pravilnikom.

Članak 48.

Revident ne može obaviti kontrolu projekta u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično sudjelovao ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran u pravnoj osobi u kojoj je zaposlen.

Revident je odgovoran da projekt ili dio projekta za koji je proveo kontrolu i dao pozitivno izvješće zadovoljava zahtjeve iz ovoga Zakona, posebnih

zakona i propisa donesenih na temelju zakona, tehničkih specifikacija i pravila struke glede kontroliranog svojstva.

Popis revidenata objavljuje se u "Narodnim novinama".

Obavljanje poslova projektiranja i stručnog nadzora građenja

Članak 49.

Pravo na obavljanje poslova projektiranja i stručnog nadzora građenja prema ovom Zakonu u svojstvu odgovorne osobe ima samo fizička osoba koja nosi strukovni naziv "ovlašteni arhitekt" i "ovlašten inženjer" sukladno posebnom propisu.

Članak 50.

Ovlašteni arhitekt i ovlašteni inženjer mogu obavljati poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja samostalno u vlastitom uredu, zajedničkom uredu, projektantskom društvu ili drugoj pravnoj osobi registriranoj za tu djelatnost (u daljnjem tekstu: osoba registrirana za djelatnost projektiranja i/ili stručnog nadzora).

Osoba registrirana za djelatnost projektiranja i/ili stručnog nadzora dužna je u obavljanju tih poslova poštivati odredbe ovoga Zakona i posebnih zakona, te osigurati da obavljanje poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora bude u skladu s temeljnim načelima i pravilima koja trebaju poštivati ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri.

Osoba registrirana za djelatnost projektiranja odgovorna je da projekt ili dio projekta kojeg je izradila odgovara propisanim zahtjevima.

Pravna osoba registrirana za djelatnost projektiranja i/ili stručnog nadzora može obavljati poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora ako za obavljanje tih djelatnosti ima suglasnost Ministarstva.

Suglasnost iz stavka 4. ovoga članka izdaje se po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva sastavljenog od predstavnika Ministarstva i Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu.

Uvjete za obavljanje djelatnosti iz stavka 4. ovoga članka glede osoba i tehničke opremljenosti, te sredstava kojima osoba dokazuje ispunjavanje tih uvjeta u postupku davanja ovlaštenja te uvjete za oduzimanje te suglasnosti, propisuje ministar pravilnikom.

Protiv suglasnosti iz stavka 4. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor. U ovom slučaju postupak pred Upravnim sudom Republike Hrvatske je hitan.

Članak 51.

Pravna osoba registrirana za poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja koja nije osnovana kao projektantsko društvo, može obavljati tu djelatnost ako ima uposlenu ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera.

Članak 52.

Ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer stječe pravo na samostalno obavljanje poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata, odnosno Imenike ovlaštenih inženjera Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu (u daljnjem tekstu: Komora).

Ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer koji samostalno obavlja poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja može obavljati te poslove pod uvjetom da nije u radnom odnosu.

Ovlašteni arhitekt, odnosno ovlašteni inženjer može imati samo jedan ured.

Članak 53.

Više ovlaštenih arhitekata, odnosno ovlaštenih inženjera mogu imati zajednički projektantski ured (u daljnjem tekstu: zajednički ured). U tom slučaju međusobna prava, ovlašteni arhitekti, odnosno ovlašteni inženjeri uređuju pisanim ugovorom.

Ovlašteni arhitekti, odnosno ovlašteni inženjeri koji namjeravaju imati zajednički ured dužni su na temelju sklopljenog ugovora iz stavka 1. ovoga članka podnijeti prijavu Komori.

Zajednički ured osniva se upisom u Upisnik zajedničkih ureda Komore.

Upis iz stavka 3. ovoga članka Komora je dužna obaviti u roku od petnaest dana od dana podnošenja prijave.

Članak 54.

Ovlašteni arhitekti, odnosno ovlašteni inženjeri u zajedničkom uredu solidarno odgovaraju za obveze ovlaštenih arhitekata odnosno ovlaštenih inženjera nastale u obavljanju poslova zajedničkog ureda.

Članak 55.

Dva ili više ovlaštenih arhitekata, odnosno ovlaštenih inženjera upisanih u Imenik ovlaštenih arhitekata ili Imenik ovlaštenih inženjera mogu osnovati projektantsko društvo.

Projektantsko društvo osniva se kao javno trgovačko društvo.

Članak 56.

Pisanim ugovorom o osnivanju društva moraju biti uređena prava i obveze članova društva, odnosno preostalih članova društva u slučaju smrti kojega od članova društva te prava nasljednika umrlog člana društva.

Članak 57.

Za osnivanje projektantskog društva, ovlašteni arhitekti odnosno ovlašteni inženjeri osnivači dužni su imati prethodnu suglasnost Komore, koja ocjenjuje je li ugovor o osnivanju sukladan zakonu, Statutu i drugim općim aktima Komore, te Kodeksu strukovne etike. Bez te suglasnosti ne može se upisati u sudski registar.

Projektantsko društvo dužno je obavijestiti Komoru o upisu u sudski registar, najkasnije u roku od tri dana od dana primitka rješenja nadležnog suda.

Komora je dužna osnovano projektantsko društvo upisati u Upisnik projektantskih društava najkasnije u roku od tri dana od dana primitka obavijesti o upisu u sudski registar.

Projektantsko društvo niti njegovi pojedini članovi - ovlašteni arhitekti odnosno ovlašteni inženjeri ne mogu obavljati poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja prije nego što budu upisani u Upisnik projektantskih društava.

Članak 58.

Ako Komora utvrdi da se djelovanjem projektantskog društva, ugovorima sklopljenim između projektantskog društva i njegovih članova te uvjetima pod kojima ovlašteni arhitekti, odnosno ovlašteni inženjeri obavljaju svoju djelatnost teže povređuju odredbe ovoga Zakona, Zakona o hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, statuta Komore ili Kodeksa strukovne etike, može rješenjem zabraniti rad društva i istim rješenjem odrediti da će se društvo po pravomoćnosti toga rješenja brisati iz Upisnika projektantskih društava.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor.

O donošenju rješenja iz stavka 1. ovoga članka Komora je dužna bez odgađanja obavijestiti Ministarstvo i nadležni sud radi provođenja odgovarajuće zabilježbe.

Na temelju pravomoćnog rješenja Komore o brisanju projektantskog društva Komora podnosi prijedlog za pokretanje postupka likvidacije ili stečaja prema posebnim propisima.

Članak 59.

Za obavljeni posao ovlaštene arhitekti i ovlaštene inženjeri strankama (investitorima) odgovaraju po općim pravilima o odgovornosti. Članovi projektantskog društva solidarno odgovaraju za obvezu društva i arhitekata i inženjera koji u njemu obavljaju poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja nastale u svezi s obavljanjem toga posla.

Strani arhitekti i inženjeri

Članak 60.

Strani arhitekt ili inženjer koji član strane Komore arhitekata ili inženjera može obavljati poslove projektiranja u svojstvu odgovorne osobe i stručnog nadzora građenja u Republici Hrvatskoj ako je na natječaju stekao pravo na izvedbu natječajnog rada, pod uvjetom da dobije odobrenje Komore.

Stranom arhitektu ili inženjeru može se dati odobrenje za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka pod pretpostavkom uzajamnosti, ako poznaje važeće propise Republike Hrvatske iz područja koje uređuje ovaj Zakon i drugi propisi značajni za primjenu ovoga Zakona te ako ispunjava i druge uvjete propisane posebnim propisima. Pretpostavka uzajamnosti ne primjenjuje se na stranog arhitekta i inženjera sa sjedištem, odnosno prebivalištem u zemlji članici Svjetske trgovinske organizacije.

Strani arhitekt ili inženjer može povremeno obavljati poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja u Republici Hrvatskoj na temelju pisanog ugovora s osobom registriranom za obavljanje tih poslova, ako dobije za to odobrenje Komore u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

Strani arhitekt ili inženjer kojeg je Vlada Republike Hrvatske pozvala da izradi projekt od posebnog kulturnog značaja dužan je o tome obavijestiti Komoru radi evidentiranja.

Odobrenje za obavljanje poslova iz stavka 3. ovoga članka je upravni akt protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor. U ovom slučaju postupak pred Upravnim sudom Republike Hrvatske je hitan.

Stručni ispit za obavljanje poslova graditeljstva

Članak 61.

Osobe koje u svojstvu odgovorne osobe obavljaju poslove projektiranja, kontrole projekata, nostrifikacije, građenja građevine, stručnog nadzora građenja, osobe koje sudjeluju u radu povjerenstva za tehnički pregled, osobe koje obavljaju poslove održavanja građevina, osobe koje izdaju autorizirane podatke odnosno izrađuju elaborate za potrebe projekata, osobe koje sudjeluju u provedbi radnji ocjenjivanja sukladnosti i izdavanja certifikata sukladnosti građevinskih proizvoda te službene osobe koje vode postupke inspeksijskog nadzora, dužne su položiti stručni ispit za obavljanje poslova graditeljstva (u daljnjem tekstu: stručni ispit), te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje.

Stručnim ispitom provjerava se poznavanje važećih propisa iz područja koja uređuje ovaj Zakon i drugih propisa značajnih za primjenu ovoga Zakona.

Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita te poznavanja važećih propisa propisuje ministar pravilnikom.

V. PROJEKTI

Članak 62.

Projekt, ovisno o namjeni i razini razrade, mora sadržavati sve propisane dijelove, te mora biti izrađen tako da građevina izgrađena s njim u skladu ispunjava zahtjeve i uvjete iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.

Prema namjeni i razini razrade projekti se razvrstavaju na:

- idejni projekt
- glavni projekt
- izvedbeni projekt

Idejni projekt

Članak 63.

Idejni projekt je skup međusobno usklađenih nacrti i dokumenata kojima se daju osnovna oblikovno funkcionalna i tehnička rješenja građevine te prikaz smještaja građevine u prostoru.

Idejni projekt, ovisno o složenosti i tehničkoj strukturi građevine, može sadržavati i druge nacрте i dokumente ako su oni značajni za izradu glavnog projekta (opis tehnološkog postupka i tehnološke sheme, opis primjena određene tehnologije građenja, procjenu troškova radi provedbe postupaka javne nabave i sl.).

Idejni projekt zajedno s načelnom dozvolom trajno čuva tijelo koje je izdalo načelnu dozvolu i investitor odnosno njegov pravni sljednik.

Glavni projekt

Članak 64.

Glavni projekt je skup međusobno usklađenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine, prikaz smještaja građevine u prostoru i dokazuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, kao i drugih zahtjeva iz ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona i tehničkih specifikacija.

Glavni projekt zajedno s građevinskom dozvolom trajno čuva tijelo koje je izdalo građevinsku dozvolu i investitor odnosno njegov pravni sljednik.

Članak 65.

Glavni projekt sadrži građevinski projekt i geodetske nacрте, a ovisno o namjeni i tehničkoj strukturi građevine sadrži i arhitektonski projekt, elektrotehnički projekt i strojarski projekt.

Projekti iz stavka 1. ovoga članka moraju uvijek sadržavati i podatke iz elaborata koji su poslužili kao podloga za njihovu izradu, te projektirani vijek uporabe građevine i uvjete za njeno održavanje.

Elaborati iz stavka 2. ovoga članka moraju se izrađivati u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima.

Članak 66.

Glavni projekt za obiteljsku kuću sadrži:

- arhitektonski projekt s prikazom položaja građevine u prostoru,
- građevinski projekt, i
- projekte kućnih instalacija.

Glavni projekt za jednostavnu građevinu sadrži građevinski projekt s prikazom položaja građevine u prostoru, a po potrebi i arhitektonski projekt i projekt instalacija.

Glavni projekt za rekonstrukciju uporabljive građevine sadrži:

- Projekt postojećeg stanja,
- Propisane projekte za rekonstrukciju.

Projekt postojećeg stanja sadrži:

- snimak postojećeg stanja,
- provjeru ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu.

Članak 67.

Glavnim projektom za građevinu odnosno radove za koje je propisana kontrola projekta, projektant može zahtijevati pregled radova u određenoj fazi građenja koje obavlja o vlastitom trošku. U tom slučaju investitor je dužan projektantu pravovremeno omogućiti pregled radova. Projektant potvrđuje provedbu pregleda radova upisom u građevinski dnevnik.

Ako na građevinskom zemljištu na kojem se građevina gradi nisu ispunjeni uvjeti za mogućnost provedbe zahvata u prostoru prema posebnom zakonu glede komunalne opremljenosti građevinskog zemljišta objektima i uređajima osnovne komunalne infrastrukture osim pristupa na javnoprometnu površinu i niskonaponskom električnom mrežom, tada glavni projekt mora sadržavati tehnička rješenja za nadomještanje tih objekata i uređaja odnosno mreže.

Članak 68.

Glavni projekt na temelju kojeg je izgrađena određena građevina, može se rabiti za građenje drugih takvih građevina ako su s time suglasni investitor i projektant koji je izradio taj projekt, pod uvjetom da se taj projekt prilagodi ostalim uvjetima građenja na određenoj građevinskoj čestici.

Članak 69.

Za građevine odnosno za određene vrste građevina uvjete za građenje i održavanje, te potrebne projekte i sadržaj projekata određuje odnosno propisuje ministar pravilnikom.

Članak 70.

Za predgotovljene dijelove građevine i opreme koji imaju certifikat o sukladnosti ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: tipski projekt), o čemu je Ministarstvo izdalo rješenje, nije potrebno to ponovno dokazivati u glavnom projektu.

Tipski projekt može biti sastavni dio pojedinog projekta iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 71.

Projektant koji je izradio izmjene i/ili dopune glavnog projekta odgovoran je u smislu članka 35. stavka 2. ovoga Zakona za cijeli projekt.

Izvedbeni projekt

Članak 72.

Izvedbenim projektom razrađuje se tehničko rješenje dano glavnim projektom. Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu s glavnim projektom.

Na temelju izvedbenog projekta pristupa se građenju građevine, provodi se inspekcijski postupak i donosi odluka u upravnom postupku izdavanja uporabne dozvole ako propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije drugačije određeno.

Izvedbeni projekt građevine sa svim ucrtanim izmjenama i dopunama sukladno stvarno izvedenim radovima (projekt izvedenog stanja) dužan je čuvati investitor odnosno njegov pravni sljednik za sve vrijeme dok građevina postoji.

Članak 73.

U slučaju da izvedbeni projekt nije izradio projektant glavnog projekta investitor je dužan projektantu glavnoga projekta prije početka građenja odnosno izvođenja određenih radova dostaviti izvedbeni projekt ili njegov dio radi davanja mišljenja o usklađenosti izvedbenog projekta s glavnim projektom.

Negativno mišljenje iz stavka 1. ovoga članka projektant glavnog projekta dužan je dostaviti i tijelu državne uprave koje je izdalo građevinsku dozvolu i građevinskoj inspekciji i Komori.

Mišljenje iz stavka 1. ovoga članka nije potrebno ishoditi ako je projektant glavnog projekta nedostupan.

Opremanje i označavanje projekta

Članak 74.

Projekti, odnosno njihovi dijelovi moraju biti izrađeni na način koji osigurava njihovu jedinstvenost obzirom na građevinu za koju su izrađeni (ime projektanta, tvrtka osobe registrirane za poslove projektiranja, naziv građevine, ime ili tvrtka investitora, datum izrade i dr.).

Projekti, odnosno njihovi dijelovi izrađuju se na papiru, drugom odgovarajućem materijalu za pisanje odnosno crtanje ili kao elektronički zapis, tako da je onemogućena promjena njihova sadržaja osim u slučaju i na način propisan pravilnikom iz članka 75. ovoga Zakona, kao i kojim je onemogućena zamjena njihovih sastavnih dijelova.

Članak 75.

Obvezni sadržaj i elemente projekta, način opremanja, uvjete promjene sadržaja, označavanja projekta, način i značenje ovjere projekta od strane odgovornih osoba kao i način razmjene elektroničkih zapisa propisuje ministar pravilnikom u skladu s posebnim propisima.

Kontrola projekata

Članak 76.

Kontrola glavnog projekta, ovisno o karakteristikama građevine odnosno radova mora se provesti obzirom na:

- mehaničku otpornost i stabilnost,
- zaštitu od buke,
- uštedu energije i toplinsku zaštitu.

Revident koji obavi kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisano izvješće i ovjerovati dijelove projekta na propisani način.

U izvješću o obavljenoj kontroli revident može zahtijevati da:

- prije početka izvođenja određenih radova obavi kontrolu dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te radove,
- obavi pregled radova u određenoj fazi građenja.

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka investitor je dužan revidentu pravovremeno omogućiti provedbu kontrole dijela izvedbenog projekta odnosno pregled radova. Revident potvrđuje provedbu pregleda radova upisom u građevinski dnevnik, a pri pregledu izvedbenog projekta izrađuje dodatak izvješća o kontroli projekta.

Članak 77.

Sadržaj, način i opseg obavljanja kontrole projekta, način i značenje ovjere kontroliranog projekta od strane revidenta, način izračuna naknade za obavljanu kontrolu, te popis građevina, odnosno radova za koje je obvezatna kontrola projekta, te način verifikacije podataka koji su značajni za kontrolu tih građevina odnosno radova, propisuje ministar pravilnikom.

Utvrđivanje usklađenosti (nostrifikacija) projekta

Članak 78.

Utvrđivanje usklađenosti idejnog projekta, glavnog projekta i izvedbenog projekta izrađenog prema stranim propisima s hrvatskim propisima i pravilima

struke (u daljnjem tekstu: nostrifikacija) mora se provesti neovisno o karakteristikama građevine.

Idejni projekt, glavni projekt i izvedbeni projekt odnosno njegovi dijelovi moraju biti prevedeni na hrvatski jezik prije nostrifikacije osim u slučaju propisanom pravilnikom iz članka 80. ovoga Zakona. Uz prijevod na hrvatski jezik, idejni, glavni i izvedbeni projekt može zadržati izvorni tekst na stranom jeziku.

Članak 79.

Nostrifikaciju projekta provodi ovlaštena pravna osoba registrirana za poslove projektiranja.

Pravna osoba ovlaštena za nostrifikaciju koja obavi nostrifikaciju dužna je o tome na propisani način sastaviti pisano izvješće, ovjerovati projekt i izdati potvrdu.

U slučaju da projektu koji se nostrificira nedostaju dijelovi propisani ovim Zakonom, pravna osoba ovlaštena za nostrifikaciju može izraditi te dijelove projekta.

Ovlaštenje za nostrifikaciju daje i oduzima ministar.

Popis pravnih osoba ovlaštenih za nostrifikaciju objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 80.

Postupak nostrifikacije, sadržaj pisanog izvješća i potvrde, slučajeve u kojima dijelovi projekta ne moraju biti prevedeni, način i značenje ovjere projekta od strane odgovornih osoba, način izračuna naknade za nostrifikaciju, uvjete glede broja, radnog i stručnog iskustva zaposlenika za davanje, produženje važenja i oduzimanje ovlaštenja pravnoj osobi za nostrifikaciju, te sredstva odnosno način kojim se dokazuje odnosno ocjenjuje ispunjavanje tih uvjeta, propisuje ministar pravilnikom.

Članak 81.

Odredbe ovoga Zakona koje uređuju odgovornost osobe registrirane za projektiranje na odgovarajući se način primjenjuju na pravu osobu ovlaštenu za nostrifikaciju. Odredbe ovoga Zakona koje uređuju odgovornost projektanta na odgovarajući se način primjenjuju na ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera koji je sudjelovao u nostrifikaciji projekta.

Usklađivanje glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim zakonima i propisima

Članka 82.

Glavni, odnosno idejni projekt prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, načelne dozvole odnosno pribavljanja potvrde iz članka 107. stavka 2. i 118. stavka 1. ovoga Zakona, mora biti usklađen s odredbama ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno s posebnim uvjetima sadržanim u lokacijskim uvjetima kada je to izričito propisano posebnim zakonom.

Kada je posebnim zakonom izričito propisana obveza davanja potvrde odnosno mišljenja o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim uvjetima sadržanim u lokacijskim uvjetima ili s odredbama posebnog zakona ili propisa donesenog na temelju tog Zakona, ovu potvrdu odnosno mišljenje pribavlja investitor, odnosno projektant.

U slučaju rekonstrukcije ili adaptacije pojedinačne građevine upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske potvrdom iz stavka 2. ovoga članka smatra se i akt tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite kulturnih dobara određen posebnim zakonom.

Za jednostavne građevine iz članka 116. točke 4. i članka 117. ovoga Zakona potvrde iz stavka 2. ovoga članka nije potrebno pribaviti, osim potvrde tijela državne uprave nadležnog za poslove zaštite kulturnih dobara za građevine koje se grade unutar zaštićene kulturno povijesne cjeline upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Članak 83.

Tijelo nadležno za izdavanje građevinske dozvole dužno je na zahtjev investitora ili projektanta, prije podnošenja zahtjeva za građevinsku, odnosno načelnu dozvolu, obavijestiti od kojih tijela državne uprave i pravnih osoba je potrebno pribaviti posebne uvjete i potvrde iz članka 82. ovoga Zakona, odnosno potvrdu glavnog projekta u slučaju iz članka 107. stavka 2. članka 118. stavka 1. ovoga Zakona.

Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka podnosi se dokumentacija izrađena najmanje na razini razrade Idejnog rješenja.

Obavijest iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

VI. GRAĐENJE GRAĐEVINE

A. Građevinska dozvola

Članak 84.

Građenju se može pristupiti samo na temelju konačne građevinske dozvole, ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije propisano drukčije.

Investitor je dužan prekinuti građenje građevine nakon donošenja zaključka kojim se dopušta obnova postupka izdavanja građevinske dozvole kojom je dozvoljena izgradnja te građevine.

Zaključkom iz stavka 2. ovoga članka investitor se ujedno upozorava da je dužan prekinuti građenje građevine.

Građevinu koja se gradi ili je izgrađena bez konačne građevinske dozvole, osim u slučaju iz članka 116., 119., 121. odnosno 122. ovoga Zakona, investitor odnosno vlasnik mora ukloniti bez odlaganja.

Tijela nadležna za izdavanje građevinske dozvole

Članak 85.

Građevinsku dozvolu izdaje ured državne uprave u županiji odnosno upravno tijelo Grada Zagreba, nadležan za poslove graditeljstva na čijem se području namjerava građevina graditi, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Članak 86.

Ministarstvo izdaje građevinsku dozvolu za slijedeće građevine:

Građevine prometa i veza

- javne ceste koje povezuju cjelokupni teritorij Republike Hrvatske i povezuju ga s mrežom glavnih europskih cesta (državne ceste) s pripadajućim građevinama,
- željezničke pruge s pripadajućim građevinama, postrojenjima i uređajima, osim industrijskih kolosjeka,
- aerodrome za međunarodni i unutarnji promet, namijenjen za zrakoplove najveće dopuštene uzletne mase 10,0 tona i više s pripadajućim građevinama ili rekonstrukciju pripadajućih građevina (zgrade, kontrolni toranj, skladišta, hangari i sl.),

- građevine međumjesnih i međunarodnih telekomunikacijskih kapaciteta i objekte radija i televizije na državnoj razini,
- morske luke osobitog (međunarodnog) gospodarskog interesa za Republiku Hrvatsku i morske luke posebne namjene od značaja za Republiku Hrvatsku,
- luke na unutarnjem plovnom putu,
- granične prijelaze.

Energetske građevine

- elektrane instalirane snage 20 MW i veće,
- dalekovode 110 kV i više s trafo-stanicama i rasklopnim postrojenjima na tom dalekovodu,
- međunarodne, magistralne i otpremne cjevovode koji služe za transport nafte, plina, naftnih derivata uključivo terminale, otpremne i mjerne stanice.

Vodne građevine

- regulacijske i zaštitne vodne građevine na državnim i međudržavnim vodama,
- brane s akumulacijama ili retencijskim prostorima s pripadajućim građevinama koje zadovoljavaju kriterije velikih brana,
- vodne građevine za melioracijsku odvodnju površine 2.000 ha i veće,
- vodne građevine za zaštitu voda kapaciteta 50.000 ekvivalentnih stanovnika i više,
- vodne građevine za vodoopskrbu kapaciteta zahvata 100 l/s i više, te za melioracijsko navodnjavanje i drugo zahvaćanje voda kapaciteta 500 l/s i više,
- vodne građevine za plovidbu (plovni putevi s pripadajućim objektima i vodne građevine riječnih luka), te za korištenje vodne snage za proizvodnju električne energije instalirane snage 20 MW i veće.

Industrijske građevine

- građevine osnovne kemijske industrije, građevine za proizvodnju metala, građevine za proizvodnju nemetala, koksare, građevine za proizvodnju celuloze, rafinerije nafte, brodogradilišta metalnih brodova, građevine u čijem se tehnološkom procesu pojavljuje opasni otpad.

Ostale građevine

- građevine koje su namijenjene proizvodnji, skladištenju, preradi ili skupljanju opasne tvari u količini za koje je posebnim propisom određeno da je stvarno ili potencijalno vrlo ozbiljna ili katastrofalna opasnost.
- građevine za obradu, skladištenje i odlaganje opasnog otpada,
- vojne građevine i građevine od posebnog značenja za obranu države sukladno posebnim propisima,
- građevine u nacionalnim parkovima izvan građevinskog područja,
- građevine u graničnom pojasu,
- građevine za koje je izdavanje građevinske dozvole uređeno međudržavnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku,

- ribnjaci kapaciteta zahvaćanja voda 100 l/s i više odnosno s vodnom površinom za uzgoj riba 500 ha i većoj.

Ministarstvo izdaje građevinsku dozvolu i ako se građevina namjerava graditi na području dvije ili više županija odnosno Grada Zagreba i županije.

Ministarstvo izdaje građevinsku dozvolu i za pripreme radove i privremene građevine koje se grade u sklopu pripremnih radova za građenje građevina iz stavka 1. ovoga članka.

U slučaju građenja pojedinačne građevine iz stavka 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo može prenijeti nadležnost za izdavanje građevinske dozvole uredu državne uprave odnosno upravno tijelo Grada Zagreba nadležnom za poslove graditeljstva na čijem se području građevina gradi.

Način izdavanja građevinske dozvole za građevine za koje je izdavanje građevinske dozvole uređeno međudržavnim ugovorima koji obvezuju Republiku Hrvatsku propisuje Vlada Republike Hrvatske uredbom.

Službena osoba ovlaštena za vođenje postupka i izdavanje građevinske dozvole

Članak 87.

Postupak za izdavanje građevinske dozvole vodi državni službenik koji ima visoku stručnu spremu arhitektonske, elektrotehničke, geodetske, građevinske ili strojarske struke odnosno pravne struke i položen državni stručni ispit.

Postupak za izdavanje građevinske dozvole za građevinu za koju nije potrebna kontrola glavnog projekta može voditi i državni službenik koji ima višu stručnu spremu arhitektonske, elektrotehničke, građevinske ili strojarske struke odnosno pravne struke i položen državni stručni ispit.

Postupak za izdavanje građevinske dozvole za obiteljsku kuću može voditi i državni službenik koji ima srednju stručnu spremu arhitektonske, elektrotehničke, građevinske ili strojarske struke odnosno pravne struke i položen državni stručni ispit.

Državni službenici iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka mogu izdavati građevinske dozvole odnosno na drugi način odlučivati o zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole ako imaju pet ili više godina radnog iskustva u struci.

Odredbe stavka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na izdavanje načelne i uporabne dozvole, dozvole za uklanjanje građevine, te izdavanje potvrde iz članka 107. stavka 2. i članka 118. stavka 1. ovoga Zakona.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole

Članak 88.

Zahtjev za izdavanje građevinske dozvole u pisanom obliku podnosi investitor.

Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole investitor prilaže:

- četiri primjerka glavnog projekta,
- potvrde iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona,
- pisano izvješće o kontroli glavnog projekta ako je kontrola projekta potrebna,
- pisano izvješće i potvrdu o nostrifikaciji ako je projekt izrađen prema stranim propisima,
- izvadak iz katastarskoga plana za građevnu česticu odnosno parcelacijski elaborat kojim je formirana građevinska čestica u skladu s posebnim propisima,
- elaborat o geotehničkim istražnim radovima, ako geotehnički uvjeti nisu utvrđeni lokacijskim uvjetima,
- elaborate o istražnim radovima, te tehnološke, prometne i druge elaborate ako su podaci iz tih elaborata poslužili za izradu glavnog projekta,
- dokaz da ima pravo graditi na građevnoj čestici odnosno uporabljivoj građevini.

Zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole investitor može priložiti:

- pisana pozitivna izjašnjenja svih stranaka o glavnom projektu građevine za koju se traži izdavanje građevinske dozvole s dokazima da davatelji tih izjašnjenja imaju svojstvo stranke,
- dokaz da je tijelu državne uprave odnosno pravnoj osobi s javnim ovlastima podnio glavni projekt radi izdavanja potvrde iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona ako je protekao rok za izdavanje te potvrde, a nadležno tijelo odnosno osoba je nije izdala, niti ju je odbila izdati,
- plan posebnih dijelova zgrade.

Članak 89.

Dokazom da ima pravo graditi u smislu članka 88. alineje 8. ovoga Zakona smatra se osobito:

- izvadak iz zemljišne knjige iz kojeg je vidljivo da je investitor vlasnik ili nositelj prava građenja na građevnoj čestici ili građevini na kojoj se namjerava graditi,
- ugovor ili odluka nadležne državne vlasti na temelju koje je investitor stekao pravo vlasništva, pravo građenja ili pravo služnosti,
- ugovor o ortakluku sklopljen s vlasnikom nekretnine, čiji je cilj zajednička građenje, rekonstrukcija ili adaptacija,
- ugovor o koncesiji kojim se stječe pravo građenja,

- pisana suglasnost vlasnika uporabljive građevine u slučaju rekonstrukcije ili adaptacije te građevine ako posebnim zakonom nije drukčije određeno,
- pisana suglasnost fiducijarnog vlasnika dana dotadašnjem vlasniku nekretnine koji je investitor.

Postupak izdavanja građevinske dozvole

Članak 90.

Građevinskom dozvolom utvrđuje se da je glavnim projektom na propisani način dokazano ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, da je glavni projekt izrađen u skladu s drugim uvjetima propisanim ovim Zakonom, lokacijskim uvjetima i drugim uvjetima propisanim posebnim zakonima, da su ovi uvjeti ispunjeni, te da su uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole priloženi dokumenti iz članka 88. stavka 2. ovoga Zakona.

U svrhu utvrđivanja činjenica iz stavka 1. ovoga članka i članka 93. stavka 1. ovoga Zakona prije izdavanja građevinske dozvole tijelo nadležno za izdavanje građevinske dozvole (u daljnjem tekstu: tijelo graditeljstva) dužno je provesti očevid na građevnoj čestici.

Glavni projekt je prilog i sastavni dio građevinske dozvole, što na projektu mora biti naznačeno i ovjerovljeno potpisom službenika i pečatom tijela koje izdaje dozvolu.

Članak 91.

Ako zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole prileži dokaz iz članka 88. stavka 3., alineje 2. ovoga Zakona, tijelo graditeljstva, pozvat će, u roku od osam dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva, ovlaštenog predstavnika tijela državne uprave odnosno pravne osobe s javnim ovlastima radi uvida u glavni projekt i očitovanja o usklađenosti tog projekta s posebnim uvjetima ili odredbama posebnog zakona ili propisa donesenog na temelju tog Zakona.

Ako se tijelo državne uprave odnosno pravna osoba s javnim ovlastima u roku od petnaest dana od dana primitka poziva ne očituje u smislu stavka 1. ovoga članka, smatra se da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima, odredbama posebnog zakona i propisa donesenih na temelju tog zakona, te da je potvrda iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona dana.

Članak 92.

Građevinska dozvola se izdaje za građenje cijele građevine odnosno za izvođenje svih namjeravanih radova na uporabljivoj građevini, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Članak 93.

Ako je radi građenja građevine potrebno ukloniti ranije izgrađenu građevinu ili njezin dio, građevinskom dozvolom određuje se uklanjanje te građevine.

Na određivanje uklanjanja građevine iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuje članka 146. i 147. ovoga Zakona.

Odredbe ovoga Zakona koje uređuju izdavanje dozvole za uklanjanje građevine na odgovarajući se način primjenjuju na zahtjev i izdavanje dozvole iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 94.

Ako investitor uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole priloži plan posebnih dijelova zgrade, građevinskom dozvolom može se potvrditi da prikazani posebni dijelovi zgrade u tom planu predstavljaju samostalnu uporabnu cjelinu.

Članak 95.

Prije izdavanja građevinske dozvole, tijelo graditeljstva dužno je stranci pružiti mogućnost uvida u glavni projekt radi izjašnjenja.

Smatra se da je stranci pružena mogućnost uvida u glavni projekt ako je o tome investitoru dala pisano izjašnjenje o glavnom projektu građevine za koju se izdaje građevinska dozvola.

Članak 96.

Stranka u smislu članka 95. stavka 1. ovoga Zakona jest investitor, vlasnik nekretnine za koju se izdaje građevinska dozvola i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini, vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini koja neposredno graniči sa nekretninom za koju se izdaje građevinska dozvola, te jedinica lokalne samouprave na čijem se području izdaje građevinska dozvola, ako ovim Zakonom nije propisano drukčije.

Vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava nekretnine koja neposredno graniči s nekretninom za koju se izdaje građevinska dozvola i jedinica lokalne samouprave na čijem se području izdaje građevinska dozvola nisu stranke u postupku izdavanja građevinske dozvole za adaptaciju uporabljive građevine, niti u postupku izmjene i/ili dopune građevinske dozvole kojima se ne odstupa od određenih lokacijskih uvjeta.

Članak 97.

Na uvid u glavni projekt radi izjašnjenja tijelo graditeljstva stranke poziva javnim pozivom, osim u slučaju kada je investitor uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole priložio izjašnjenja i dokaze iz članka 88. stavka 3. alineje 1. ovoga Zakona.

Javni poziv objavljuje se u javnom tisku i/ili drugim sredstvima javnog priopćavanja, te na oglasnoj ploči tijela graditeljstva.

Javni poziv obavezno sadrži naziv tijela graditeljstva, ime, odnosno tvrtku investitora, naziv, vrstu i lokaciju građevine, mjesto na kojemu stranka može izvršiti uvid u glavni projekt i dati izjašnjenje, te vrijeme kada to može učiniti.

Dostava javnog poziva stranci smatra se izvršenom danom objave poziva u javnom tisku i/ili drugim sredstvima javnog priopćavanja, čime se smatra da je ispunjena dužnost tijela graditeljstva iz članka 95. stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 98.

Osoba koja se odazove javnom pozivu dužna je dokazati da ima svojstvo stranke.

Osobi koja ne dokaže svojstvo stranke tijelo graditeljstva uskratit će mogućnost uvida u glavni projekt radi izjašnjenja o čemu će donijeti zaključak.

Članak 99.

Tijelo graditeljstva može stranci koja to zatraži odrediti rok od najviše osam dana u kojemu je dužna izjasniti se o glavnom projektu.

Ako se stranka ne izjasni o glavnom projektu u roku iz stavka 1. ovoga članka, smatra se da je stranci pružena mogućnost uvida u glavni projekt radi izjašnjenja.

Članak 100.

Ako se stranka iz opravdanog razloga ne odazove javnom pozivu može uvid u glavni projekt izvršiti i naknadno, ali najkasnije u roku od osam dana od zadnjeg dana određenog javnim pozivom za uvid.

Članak 101.

Ako su ispunjeni uvjeti propisani ovim Zakonom tijelo graditeljstva dužno je izdati građevinsku dozvolu u roku od trideset dana od dana primitka urednog zahtjeva.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka kada se radi o građevini iz članka 86. stavka 1. ovoga Zakona tijelo graditeljstva dužno je izdati građevinsku dozvolu u roku od šezdeset dana od dana primitka urednog zahtjeva.

Članak 102.

Tijelo graditeljstva izdat će građevinsku dozvolu za građenje građevine koja prema posebnom propisu predstavlja zahvat u prostoru od važnosti za Republiku Hrvatsku za čije je građenje zakonom odnosno odlukom Vlade Republike Hrvatske utvrđeno da je od interesa za Republiku Hrvatsku, iako investitor uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole nije priložio dokaz da ima pravo graditi na svim dijelovima građevne čestice.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitor ne može pristupiti građenju na dijelovima građevne čestice za koje nije priložio dokaz da ima pravo graditi, dok ne ishodi takav dokaz, a na što će se investitora upozoriti u izreci građevinske dozvole.

Članak 103.

Kada tijelo graditeljstva utvrdi da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevinske dozvole, zaključkom će investitoru odrediti primjereni rok za ispunjenje tih uvjeta, koji ne može biti dulji od 30 dana.

Ako investitor ne ispuni uvjete određene zaključkom iz stavka 1. ovoga članka, tijelo graditeljstva odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje građevinske dozvole.

Članak 104.

Građevinska dozvola odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole dostavlja se strankama koje nemaju svojstvo investitora bez glavnog projekta.

Stranke koje su radi uvida u glavni projekt i izjašnjenja pozvane javnim pozivom, a nisu se odazvale, građevinska dozvola odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole dostavlja se izlaganjem na oglasnoj ploči tijela koje je izdalo dozvolu odnosno rješenje. U tom slučaju za ove stranke prvi dan roka za izjavljivanje žalbe počinje teći prvog slijedećeg dana nakon dana objave dozvole odnosno rješenja.

Stranka koja se nije odazvala pozivu iz članka 97. stavka 1. ovoga članka ne može zbog toga tražiti obnovu postupka, niti povrat u prijašnje stanje.

Rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje građevinske dozvole odnosno građevinska dozvola bez glavnog projekta dostavlja se radi znanja građevinskoj inspekciji i tijelu nadležnom za poslove zaštite i spašavanja radi vođenja evidencije o skloništima.

Važenje građevinske dozvole

Članak 105.

Građevinska dozvola prestaje važiti ako se s radovima na građevini za koju je građevinska dozvola izdana ne započne u roku od dvije godine od dana pravomoćnosti građevinske dozvole.

Važenje građevinske dozvole može se na zahtjev investitora jednom produžiti za još dvije godine ako se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdana građevinska dozvola.

Građenje do određenog stupnja dovršenosti

Članaka 106.

Na zahtjev investitora građevinska dozvola za građenje građevine stambene, poslovne ili stambeno-poslovne namjene može se izdati i bez dijela glavnog projekta kojim se daje tehničko rješenje završne obrade ploha podova, zidova i stropova, nenosivih pregradnih zidova i razvoda instalacija pojedinačnog stambenog odnosno poslovnog prostora unutar te građevine.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka glavni projekt obavezno sadrži uvjete za naknadno tehničko rješavanje stambenog odnosno poslovnog prostora kojih se sudionici u gradnji moraju pridržavati prilikom dovršetka građevine.

Za dovršetak građenja građevine iz stavka 1. ovoga članka potrebno je ishoditi posebnu građevinsku dozvolu ako se radovima na tom dovršenju mijenja usklađenost građevine s utvrđenim lokacijskim uvjetima. Ako se radovima na dovršenju građenja građevine iz stavka 1. ovoga članka utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu potrebno je izraditi glavni projekt i pribaviti potvrdu iz članka 118. ovoga Zakona.

Za građevinu za koju je izdana građevinska dozvola prema stavku 1. ovoga članka može se izdati uporabna dozvola ako je izgrađena do stupnja dovršenosti određenog tom građevinskom dozvolom.

Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na dijelove građevine koji uz mirnodopsku namjenu imaju i namjenu skloništa.

Izmjena i/ili dopuna građevinske dozvole i izmjene tijekom građenja

Članak 107.

Investitor je dužan ishoditi izmjenu i/ili dopunu građevinske dozvole ako tijekom građenja namjerava na građevini učiniti izmjene kojima se mijenja usklađenost građevine s utvrđenim lokacijskim uvjetima.

Izmjene tijekom građenja kojima se utječe na ispunjavanje bilo kojeg bitnog zahtjeva za građevinu, a kojim se ne mijenja usklađenost građevine s utvrđenim lokacijskim uvjetima investitor može učiniti na temelju izmjene i/ili dopune glavnog projekta koji je sastavni dio građevinske dozvole na temelju koje se gradi, a kojeg je potvrdilo tijelo graditeljstva koje je izdalo građevinsku dozvolu.

Tijelo graditeljstva odbit će rješenjem izdavanje potvrde izmjene i/ili dopune glavnog projekta ako utvrdi da:

- je izrađen za građenje odnosno izvođenje radova kojima se mijenja usklađenost građevine sa utvrđenim lokacijskim uvjetima,
- nije izrađen od ovlaštene osobe,
- nije potvrđen u skladu s člankom 82. stavkom 2. ovoga Zakona,
- nije izrađen u skladu s propisanim načinom dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu, da glavni projekt nije izrađen u skladu s drugim uvjetima propisanim ovim Zakonom, lokacijskim uvjetima ili drugim uvjetima propisanim posebnim zakonima.

U slučaju iz stavka 2. ovoga članka investitor je dužan izmjenu i/ili dopunu građevinske dozvole ishoditi najkasnije do izdavanja uporabne dozvole.

Na zahtjev i postupak izmjene i/ili dopune građevinske dozvole na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje zahtjev i postupak izdavanja građevinske dozvole.

Iznimno od stavka 3. ovoga članka zahtjevu za izmjenu i dopunu građevinske dozvole prilažu se samo one potvrde i drugi akti propisane posebnim zakonima pribavljanje kojih proizlazi iz naravi namjeravanih izmjena građevine.

Promjena investitora

Članak 108.

Ako se u tijeku građenja promjeni investitor novi investitor dužan je od tijela graditeljstva zatražiti izmjenu građevinske dozvole u vezi s promjenom

imena odnosno tvrtke investitora. Novi investitor zahtjevu prilaže dokaz da ima pravo graditi na određenoj nekretnini, odnosno da je vlasnik građevine za čije je građenje izdana građevinska dozvola.

Zahtjev iz stavka 1. ovoga članka može se podnijeti do izdavanja uporabne dozvole.

Izmjena građevinske dozvole iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se prijajšnjem i novom investitoru, te građevinskoj inspekciji radi znanja.

B. Načelna dozvola

Članak 109.

Građevinska dozvola za složenu građevinu može se na zahtjev investitora izdati i za njezin dio.

Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole iz stavka 1. ovoga članka investitor je dužan ishoditi načelnu dozvolu za složenu građevinu koju izdaje tijelo graditeljstva.

Stavak 2. ovoga članka ne odnosi se na izdavanje građevinske dozvole za rekonstrukciju i adaptaciju dijela složene građevine koji predstavlja samostalnu građevinu (tunela, mosta, galerije, odnosno viadukta koji se grade na trasi ceste odnosno željezničke pruge, te za građenja crpne stanice, uređaja za kondicioniranje vode i vodospreme kao dijelova cjelovitog vodoopskrbnog sustava, odnosno crpnih stanica i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda i ispuste u recipijent kao dio cjelovitog kanalizacijskog sustava).

U slučaju iz stavka 3. ovoga članka zahtjevu za izdavanje građevinske dozvole prilaže se izvod iz dokumenata prostornog uređenja, odluka o lokacijskim uvjetima odnosno drugi dokument kojim su određeni lokacijski uvjeti sukladno posebnom zakonu za cijelu složenu građevinu.

Članak 110.

Načelnom dozvolom određuju se građevine od kojih se sastoji složena građevina, funkcionalne i/ili tehnološke veze između tih građevina te s time povezani uvjeti za izdavanje građevinskih i uporabnih dozvola.

Glavni projekt građevine od koje se sastoji složena građevina za koju se izdaje građevinska dozvola ne smije biti izrađen u suprotnosti s osnovnim oblikovno-funkcionalnim i tehničkim rješenjem složene građevine danim idejnim projektom.

Načelnom dozvolom može se odrediti izdavanje posebnih građevinskih dozvola i za:

- građenje građevinskog sklopa elektroenergetskih, strojarskih i drugih postrojenja,
- ugrađenje elektroenergetskih, strojarskih i drugih postrojenja i opreme, ako građevinski sklop s tim postrojenjima i opremom čini tehničko-tehnološku cjelinu.

Idejni projekt je sastavni dio načelne dozvole što na njemu mora biti naznačeno i ovjerovljeno potpisom službenika i pečatom tijela koje je izdalo načelnu dozvolu, a iznimno sastavni dio načelne dozvole može biti i glavni projekt kada je njime dat prikaz građenja složene građevine.

Zahtjev za izdavanje načelne dozvole

Članak 111.

Zahtjev za izdavanje načelne dozvole u pisanom obliku podnosi investitor.

Zahtjevu za izdavanje načelne dozvole investitor prilaže:

- tri primjerka idejnoga projekta,
- popis dijelova složene građevine za koje će se izdavati građevinske dozvole,
- mišljenje iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona ako to, ovisno o vrsti građevine i drugim okolnostima, odredi tijelo nadležno za izdavanje načelne dozvole,
- popis pripremnih radova.

Zahtjevu za izdavanje načelne dozvole investitor može priložiti dokaz da je tijelu državne uprave odnosno pravnoj osobi s javnim ovlastima podnio idejni projekt radi izdavanja mišljenja iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona ako je protekao rok za davanje tog mišljenja, a nadležno tijelo odnosno osoba ga nije izdalo, niti odbilo izdati.

Postupak izdavanja načelne dozvole

Članak 112.

Na postupak izdavanja, mijenjanja i dopunjavanja, te produljavanja roka važenja načelne dozvole na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona kojima se uređuje izdavanje građevinske dozvole, osim odredbi koje se odnose na važenje načelne dozvole i stranke u tom postupku.

Stranka u postupku izdavanja načelne dozvole jest investitor i jedinica lokalne samouprave na čijem se području namjerava graditi građevina za koju se izdaje načelna dozvola.

Tijelu nadležnom za poslove zaštite i spašavanja dostavlja se načelna dozvola radi vođenja evidencije o skloništima.

Važenje načelne dozvole

Članak 113.

Načelna dozvola prestaje važiti u roku od pet godina od dana njene pravomoćnosti.

Važenje načelne dozvole može se na zahtjev investitora produžiti za još pet godina ako se nisu promijenili lokacijski uvjeti u skladu s kojima je izdana ili ako je za najmanje jednu građevinu od kojih se sastoji složena građevina izdana konačna građevinska dozvola.

Građevinska dozvola za pripremne radove

Članak 114.

Izvođenju pripremnih radova za izgradnju složene građevine može se pristupiti na temelju konačne načelne dozvole.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka, posebna građevinska dozvola potrebna je za pripremne radove koji mogu utjecati na život i zdravlje ljudi ili na stabilnost okolnih građevina i okolnog zemljišta kao i za građenje privremenih građevina za potrebe organiziranja gradilišta i to za:

- asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl.
- dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno izgraditi radi napajanja gradilišta električnom energijom,
- prienosne spremnike za smještaj, čuvanje ili držanje eksplozivnih tvari za potrebe gradilišta osim nadzemnog i podzemnog spremnika ukapljenog naftnog plina odnosno nafte zapremine do 5 m³.

Građevinsku dozvolu iz stavka 2. izdaje tijelo graditeljstva koje je izdalo građevinsku dozvolu za građevinu za koju se organizira gradilište.

Građevinskom dozvolom iz stavka 2. ovoga članka mora se odrediti rok u kojem se privremena građevina mora ukloniti i uspostaviti primjereno stanje na zemljištu.

U postupku izdavanja građevinske dozvole za pripremne radove stranka jest osoba koja podnijela zahtjev za izdavanje te dozvole, te vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini za koju se izdaje građevinska dozvola.

C. Posebni slučajevi gradnje

Članak 115.

U građenju bez građevinske dozvole investitor i izvođač dužni su pridržavati se svih zakona, propisa i pravila struke koji se odnose na građenje određene vrste građevine, odnosno radova.

Članak 116.

Građevinska dozvola nije potrebna za:

- održavanje uporabljive građevine,
- adaptaciju uporabljive građevine koja nije složena građevina ili nije dio složene građevine,
- rekonstrukciju uporabljive građevine:
 - kojom se nepokretnoj odnosno teško pokretnoj osobi koja ima 100% tjelesnog oštećenja ili najmanje 80% tjelesnog oštećenja funkcije organa za kretanje i priznaje joj se pomoć druge osobe u obavljanju većine ili svih životnih funkcija, omogućava ili olakšava kretanje građevinom,
 - koja se nalazi unutar prostora zauzetog za potrebe vojno ustrojbenih cjelina koji je ograđen i osiguran vojnom stražom (vojnog kompleksa).
- građenje slijedećih jednostavnih građevina:
 - pomoćnih građevina namijenjene redovitoj uporabi obiteljske kuće ili stambene zgrade kao: garaža, spremište, drvarnica i sl. razvijene tlocrtne (bruto) površine do 50 m² i visine sljemena do 4 m od razine okolnog tla; staklenik za smještaj bilja tlocrtne (bruto) površine do 12 m² i visine vijenca do 4 m od razine okolnog tla; vrtna sjenica ili nadstrešnica tlocrtne (bruto) površine do 12 m² i visine sljemena do 4 m od razine okolnog tla, cisterna za vodu; septička jama koje se grade na građevnoj čestici obiteljske kuće ili stambene zgrade za koju je izdana građevinska dozvola,
 - gospodarskih građevina tlocrtne (bruto) površine do 100 m², raspona konstrukcije do 6 m i visine vijenca do 4 m od razine okolnog tla namijenjena isključivo za poljoprivrednu djelatnost,
 - građevina protugradne obrane, građevina za sigurnost plovidbe (objekt signalizacije), građevina za sigurnost zračnog prometa (objekt za smještaj navigacionog uređaja do 12 m² tlocrtne (bruto) površine) i građevina koje služe opskrbi i održavanju objekata za sigurnost plovidbe odnosno sigurnost zračnog prometa (mol, pristanište, prilazni put, kućica za agregat, spremište za čamce i dr.),
 - cesta koja služi za gospodarenje šumom, eksploataciju naftnog polja i druge eksploatacije odobrene po posebnom propisu,

- privremenih građevina za potrebe sajmova i javnih manifestacija odobrenih po posebnom propisu s najdužim rokom trajanja od 90 dana nakon kojeg se ista građevina mora ukloniti, a ako je potrebno da privremena građevina ostane kao stalna, tada se treba ishoditi građevinska dozvola prije isteka roka od 90 dana,
 - potpornog zida građevinske visine od 0,8 do 1,5 m,
 - kioska i druge građevine gotove konstrukcije do 12 m² građevinske (bruto) površine,
 - dječjeg igrališta,
 - nadstrešnice za sklanjanje ljudi u javnom prometu,
 - samostalnog reklamnog panoa 6 m² - 12 m²,
 - nadzemnog malog i pokretnog spremnika ukapljenoga naftnog plina kapaciteta do 5 m³,
 - građevina javnog prometa namjenjenih ulazu i izlazu putnika (peroni i uređene površine oslonjeni cijelom površinom na tlo, pristupni putevi i sl.),
 - ograda visine 1,20 do 1,80 m od niže razine okolnog tla,
 - sportskih terena bez tribina koji su cijelom svojom površinom oslonjeni na tlo (boćališta, igrališta za tenis, nogomet i slično).
- slijedeće radove i jednostavne građevine:
- kablenskog i zračnog priključka građevine na niskonaponsku električnu mrežu i telekomunikacijsku mrežu kao i vodovi kojima se uporabljiva građevina priključuje na komunalne instalacije (vodovod, kanalizaciju, plinovod i parovod),
 - grobnica i spomenika na groblju,
 - reklamnih panoa oglasne površine do uključivo 6 m², i vertikalne prometne signalizacije u zemljišnom pojasu uporabljive ceste odnosno željezničke pruge,
 - pješačkih staza, promatračnica, obavjesnih ploča površine do uključivo 6 m² i druge opreme zaštićenih dijelova prirode prema odluci uprava tih zaštićenih dijelova prirode i uz suglasnost Ministarstva,
 - radove na stubama, hodnicima i drugim prostorima različitih razina na pristupima građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini za osobe s teškoćama u kretanju ako ne narušavaju funkciju i namjenu građevine odnosno ako ne utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu i/ili zadovoljavanje lokacijskih uvjeta, te druge radove denivelacije, ugrađenja zvučnih semaforskih uređaja i ugrađenja taktilnih površina u građevinama i na javno-prometnim površinama.
 - spomenička i sakralna obilježja tlocrtne bruto površine do 4,00 m² i visine do uključivo 4,0 m od razine okolnog tla.
 - uređenje okućnice ako se radi o građenju: staza, platoa i stuba oslonjenih cijelom površinom neposredno na tlo s pripadajućim rukohvatima, potpornih zidova s razlikom razina tla do uključivo 0,80 m, ograda oblikovanih u skladu s lokacijskim uvjetima, visine do uključivo 1,20 m od niže razine okolnog tla, na međi građevinske čestice, vrtnog bazena ili ribnjaka tlocrtne (bruto) površine do uključivo 12 m² i dubine do uključivo 1,00 m od razine okolnog tla,

ognjišta s otvorenim plamenom tlocrtna (bruto) površine do uključivo 1,5 m² i visine do uključivo 3,0 m od razine okolnog tla, temelja stabilnih dječjih igračaka, temelja za postavljanje nadzemnog i podzemnog spremnika ukapljenog naftnog plina odnosno nafte zapremine do 5 m³, solarnih kolektora ukupne osunčane površine do uključivo 6 m² i visine do uključivo 1,20 m od razine okolnog tla.

- postaja za mjerenje kakvoće zraka državne i lokalne mreže za potrebe obavljanja tih mjerenja prema posebnom zakonu za koju postoji Odluka Ministarstva odnosno Odluke jedinice lokalne samouprave i za koje je Ministarstvo izdalo rješenje iz članka 66. ovoga Zakona.
- izvođenje građevinskih i drugih radova koji su nužni za ispunjavanje obveza tehničkog i gospodarskog održavanja vodotoka i vodnog dobra propisanih posebnim zakonom ako tim radovima ne nastaje nova građevina niti se rekonstruira uporabljiva građevina i ako se tim radovima zatečeno stanje u području zahvata u prostoru na koje utječu ti radovi mijenjaju na način i u mjeri koja je određena dokumentom prostornog uređenja odnosno odlukom o lokacijskim uvjetima donesenoj sukladno odredbama posebnog zakona,
- gradnju betonare na gradilištu kada postoji rješenje o tipskom projektu iz članka 70. ovoga Zakona, te pod uvjetom najdužeg roka uporabe do izdavanja uporabne dozvole za građevinu čijoj izgradnji je betonara namijenjena, a najduže dvije godine od početka radova,
- gradnju privremenih građevina namijenjenih za istražna mjerenja kada postoji odluka nadležnog tijela i rješenje o tipskom projektu iz članka 70. ovoga Zakona, te pod uvjetom najdužeg roka uporabe od dvije godine nakon kojeg se ista mora ukloniti.

Članak 117.

Ovlašćuje se ministar da po potrebi pravilnikom utvrdi i druge jednostavne građevine i radove za koje građevinska dozvola nije potrebna, te da utvrdi dokumentaciju potrebnu za gradnju tih građevina.

Članak 118.

Gradnju odnosno izvođenju radova iz članka 116. točke 2., 3. i 4. ovoga Zakona može se pristupiti na temelju glavnog projekta kojeg je potvrdilo tijelo graditeljstva na čijem se području namjerava graditi.

Tijelo graditeljstva odbit će rješenjem izdavanje potvrde iz stavka 1. ovoga članka ako utvrdi da glavni projekt nije:

- izrađen za građenje odnosno izvođenje radova za koje nije potrebna građevinska dozvola,
- izrađen od ovlaštene osobe,
- potvrđen u skladu s člankom 82. stavkom 2. ovoga Zakona,
- izrađen u skladu s propisanim načinom dokazivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu, da glavni projekt nije izrađen u skladu s

drugim uvjetima propisanim ovim Zakonom, lokacijskim uvjetima ili drugim uvjetima propisanim posebnim zakonima.

U slučaju iz članka 116. točke 3. ovoga Zakona tijelo graditeljstva odbit će rješenjem zahtjev za izdavanje potvrde iz stavka 1. ovoga članka i ako utvrdi da cilj projektirane rekonstrukcije nije omogućavanje ili olakšavanje kretanja građevinom nepokretnoj odnosno teško pokretnoj osobi.

Potvrda odnosno rješenje iz stavka 1. odnosno stavka 2. ovoga članka dostavlja se radi znanja građevinskoj inspekciji.

Građenje u slučaju neposredne opasnosti

Članak 119.

U slučaju neposredne opasnosti od neočekivanih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja koja neposredno ugrožavaju ljude i dobra, tijekom tih događaja i neposredno nakon njihova prestanka, bez građevinske dozvole mogu se graditi one građevine koje služe sprječavanju djelovanja tih događaja, odnosno otklanjanju štetnih posljedica.

Građevina iz stavka 1. ovoga članka mora se ukloniti u roku od godine dana od prestanka potrebe za njom. Za uklanjanje takve građevine potrebno je izraditi projekt uklanjanja građevine.

Ako je potrebno da građevina iz stavka 1. ovoga članka ostane kao stalna, za nju se mora ishoditi građevinska dozvola u roku od dvije godine od prestanka djelovanja događaja iz stavka 1. ovoga članka.

Obnavljanje oštećenih građevina

Članak 120.

U slučaju oštećenja građevine djelovanjem događaja iz članka 119. stavka 1. ovoga Zakona, građevina se može neovisno o stupnju oštećenja vratiti u prvobitno stanje bez građevinske dozvole, u skladu s građevinskom dozvolom na temelju koje je izgrađena odnosno projektom postojećeg stanja građevine. U slučaju kada se radi o građevini upisanoj u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske potrebno je ishoditi dopuštenje prema posebnom propisu.

Članak 121.

Građevina izgrađena odnosno rekonstruirana ili sanirana u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih kuća Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo i projekata Ministarstva kulture smatra se

izgrađenom odnosno rekonstruiranom na temelju građevinske dozvole ako njezin vlasnik posjeduje:

- jedan primjerak projekta po kojemu je građena ili projekta postojećeg stanja,
- zapisnik o primopredaji građevine sa završnim izvješćem nadzornog inženjera,
- kopiju katastarskog plana s ucrtanim položajem građevine na građevnoj čestici,
- dokaz da je građenje odnosno rekonstrukcija građevine provedena u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih kuća Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo ili Ministarstva kulture (ugovor o obnovi, akt tijela državne vlasti i drugo).

Izgrađena građevina čija je građevinska dozvola ili druga odgovarajuća dozvola odnosno dokumentacija uništena ili je nedostupna uslijed djelovanja ili događaja iz članka 119. stavka 1. ovoga Zakona, građevina za koju u vrijeme njezinog građenja građevinska dozvola ili drugi odgovarajući akt tijela državne vlasti nije bila potrebna, smatra se izgrađenom na temelju konačne građevinske dozvole ako vlasnik posjeduje:

- jedan primjerak projekta postojećeg stanja građevine,
- izvješće o stanju građevine glede ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu,
- kopiju katastarskog plana s ucrtanim položajem građevine na građevinskoj čestici.

Izvješće iz stavka 2. alineja 3. ovoga članka može izraditi samo diplomirani inženjer i inženjer odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona.

Građevina iz stavka 1. i 2. ovoga članka smatra se uporabljivom građevinom.

Građevine izgrađene prije 15.02.1968.

Članak 122.

Građevina koja je izgrađena bez građevinske dozvole do 15. veljače 1968. godine smatra se u smislu provedbe nadzora građevinske inspekcije izgrađenom na temelju pravomoćne građevinske dozvole.

Građevina iz stavka 1. ovoga članka smatra se uporabljivom građevinom ako su ispunjeni uvjeti iz članka 121. stavka 2. ovoga Zakona.

D. Prijava početka gradnje i gradilište

Prijava početka ili nastavka građenja

Članak 123.

Investitor je dužan tijelu graditeljstva, građevinskoj inspekciji i inspekciji rada, najkasnije u roku od osam dana prije početka građenja ili nastavka izvođenja građevinskih radova nakon prekida dužeg od tri mjeseca, pisano prijaviti početak građenja, odnosno nastavak radova.

Investitor je dužan najkasnije do dana početka radova imati elaborat iskolčenja građevine kojeg je izradila osoba registrirana za obavljanje tog posla prema posebnom zakonu.

U prijavi za građenje investitor je dužan navesti izvođača.

U slučaju prekida građenja investitor je dužan poduzeti mjere radi osiguranja građevine i susjednih građevina, zemljišta i drugih stvari.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave po prethodno pribavljenom mišljenju turističke zajednice mjesta, općine ili grada može odlukom za određene vrste građevina odnosno radova na određenim područjima, odrediti razdoblje kalendarske godine i vrijeme u kojemu se ne mogu graditi građevine odnosno izvoditi radovi.

Investitor je dužan utvrditi početak građenja, nastavak izvođenja građevinskih radova nakon prekida, te trajanje građenja u skladu s odlukom predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave iz stavka 5. ovoga članka.

Uređenja gradilišta

Članak 124.

Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontrolirana pristupa ljudi na gradilište.

Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim prometnim znakovima ili označeni na drugi način.

Ograđivanje gradilišta nije dopušteno na način koji bi mogao ugroziti prolaznike. Gradilište se može ograditi ogradom posebnog vanjskog izgleda ako

se nalazi u urbanističkoj cjelini koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao i na drugim područjima.

Gradilište mora biti označeno pločom koja obvezno sadrži ime odnosno tvrtku investitora, projektanta, izvođača i osobe koja provodi stručni nadzor građenja, naziv i vrstu građevine koja se gradi, naziv tijela koje je izdalo građevinsku dozvolu na temelju koje se gradi, klasifikacijsku oznaku, urudžbeni broj, datum izdavanja i konačnosti te dozvole, kao i naznaku da se radi o kulturnom dobru kada je predmetna građevina upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

Članak 125.

Investitor ili izvođač dužan je, za privremeno zauzimanje, susjednog odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta, postupati prema odredbama posebnih zakona.

Za privremeno zauzimanje javno prometnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je ishoditi odobrenje nadležnog tijela općine ili grada, odnosno pravne osobe određene posebnim zakonom.

Pripremni radovi za građenje mogu se izvoditi na susjednom zemljištu samo ako je investitor dobio suglasnost vlasnika tog zemljišta za izvođenje pripremnih radova.

Članak 126.

Izgrađene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni te odgovarati propisanim uvjetima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite zdravlje ljudi i okoliša.

Sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta i na prilazu gradilišta dovedeno u uredno stanje prije izdavanje uporabne dozvole.

Na gradilištu je potrebno predvidjeti i provoditi mjere zaštite zraka od onečišćenja, zaštitu od prekomjerne buke, zaštitu tla i podzemnih voda od onečišćenja, zaštite na radu te ostale propisane mjere za zaštitu zdravlja ljudi.

Gradilište mora biti uređeno i u skladu s posebnim zakonom ili propisom donesenim na temelju zakona ako ovim Zakonom ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona nije što drugo određeno.

Dokumentacija na gradilištu

Članak 127.

Izvođač na gradilištu mora imati:

- rješenje o upisu u sudski registar odnosno obrtnicu,
- akt o imenovanju glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta odnosno voditelja radova,
- akt o imenovanju nadzornog inženjera odnosno glavnog nadzornog inženjera, osim na gradilištu građevine za koju se ne provodi nadzor građenja,
- građevinsku dozvolu s glavnim projektom, odnosno glavni projekt s potvrdom tijela graditeljstva,
- izvedbene projekte s mišljenjem projektanta glavnog projekta i ovjerene od revidenta koji je to u izvješću o obavljenoj kontroli glavnog projekta zatražio, za do tada izveden dio građevine i građevinske i druge radove koji su u tijeku sa svim izmjenama i dopunama,
- izvješća revidenata o obavljenoj kontroli ako je propisano,
- građevinski dnevnik,
- dokaze o sukladnosti za ugrađene građevinske proizvode, dokaze o sukladnosti prema posebnom propisu za ugrađenu opremu, isprave o sukladnosti određenog dijela građevine bitnim zahtjevima iz poglavlja II. ovoga Zakona i dokaze kvalitete za koje je ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom određena obveza prikupljanja tijekom izvođenja građevinskih i drugih radova kao i obveza provedbe kontrolnih postupaka za do tada izveden dio građevine i građevinske i druge radove koji su u tijeku,
- elaborat o iskolčenju građevine, koji je izradila i potpisana osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti prema posebnom propisu, koji je izrađen prema glavnom projektu,
- drugu dokumentaciju te dozvole i dopuštanja za koje je posebnim zakonom ili propisom donesenim na temelju tog zakona propisana obveza da ju izvođač nakon početka građenja građevine mora imati na gradilištu.

Obrazac, uvjete i način vođenja građevinskog dnevnika na gradilištu propisuje ministar pravilnikom.

Dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka nakon završetka građenja trajno čuva investitor odnosno vlasnik građevine.

Članak 128.

U slučaju kada je investitor fizička osoba koja gradi za svoje potrebe na gradilištu ne mora imati dokumentaciju iz članka 127. stavka 1. alineje 1., 2., 3., 6. i 7. ovoga Zakona.

U slučaju kada investitor fizička osoba sama provodi stručni nadzor građenja građevine za njene potrebe izvođač odnosno investitor na gradilištu umjesto akta iz članka 127. stavka 1. alineje 4. ovoga Zakona mora imati izjavu investitora da sam provodi stručni nadzor i dokaz da ispunjava uvjete za provedbu tog nadzora.

Izvođač na gradilištu građevine iz članka 116. točke 2., 3. i 4. ovoga Zakona ne mora imati dokumentaciju iz članka 127. stavka 1. alineje 6., 7., 9. i 11.

VII. UPORABA GRAĐEVINE

Uporabna dozvola

Članak 129.

Izgrađena građevina smije se početi koristiti odnosno staviti u pogon, te se za nju može izdati rješenje za obavljanje djelatnosti po posebnom propisu nakon što tijelo graditeljstva izda uporabnu dozvolu za tu građevinu.

Uporabnu dozvolu za izgrađenu građevinu izdaje tijelo graditeljstva koje je izdalo građevinsku dozvolu, nakon što se tehničkim pregledom utvrdi da je građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom, a naročito u pogledu ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu.

Izdana uporabna dozvola dostaviti će se na znanje radi vođenja evidencije o skloništima i tijelu nadležnom za poslove zaštite i spašavanja.

Članak 130.

Iznimno od članka 129. stavka 1. ovoga Zakona nova građevina, te rekonstruirana i adaptirana građevina za koju nije potrebna građevinska dozvola smije se početi koristiti nakon dostave pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i o uvjetima održavanja građevine odnosno završnog izvješća nadzornog inženjera tijelu graditeljstva.

Stavak 1. ovoga članka ne odnosi se na građevine i radove iz toga stavka za koje je propisana obveza kontrole glavnog projekta.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole

Članak 131.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole podnosi investitor.

Zahtjevu za izdavanje uporabne dozvole investitor prilaže:

- fotokopiju građevinske dozvole,
- podatke o sudionicima u građenju,
- pisanu izjavu izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine,
- završno izvješće nadzornog inženjera o izvedbi građevine.

Tehnički pregled

Članak 132.

Tijelo graditeljstva dužno je u roku od trideset dana, a za građevine iz članka 86. st. 1. ovoga Zakona šezdeset dana, od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole obaviti tehnički pregled građevine.

Tehnički pregled obavlja povjerenstvo koje osniva tijelo graditeljstva.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka tehnički pregled obiteljske kuće obavlja državni službenik koji ispunjava uvjete propisane člankom 87. stavkom 1., 2. ili 3. ovoga Zakona.

Tijelo graditeljstva imenuje predsjednika povjerenstva i određuje tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje upućuju svog predstavnika kao člana povjerenstva.

Predsjednik i članovi povjerenstva su stručni djelatnici i predstavnici onih tijela državne uprave i pravnih osoba s javnim ovlastima koja su izdala potvrde i druge akte na glavni projekt i drugih tijela državne uprave i pravnih osoba koje odredi nadležno tijelo.

Tijela državne uprave i pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su osigurati sudjelovanje svog predstavnika u radu povjerenstva.

Članak 133.

Tijelo graditeljstva poziva na tehnički pregled sudionike u građenju čija je prisutnosti odlučna za obavljanje tehničkog pregleda. Pozvani sudionici u građenju dužni su odazvati se pozivu i sudjelovati u radu povjerenstva.

O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda, nadležno tijelo dužno je obavijestiti investitora. Investitor je dužan osigurati prisutnost sudionika u građenju tehničkom pregledu.

Predsjednik povjerenstva odnosno državni službenik koji obavlja tehnički pregled o obavljenom tehničkom pregledu sastavlja zapisnik u koji se unosi i mišljenje članova povjerenstva o tome može li se izgrađena građevina koristiti ili se prethodno moraju otkloniti utvrđeni nedostaci ili se ne može izdati uporabna dozvola.

Ako predstavnik tijela državne uprave ili pravne osobe nije prisustvovao tehničkom pregledu, niti je u roku osam dana od dana određenog za obavljanje tehničkog pregleda dostavio nadležnom tijelu mišljenje u skladu sa stavkom 3. ovoga članka, smatrat će se da je mišljenje toga tijela ili pravne osobe dano, da se građevina može koristiti i da se može izdati uporabna dozvola.

Dužnost investitora u postupku tehničkog pregleda

Članak 134.

Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkoga pregleda, povjerenstvu za tehnički pregleda dati na uvid:

- dokumentaciju iz članka 127. ovoga Zakona,
- situacijski nacrt izgrađene građevine prema građevinskoj dozvoli kao dio geodetskog elaborata koji je ovjеровilo tijelo državne uprave nadležno za poslove katastra, a izradila i potpisala osoba registrirana za obavljanje te djelatnosti po posebnom propisu,
- isprave o sukladnosti odnosno dokaza kvalitete dijela građevine od ovlaštenih tijela u slučaju kada je ovim Zakonom, posebnim propisom ili projektom određena obveza provedbe završnog ocjenjivanja sukladnosti odnosno dokazivanja kvalitete.

Izdavanje uporabne dozvole

Članak 135.

Nadležno tijelo izdat će uporabnu dozvolu za izgrađenu građevinu u roku od trideset dana od obavljenog tehničkog pregleda ako je povjerenstvo koje je obavilo tehnički pregled te građevine dalo mišljenje da se ista može koristiti.

Zahtjev za izdavanje uporabne dozvole odbit će se rješenjem:

- ako je građevina izgrađena bez građevinske dozvole,
- ako su tijekom građenja učinjene izmjene i dopune na građevini za koje nije ishođena izmjena ili dopuna građevinske dozvole,
- ako se u roku od devedeset dana od dana završetka tehničkog pregleda ne otklone nedostaci koji utječu na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu prema ovom Zakonu,
- ako je donesen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja građevinske dozvole,
- ako je u tijeku postupak poništenja građevinske dozvole po pravu nadzora,
- ako je u tijeku postupak građevinske inspekcije koji se odnosi na obustavu građenja ili uklanjanje građevine.

Članak 136.

Ako postoji potreba ispitivanja ispunjenja bitnih zahtjeva za građevinu pokusnim radom investitor je obavezan početak pokusnog rada prijaviti tijelu koje je izdalo građevinsku dozvolu, te tijelima državne uprave i pravnim osobama koje su izdale potvrde odnosno mišljenja na glavni odnosno idejni projekt.

U slučaju iz stavka 1. ovoga članka investitor je dužan ispitivanje povjeriti osobi koja zadovoljava uvjete iz ovoga Zakona za obavljanje tih djelatnosti.

Prijavi pokusnog rada prilaže se:

- plan i program ispitivanja bitnih zahtjeva za građevinu u tijeku pokusnog rada,
- usporedne vrijednosti parametara koji se ispituju u pokusnom radu i vrijednosti tolerancije,
- predviđeni završetak pokusnog rada.

Pokusni rad, bitni zahtjevi koji se ispituju, vrijeme trajanja pokusnog rada i mjere osiguranja za vrijeme trajanja pokusnog rada moraju biti predviđeni i obrazloženi glavnim projektom.

Uporabna dozvola za dio građevine

Članak 137.

Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati prije dovršetka građenja cijele građevine i za dio građevine:

- ako je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (korištenje mosta za pristup gradilištu, trafostanice i dalekovoda za opskrbu energijom i dr.),
- ako se određeni dio građevine može početi koristiti prije dovršenja cijele građevine.

Mogućnost iz stavka 1. ovoga članka mora biti predviđena glavnim projektom.

Uporabna dozvola za složenu građevinu

Članak 138.

Uporabna dozvola može se na zahtjev investitora izdati i prije dovršetka građenja složene građevine za jednu ili više građevina od kojih se sastoji složena građevina. U tom slučaju uporabne dozvole izdaju se prema uvjetima određenim načelnom dozvolom.

Izdavanje uporabne dozvole u slučaju iz stavka 1. ovoga članka mora biti predviđeno glavnim projektom i određeno građevinskom dozvolom za taj dio složene građevine.

Nakon što su izdane sve posebne građevinske dozvole za složenu građevinu izdaje se jedna uporabna dozvola.

Troškovi postupka

Članak 139.

Ako se tehnički pregled obavlja izvan mjesta u kojem se nalazi sjedište ili ispostava tijela državne uprave, odnosno sjedište pravne osobe, investitor je dužan naknaditi tom tijelu odnosno osobi putne troškove i dnevnice članova povjerenstva.

Ako je za člana povjerenstva imenovan predstavnik tijela ili pravne osobe koja nije izdala potvrdu glavnog projekta prema posebnom zakonu, investitor je dužan za tog člana povjerenstva tijelu graditeljstva naknaditi troškove prema posebnom propisu koji se odnosi na vještake.

Način obavljanja tehničkog pregleda, sadržaj pisane izjave izvođača o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine i sadržaj završnog izvješća nadzornog inženjera propisuje ministar pravilnikom.

Upis građevine u zemljišne knjige

Članak 140.

Nadležni sud će izgrađenu građevinu upisati u zemljišne knjige ako je za tu građevinu izdana uporabna dozvola.

Građevinu za koju se ne izdaje uporabna dozvola i građevinu za koju se prema propisima koji su važili u trenutku njezine gradnje nije izdavala uporabna dozvola sud će upisati u zemljišne knjige bez uporabne dozvole.

Nadležni sud će izgrađenu građevinu upisati u zemljišne knjige i bez uporabne dozvole ako je za tu građevinu izdana građevinska dozvola i po službenoj dužnosti će u posjedovnici zemljišne knjige zabilježiti da dozvola nije priložena.

Iznimno nadležni sud će izgrađenu građevinu upisati u zemljišne knjige i bez dozvola iz stavka 1. i 3. ovoga članka i po službenoj dužnosti će u posjedovnici zemljišne knjige zabilježiti da te dozvole nisu priložene.

U slučaju iz stavka 3. i 4. ovoga članka nadležni sud rješenje o opisu građevine u zemljišne knjige dostavit će građevinskoj inspekciji.

Rješenje o upisu građevine u zemljišne knjige odnosno upis građevine u zemljišne knjige donijeto odnosno izvršeno protivno stavku 3. i 4. ovoga članka ne proizvodi pravne učinke.

Uporaba i održavanje građevine

Članak 141.

Građevina se smije rabiti samo na način sukladan njezinoj namjeni.

Vlasnik građevine dužan je osigurati održavanje građevine tako da se u predviđenom vremenu njezina trajanja očuvaju bitni zahtjevi za građevinu, unapređivati ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu te je održavati tako da se ne naruše svojstva građevine odnosno kulturnog dobra ako je ta građevina upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

U slučaju oštećenja građevine zbog kojeg postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, okoliš, prirodu, druge građevine i stvari ili stabilnost tla na okolnom zemljištu, vlasnik građevine dužan je poduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu opasnom do otklanjanja takvog oštećenja.

Članak 142.

Praćenje stanja građevine, povremene godišnje preglede građevine, izradu pregleda poslova za održavanje i unapređivanje ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevine, utvrđivanje potrebe za obavljanje popravaka građevine i druge slične stručne poslove može obavljati samo diplomirani inženjer i inženjer odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona.

Za obiteljsku kuću i jednostavne građevine poslove iz stavka 1. ovoga članka može obavljati i osoba koja ima srednju stručnu spremu odgovarajuće struke s položenim stručnim ispitom iz članka 61. ovoga Zakona.

Održavanje i poslove iz stavka 1. ovoga članka vlasnik građevine odnosno osoba koja obavlja poslove upravljanja građevinama po posebnom propisu mora povjeriti osobama koje zadovoljavaju uvjete za obavljanje tih djelatnosti propisane ovim Zakonom.

Članak 143.

Uvjete održavanja i unapređivanja ispunjavanja bitnih zahtjeva za građevinu i način ispunjavanja i dokumentiranja ispunjavanja ovih uvjeta, propisuje ministar pravilnikom.

VIII. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Dozvola za uklanjanje

Članak 144.

Uklanjanju građevine ili njezina dijela, ako se ne radi o uklanjanju na temelju inspekcijskog rješenja, može se pristupiti samo na temelju dozvole za uklanjanje.

Iznimno od stavka 1. ovoga članka vlasnik građevine smije ukloniti obiteljsku kuću i jednostavnu građevinu bez dozvole za uklanjanje.

Uklanjanju građevine iz stavka 2. ovoga članka može se pristupiti na temelju projekta uklanjanja građevine kojeg je vlasnik dužan dostaviti građevinskoj inspekciji najmanje osam dana prije početka radova na uklanjanju građevine.

Članak 145.

Kod uklanjanja građevina ne smije se utjecati na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili ispunjavanje bitnih zahtjeva okolnih i drugih građevina, niti ugroziti javni interes na drugi način, a s građevinskim otpadom nastalim uklanjanjem građevine mora se postupati sukladno odredbama posebnog propisa.

Kod uklanjanja građevine ili njezina dijela stručni nadzor provodi se samo u odnosu na mehaničku otpornost i stabilnost, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša.

U slučaju kada je građevina koja se namjerava ukloniti upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, nadzor nad uklanjanjem se provodi i sukladno odredbama posebnog propisa.

Zahtjev i postupak za dozvolu za uklanjanje

Članak 146.

Zahtjev za dozvolu za uklanjanje građevine ili njezina dijela podnosi u pisanom obliku vlasnik građevine i prilaže:

- tri primjerka projekta uklanjanja građevine ili njezinog dijela,
- dokaz vlasništva građevine,
- potvrde tijela državne uprave ili pravnih osoba s javnim ovlastima ako se tim uklanjanjem može ugroziti javni interes (npr. zaštita i spašavanje ljudi, zaštita okoliša, zaštita građevine koje su kulturno dobro, zaštita komunalnih i drugih instalacija i dr.).

U postupku izdavanja dozvole za uklanjanje građevine ili njezina dijela stranka je vlasnik građevine, te vlasnik nekretnine na kojoj je izgrađena građevina za koju se izdaje dozvola za uklanjanje i nositelj drugih stvarnih prava na toj nekretnini. Stranka je i vlasnik i nositelj drugih stvarnih prava na nekretnini koja neposredno graniči sa nekretninom za koju se izdaje dozvola za uklanjanje, ako se tim uklanjanjem utječe na njegova stvarna prava.

Projekt uklanjanja

Članak 147.

Projekt uklanjanja građevine ili njezina dijela sadrži:

- nacрте, proračune i/ili druge inženjerske dokaze da tijekom uklanjanja neće doći do gubitka stabilnosti konstrukcije kojim bi se ugrozilo život i zdravlje ljudi ili okoliš,
- tehnički opis uklanjanja građevine ili njezina dijela i način zbrinjavanja građevinskog otpada i uređenja građevinske parcele nakon uklanjanja građevine ili njezina dijela,
- proračun stabilnosti okolnog i drugog zemljišta i/ili okolnih i drugih građevina ako uklanjanje građevine ili način njezina uklanjanja utječe na stabilnost tog zemljišta i/ili ispunjavanje bitnih zahtjeva tih građevina.

Projekt uklanjanja iz stavka 1. ovoga članka podliježe kontroli projekata glede mehaničke otpornosti i stabilnosti za slučaj da način uklanjanja i uklanjanje građevine utječe na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili ispunjavanje bitnih zahtjeva okolnih i drugih građevina.

IX. INSPEKCIJSKI NADZOR

A) Obavljanje poslova

Članak 148.

Poslove inspekcijskog nadzora nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa koji uređuju građenje građevina i uporabljivost građevinskih proizvoda obavlja građevinska inspekcija u Ministarstvu - Uprava za inspekcijske poslove, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 149.

Inspekcijski nadzor koji se odnosi na primjenu ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona u vezi s prometom građevinskih proizvoda provode gospodarski inspektori Državnog inspektorata.

Članak 150.

Inspekcijski nadzor provode državni službenici Ministarstva - Uprave za inspekcijske poslove raspoređeni na radna mjesta s ovlastima obavljanja inspekcijskog nadzora (u daljnjem tekstu: građevinski inspektor).

Radna mjesta s ovlastima inspekcijskog nadzora utvrđuje ministar Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva.

B) Prava i dužnosti građevinskog inspektora

Članak 151.

Građevinski inspektor ima pravo obaviti inspekcijski pregled svake građevine.

U svrhu obavljanja pregleda iz stavka 1. ovoga članka građevinski inspektor je ovlašten ući u građevinu i na gradilište, te naložiti investitoru odnosno izvođaču da u nužnom opsegu odstrani drveće, drugo raslinje, životinje i druge stvari ukoliko ometaju obavljanje pregleda.

Ako se građevinskom inspektoru prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora pruži fizički otpor, odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje, ovlaštena službena osoba nadležne policijske uprave dužna je na zahtjev građevinskog inspektora pružiti pomoć.

Članak 152.

Sudionici u građenju, vlasnik odnosno korisnik građevine, tijela državne uprave te jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, dužni su građevinskom inspektoru omogućiti provedbu inspekcijskog nadzora te hitno dati na uvid bez naplate svu dokumentaciju potrebnu za provedbu tog nadzora.

Članak 153.

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu propisa čiju je primjenu ovlašten nadzirati po službenoj će dužnosti pokrenuti upravni postupak i poduzeti mjere u skladu s ovim Zakonom.

Ako inspektor utvrdi da nisu povrijeđeni propisi čiju je primjenu ovlašten nadzirati pisano će obavijestiti o tome poznatog podnositelja prijave u roku od trideset dana od utvrđenja činjeničnog stanja.

Članak 154.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga Zakona i drugih propisa koji uređuju građenje mogu biti sudionici u građenju, vlasnik građevine, vlasnik nekretnine na kojoj se građevina gradi ili je izgrađena te jedinica lokalne samouprave.

Ako je investitor ili vlasnik nekretnine nepoznat ili je nepoznata boravišta stranka je posjednik nekretnine na kojoj se građevina gradi ili je izgrađena.

Stranke u inspekcijskom postupku nad primjenom ovoga zakona i propisa donesenih na temelju ovoga zakona koji se odnosi na uporabljivost građevinskih proizvoda pri građenju građevina odnosno promet građevinskih proizvoda su izvođač i nadzorni inženjer odnosno proizvođač, uvoznik i distributer građevinskog proizvoda.

Ako inspektor utvrdi povredu propisa čiju je primjenu ovlašten nadzirati, može donijeti rješenje i bez saslušanja stranke.

Članak 155.

O obavljenim inspekcijskim pregledima i drugim radnjama s podacima o provedbi inspekcijskog nadzora inspektor vodi očevidnik.

Način obavljanja inspekcijskog nadzora građenja građevina, uporabljivosti i prometa građevinskih proizvoda te sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga članka, propisuje ministar pravilnikom.

Članak 156.

U provedbi inspekcijskog nadzora građevinski inspektor ima pravo i obvezu narediti strankama otklanjanje nepravilnosti, otklanjanje oštećenja, obustavu građenja, uklanjanje građevine, zatvaranje gradilišta, poduzimanje hitne mjere, označiti građevinu opasnom, te poduzimati druge radnje u svrhu sprečavanja građenja protivno ovom Zakonu (podnositi kaznene i prekršajne prijave, izdavati prekršajne naloge, tražiti pomoć službene osobe nadležne policijske uprave i dr.).

U provedbi inspekcijskog nadzora gospodarski inspektor Državnog inspektorata ima pravo i obvezu narediti strankama otklanjanje nepravilnosti glede prometa građevinskih proizvoda.

Građevinski inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora postupa u smislu stavka 1. ovoga članka i u slučaju kada je građevina upisana u zemljišne knjige.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 157.

U provedbi inspekcijskog nadzora građenja građevine i uporabljivosti građevinskog proizvoda građevinski inspektor će sudionicima u građenju rješenjem narediti da u primjernom roku otklone utvrđene nepravilnosti.

Članak 158.

Ako građevinski inspektor utvrdi da se ugrađuje građevinski proizvod za kojeg nije dokazano da je uporabljiv usmenim rješenjem zabranit će investitoru i izvođaču ugradbu takvog građevinskog proizvoda.

Ako gospodarski inspektor državnog inspektorata utvrdi da promet građevinskih proizvoda nije u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona koji se odnose na promet građevinskih proizvoda rješenjem će zabranit promet takvog građevinskog proizvoda.

Otklanjanje oštećenja

Članak 159.

Inspektor će rješenjem narediti vlasniku građevine da otkloni oštećenja na građevini zbog kojih postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, okoliš, prirodu, druge građevine i stvari ili stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Ako se građevina iz stavka 1. ovoga članka nalazi u naselju ili dijelu naselja, koje je upisano u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske kao kulturno povijesna cjelina ili je građevina upisana u taj Registar ili se nalazi u zaštićenom dijelu prirode građevinski inspektor rješenja iz stavka 1. ovoga članka odmah dostavlja tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite kulturnih dobara, odnosno unutarnjoj ustrojstvenoj jedinici Ministarstva nadležnoj za poslove zaštite prirode i okoliša.

Tijelo državne uprave iz stavka 2. ovoga članka odrediti će u roku od osam dana od dana primitka rješenja vlasniku građevine način otklanjanja oštećenja.

Rješenje iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se radi znanja jedinici lokalne samouprave na području koje se oštećena građevina nalazi.

Obustava građenja

Članak 160.

Inspektor će rješenjem narediti investitoru odnosno vlasniku obustavu daljnjeg građenja građevine:

- ako se građevina ili njezin dio gradi protivno građevinskoj dozvoli, osim u slučaju ako se građevina ili njezin dio gradi u skladu s člankom 107. stavkom 2. ovoga Zakona,
- ako se građevina ili njezin dio gradi protivno članku 115. ovoga Zakona ili protivno potvrđenom glavnom projektu iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona,
- ako nakon proteka roka određenog rješenjem iz članka 157. ovoga Zakona nisu otklonjene utvrđene nepravilnosti,
- ako utvrdi nepravilnosti u projektu ili građenju građevine koji mogu ugroziti ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu,
- ako utvrdi da je građenjem ugrožena sigurnost okolnih građevina ili stabilnost tla na okolnom zemljištu,
- ako se nakon zaključka kojim se dopušta obnova postupka izdavanja građevinske dozvole nastavi s građenjem građevine.

Rješenjem iz stavka 1. alineja 1., 2., 3. i 4. ovoga članka inspektor će odrediti rok radi usklađivanja građenja građevine odnosno stanja građevine s odredbama ovoga zakona.

U slučaju obustave građenja na građevini koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske građevinski inspektor obavijest o tome dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za poslove kulture i nadležnoj policijskoj upravi.

Uklanjanje građevine

Članak 161.

Inspektor će rješenjem investitoru odnosno vlasniku narediti uklanjanje građevine odnosno njezinog dijela:

- ako se gradi ili je izgrađena bez građevinske dozvole,
- ako se gradi ili je izgrađena bez potvrđenog glavnog projekta u slučaju kada za građenje nije potrebna građevinska dozvola,
- izgrađenog za trajanja obustave građenja,
- izvedenog protivno građevinskoj dozvoli, potvrđenom glavnom projektu iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona ili protivno članku 115. ovoga Zakona ako u određenom roku izvedeno stanje nije usklađeno s odredbama ovoga Zakona,
- ako tijekom građenja utvrdi neotklonjive nepravilnosti zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine i stabilnost okolnih građevina ili je na drugi način ugrožen život i zdravlje ljudi,
- u koju je ugrađen građevinski proizvod čija je ugradba zabranjena rješenjem iz članka 158. stavka 1. ovoga Zakona ili građevinskih proizvod čija uporabljivost nije dokazana,
- ako u određenom roku ne postupi po rješenju iz članka 159. stavka 1. ovoga Zakona,
- ako je protekao rok za uklanjanje građevine ovim ili posebnim zakonom.

U slučaju uklanjanja građevine koja je upisana u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske građevinski inspektor će obavijest o tome dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za poslove zaštite kulturnih dobara i nadležnoj policijskoj upravi.

Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka bez donošenja dopunskog odnosno posebnog rješenja, uklonit će se i oni dijelovi građevine koji nakon uklanjanja dijela građevine čije je uklanjanje naređeno, predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi, druge građevine ili stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Članak 162.

Građevinski inspektor će rješenjem investitoru odnosno vlasniku narediti uklanjanje:

- privremene građevine ako nije uklonjena u propisanom roku,
- građevine ili njezinog dijela izgrađene u slučaju neposredne opasnosti ako nije uklonjena u propisanom roku odnosno ako je protekao rok za naknadno ishođenje građevinske dozvole.

Hitne mjere

Članak 163.

U slučaju iz članka 159. stavka 1., članka 160. stavka 1. alineje 1., 2., 3. i 4., članka 161. stavka 1. i članka 162. ovoga Zakona građevinski inspektor će usmenim rješenjem narediti investitoru odnosno vlasniku građevine poduzimanje hitnih mjera osiguranja do izvršenja naredbe kada to ocijeni potrebnim.

O usmenom rješenju iz stavka 1. ovoga članka izdati će se pisani otpravak.

O donošenju rješenja iz stavka 1. ovoga članka građevinski inspektor će obavijestiti nadležnu policijsku upravu.

Označavanje građevine opasnom

Članak 164.

Građevinski inspektor će posebnim službenim znakom označiti građevinu opasnom za koju utvrdi da su ispunjeni zakonom propisani uvjeti za donošenje rješenja iz članka 159. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno pretpostavke za donošenje rješenja iz članka 160. stavka 1. alineje 1., 2., 3. i 4. članka 161. stavka 1. ili članka 162. ovoga zakona ako ocijeni da postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, druge građevine ili stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Građevinski inspektor će postupiti prema stavku 1. ovoga članka i u slučaju kada su ispunjeni zakonom propisani uvjeti za obustavu građenja ili uklanjanje građevine ako vlasnik investitor odnosno posjednik iste nije prisutan pri inspekcijskom pregledu.

Smatra se da je građevinski inspektor otklonio opasnost za život i zdravlje ljudi, druge građevine i stabilnost tla na okolnom zemljištu ako je donio rješenje, izrekao hitne mjere i označio građevinu opasnom.

Način označavanja građevine opasnom propisuje ministar pravilnikom.

Zatvaranje gradilišta

Članak 165.

U slučaju iz članka 160. stavka 1. i članka 161. stavka 1. alineje 1., 2., 5. i 6. građevinski inspektor će prije donošenja rješenja na licu mjesta narediti zatvaranje gradilišta odnosno dijela gradilišta posebnim službenim znakom.

Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta propisuje ministar Pravilnikom.

Građevinski inspektor će s gradilišta ukloniti službeni znak iz stavka 1. ovoga članka kada investitor odnosno vlasnik postupi prema inspekcijskom rješenju odnosno kada uskladi građenje s ovim Zakonom.

Ako investitor nastavi s građenjem poslije zatvaranja gradilišta posebnim službenim znakom sprječavanje daljnje građenja građevinski inspektor provodi uz pomoć Ministarstva unutarnjih poslova.

Inspekcijsko rješenje

Članak 166.

Rješenjem o zabrani ugradbe građevinskog proizvoda iz članka 158. stavka 1. ovoga Zakona investitor se ujedno upozorava da će se narediti uklanjanje građevine ili njezinog dijela u koje je ugrađen građevinski proizvod čija ugradba je zabranjena.

Rješenjem o otklanjanju oštećenja građevine iz članka 159. stavka 1. ovoga Zakona vlasnik građevine se ujedno upozorava da će se narediti uklanjanje građevine ili njezinog dijela ako u određenom roku ne otkloni oštećenja.

Rješenjem o obustavi građenja iz članka 160. stavka 1. ovoga Zakona investitor se ujedno upozorava da će se narediti uklanjanje građevine ili njezinog dijela koja se izgradi protivno građevinskoj dozvoli, za vrijeme dok je na snazi obustava građenja.

Članak 167.

Pisani otpravak usmenog rješenja otprema se stranci najkasnije u roku od osam dana od dana priopćenja.

Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.

Protiv rješenja građevinskog inspektora, zaključka o dozvoli izvršenja, zaključka o obustavi postupka i zaključka o troškovima izvršenja žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Tužba izjavljena protiv rješenja građevinskog inspektora ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 168.

Ako je stranka nepoznata ili nepoznatog boravišta, inspekcijsko rješenje odnosno zaključak dostavlja se pribijanjem na oglasnu ploču Ministarstva. Obavijest o tome ostavlja se i na gradilištu, odnosno građevini.

Obveza izvršenja rješenja odnosno zaključka iz stavka 1. ovoga članka i rok za pokretanje upravnog spora počinju teći od prvog idućeg dana od dana oglašavanja.

Nakon prve neuspješne po posebnom propisu propisane dostave inspekcijskog rješenja i zaključka poznatoj stranci dostava se provodi na način iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Izvršenje inspekcijskog rješenja

Članak 169.

Ako izvršenik ne postupi po rješenju inspektora iz članka 161. stavka 1. ovoga Zakona, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika.

Članak 170.

Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od izvršenika.

Kada je pokretanje inspekcijskog postupka inicirala jedinica lokalne samouprave i u slučaju iz članka 161. stavka 1. alineje 7. ovoga Zakona, administrativno izvršenje rješenja provodi upravno tijelo jedinice lokalne samouprave na čijem području se građevina nalazi.

Troškove provedbe rješenja jedinica lokalne samouprave naknađuje od izvršenika po posebnom propisu.

Članak 171.

Ako investitor odnosno vlasnik građevine u slučaju iz članka 161. stavka 1. ovoga Zakona ne postupi po rješenju građevinskog inspektora, na izvršenje

će se siliti upravnim mjerama u iznosu od 30.000,00 kuna za fizičku osobu, odnosno u iznosu od 300.000,00 kuna za pravnu osobu, mjesečno do izvršenja rješenja.

Investitor odnosno vlasnik građevine dužan je u svrhu prestanka izricanja upravnih mjera obavijestiti građevinskog inspektora o izvršenju rješenja iz članka 161. stavka 1. ovoga Zakona.

Upravnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka izriče građevinski inspektor.

Upravnu mjeru iz stavka 1. ovoga članka izvršavaju tijela nadležna za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaje.

Članak 172.

Izvršenje inspekcijskog rješenja o uklanjanju građevine odgodit će se na zahtjev investitora odnosno vlasnika građevine ako je građevina uvrštena u Program sanacije bespravne gradnje prema posebnom zakonu.

Odgodu izvršenja do dana pravomoćnosti rješenja kojim se sanacija te građevine odbija odobrava zaključkom tijelo koje je donijelo zaključak o dozvoli izvršenja.

Članak 173.

Nakon isteka roka od 10 godina od dana kada je inspekcijsko rješenje postalo konačno ne može se izvršiti.

U rok iz stavka 1. ovoga članka ne uračunava se vrijeme proteklo od dana pokretanja postupka za zadržavanje objekta u prostoru prema Zakonu o postupanju s objektima građenim protivno prostornim planovima i bez odobrenja za građenje ("Narodne novine", br. 33/92) do pravomoćnog okončanja toga postupka, niti vrijeme proteklo od dana donošenja zaključka iz članka 167. stavka 2. ovoga Zakona do dana isteka roka određenog u tom zaključku.

Izvršenje inspekcijskog rješenja počinje dostavom zaključka o dozvoli izvršenja stranci.

Članak 174.

Ako u provedbi nadzora građevinski inspektor utvrdi da su građevinskom dozvolom, načelnom dozvolom, dozvolom za uklanjanje građevine koje su konačne u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona, predložiti će Ministarstvu da takvu dozvolu poništi po pravu nadzora.

Ako u provedbi nadzora građevinski inspektor utvrdi da su uporabnom dozvolom koja je konačna u upravnom postupku očito povrijeđene materijalne

odredbe ovoga Zakona, predložiti će Ministarstvu da takvu dozvolu ukine po pravu nadzora.

X. UPRAVNI NADZOR

Provedba upravnog nadzora

Članak 175.

Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, te zakonitost rada i postupanja tijela državne uprave i osoba koje imaju javne ovlasti u povjerenim im upravnim i drugim stručnim poslovima koji se odnose na područje graditeljstva, provodi Ministarstvo.

Upravni nadzor provodi službenik Ministarstva kojeg ovlasti ministar.

Poništenje po pravu nadzora

Članak 176.

Ako se u provedbi upravnog nadzora utvrdi da su rješenjem nadziranog tijela ili pravne osobe iz članka 175. ovoga Zakona koje je konačno u upravnom postupku povrijeđene materijalne odredbe zakona ili propisa donesenih na temelju zakona koji uređuje područje graditeljstva, Ministarstvo će takvo rješenje ukinuti po pravu nadzora.

Članak 177.

Ako se u provedbi nadzora utvrdi da su građevinskom dozvolom, načelnom dozvolom ili dozvolom za uklanjanje građevine koje su konačne u upravnom postupku povrijeđene odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu ukinuti po pravu nadzora.

Ako se u provedbi nadzora utvrdi da su uporabnom dozvolom koja je konačna u upravnom postupku povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvu dozvolu ukinuti po pravu nadzora.

Ako se u provedbi nadzora utvrdi da su inspekcijskim rješenjem koje je konačno u upravnom postupku povrijeđene odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvo rješenje poništiti po pravu nadzora.

Članak 178.

Rješenje o poništenju odnosno ukidanju po pravu nadzora može se donijeti u roku od godine dana od dana konačnosti akta koji se ukida odnosno poništava.

XI. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji investitora

Članak 179.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora, ako:

- gradi bez građevinske dozvole (članak 84. stavak 1.),
- gradi protivno građevinskoj dozvoli, a nije ishodio izmjenu ili dopunu građevinske dozvole (članak 107. stavak 1.),
- ne osigura stručni nadzor građenja (članak 33. stavak 2.),
- stručni nadzor građenja ne povjeri drugoj osobi registriranoj za nadzor (članak 33. stavak 4.),
- projektiranje, kontrolu, nostrifikaciju projekata, građenje i stručni nadzor građenja povjeri osobi koja ne zadovoljava uvjete iz ovoga Zakona za obavljanje djelatnosti (članak 33. stavak 3.),
- ne ukloni privremenu građevinu u roku određenom građevinskom dozvolom (članak 114. stavak 2.) i ne ukloni građevinu čija je građevinska dozvola poništena po pravu nadzora.

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora, ako:

- ne prijavi početak građenja u propisanom roku (članak 123. stavak 1.),
- ne zatraži promjenu investitora u propisanom roku (članak 108. stavak 1.),
- ne poduzme mjere radi osiguranja građevine i susjednih građevina i površina u slučaju prekida građenja (članak 34. stavak 1.)
- za potrebe gradilišta zauzme susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove (članak 125. stavak 3.),
- zauzme za potrebe gradilišta javno-prometnu površinu bez odobrenja nadležnog tijela, odnosno pravne osobe (članak 125. stavak 2.),
- koristi građevinu ili njezin dio bez uporabne dozvole (članak 129. stavak 1.),
- ako ne prijavi početak pokusnog rada (članak 136. stavak 1.).

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna kaznit će se investitor fizička osoba za prekršaje iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj investitor fizička osoba iz članka 33. stavka 7. ovoga Zakona ako projektira i provodi stručni nadzor građenja, a ne zadovoljava propisane uvjete.

Novčane kazne iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće ili jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Prekršaji osobe registrirane za poslove projektiranja

Članak 180.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je izradila projekt, a nije registrirana za poslove projektiranja.

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba registrirana za poslove projektiranja ako:

- izvedbeni projekt nije izrađen u skladu s glavnim projektom (članak 72. stavak 1.),
- se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri ispunjen neki od bitnih zahtjeva za građevinu iz ovoga Zakona (članak 6. stavak 1. u vezi s člankom 7., 8., 9., 10., 11. ili 12.)
- ako se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri omogućen nesmetan pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u građevinama javne i poslovne namjene, te poslovnim dijelovima građevina stambeno-poslovne namjene članak 46. stavak 1. u vezi s člankom 14. stavkom 1.),
- ako se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri omogućena jednostavna prilagodba za pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u stambenim građevinama s osam i više stanova u najmanje dva stana (članak 6. stavak 1. u vezi s člankom 14. stavkom 2.),
- ako se tijekom građenja utvrdi da je građevina projektirana tako da nisu zadovoljeni lokacijski uvjeti utvrđeni po posebnom propisu (članak 6. stavak 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba registrirana za poslove projektiranja koji radi povremenog obavljanja poslova sklopi ugovor sa stranim arhitektom ili inženjerom koji nije dobio odobrenje Komore ili ne zadovoljava druge uvjete propisane posebnim propisima (članak 60. stavak 1. i 2.).

Novčane kazne iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće i jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Osoba registrirana za poslove projektiranja u slučaju iz stavka 2. ovoga članka dužna je investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji projektanta

Članak 181.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se i projektant i glavni projektant za prekršaj iz članka 180. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz članka 180. stavka 2. ovoga Zakona i investitor u svojstvu projektanta.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj strani arhitekt ili inženjer ako obavlja poslove projektiranja i stručnog nadzora bez odobrenja Komore (članak 60. stavak 1.).

Novčane kazne iz stavka 1. i 3. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće i jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Projektant je u slučaju iz stavka 1. i 3. ovoga članka dužan investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji revidenta

Članak 182.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj revident ako:

- obavlja kontrolu projekata, a nije za to ovlašten (članak 47. stavak 1.),
- obavi kontrolu projekta u čijoj je izradi sudjelovao ako je taj projekt izradila ili nostrificirala osoba registrirana za poslove projektiranja kod koje je zaposlen (članak 48. stavak 1.),
- projekt ili dio projekta za koji je proveo kontrolu i dao pozitivno izvješće ne zadovoljava zahtjeve iz ovoga Zakona (članak 48. stavak 2.).

Uz kaznu za prekršaj iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka osobi koja obavlja kontrolu projekata odnosno revidentu može se izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za projektiranje odnosno za kontrolu projekata u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Osoba ovlaštena za kontrolu projekta (revident) u slučaju iz stavka 1. ovoga članka dužna je investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji pravne osobe ovlaštene za nostrifikaciju

Članak 183.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provede nostrifikaciju, a nema za to ovlaštenje (članak 79. stavak 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za nostrifikaciju projekata koja provede nostrifikaciju ako:

- projekt ili dio projekta za koji je provedena nostrifikacija i izdana potvrda ne zadovoljava zahtjeve iz ovoga Zakona (članak 78. stavak 1.),
- izvedbeni projekt nije izrađen u skladu s glavnim projektom (članak 72. stavak 1.),
- ako o obavljenoj nostrifikaciji projekta izda potvrdu, a da prethodno nije sastavljeno izvješće o nostrifikaciji (članak 79. stavak 2.),
- se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri ispunjen neki od bitnih zahtjeva za građevinu iz ovoga Zakona (članak 6. stavak 1., u vezi s člankom 7., 8., 9., 10., 11. ili 12.),
- ako se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri omogućen nesmetan pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u građevinama javne i poslovne namjene, te poslovnim dijelovima građevina stambeno-poslovne namjene (članak 6. stavak 1. u vezi s člankom 14. stavkom 1.),
- ako se tijekom građenja utvrdi da zbog nedostataka u projektu ili zbog neusklađenosti pojedinih projekata nije u propisanoj mjeri omogućena jednostavna prilagodba za pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u stambenim građevinama s osam i više stanova u najmanje dva stana (članak 6. stavak 1. u vezi s člankom 14. stavkom 2.),
- ako se tijekom građenja utvrdi da je građevina projektirana tako da nisu zadovoljeni lokacijski uvjeti utvrđeni po posebnom propisu (članak 6. stavak 1.).

Uz kaznu za prekršaj iz stavka 2. podstavka 1. i 2. ovoga članka pravnoj osobi koja provede nostrifikaciju može se izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za nostrifikaciju projekata u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaje iz stavka 2. ovoga članka i projektant zaposlen u pravnoj osobi ovlaštenoj za nostrifikaciju projekata koji je obavio nostrifikaciju.

Novčane kazne iz stavka 1., 2. i 4. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske i jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Osoba ovlaštena za nostrifikaciju projekta u slučaju iz stavka 2. ovoga članka dužna je investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji izvođača

Članak 184.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu izvođača ako:

- nije registrirana za obavljanje djelatnosti (članak 37. stavak 1.),
- pristupi građenju građevine bez građevinske dozvole (članak 84.),
- ne gradi u skladu s građevinskom dozvolom (članak 39. stavak 1.),
- radove ne izvodi tako da ispunjavaju bitne zahtjeve za građevinu iz ovoga Zakona (članak 39. stavak 1. podstavak 1.),
- ne gradi u skladu s tehničkim propisima (članak 16.),
- radove ne izvodi tako da je propisanoj mjeri omogućen nesmetan pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u građevinama javne i poslovne namjene, te poslovnim dijelovima građevina stambeno-poslovne namjene (članak 6. stavak 1.), u vezi s člankom 14. stavkom 1.,
- radove ne izvodi tako da je propisanoj mjeri omogućena jednostavna prilagodba za pristup i kretanje osobama s teškoćama u kretanju u stambenim građevinama s osam i više stanova u najmanje dva stana (članak 6. stavak 1.), u vezi s člankom 14. stavkom 2.).

Uz novčanu kaznu za prekršaj iz stavaka 1. alineje 3. i 4. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi put uz novčanu kaznu izreći će se i mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu izvođača za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Uz novčanu kaznu iz stavka 3. ovoga članka izreći će se zaštitna mjera iz stavka 2. ovoga članka.

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu izvođača ako:

- ne ugrađuje materijale, proizvode i opremu u skladu s ovim Zakonom (članak 39. stavak 1. alineja 2.),
- ne osigura dokaze o uporabljivosti ugrađenih građevinskih proizvoda, dokaze o sukladnosti ugrađene opreme, dokaze o suglasnosti određenih dijelova i sklopova građevine ili dokaze o kvaliteti izvedenih radova prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta (članak 39. stavak 1. alineja 3.),

- ako ne sastavi pisanu izjavu o izvedenim radovima i uvjetima održavanja građevine (članak 39. stavak 1. alineja 5.),
- na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (članak 12.),
- imenuje glavnog inženjera gradilišta, inženjera gradilišta ili voditelja radova koji ne zadovoljavaju propisane uvjete (članak 41. i 42.),
- ne ogradi, odnosno zaštiti ili označi gradilište (članak 124. stavak 1.),
- koristi susjedno, odnosno obližnje zemljište bez valjane pravne osnove (članak 125. stavak 1.),
- koristi javno-prometnu površinu za potrebe gradilišta bez odobrenja nadležnog tijela ili pravne osobe (članak 125. stavak 2.),
- ne raščisti i uredi gradilište i neposredni okoliš po završetku građenja (članak 126. stavak 2.),
- ne predvidi i ne provodi potrebne mjere zaštite (članak 126. stavak 3.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu izvođača za prekršaj iz stavka 4. ovoga članka.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. alineje 1., 2., 3. i 4. i stavka 4. alineje 6., 7., 8., 9. i 10. ovoga članka glavni inženjer gradilišta, inženjer gradilišta odnosno voditelj radova.

Novčane kazne iz stavka 1., 4. i 6. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće i jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Izvođač je u slučaju iz stavka 1. i 4. ovoga članka dužan investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaj osobe registrirane za poslove stručnog nadzora

Članak 185.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja provodi stručni nadzor daje ako:

- nije registrirana za obavljanje poslova stručnog nadzora građenja,
- nadzire građenje građevine koja se gradi bez građevinske dozvole,
- ne poduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu s građevinskom dozvolom, ovim Zakonom i posebnim propisima (članak 44. stavak 1., alineja 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba registrirana za poslove stručnog nadzora građenja ako:

- ne poduzme mjere da kvaliteta radova, ugrađenih i građevinskih proizvoda, proizvoda, opreme i postrojenja bude u skladu sa zahtjevima projekta te da bude dokazana na propisani način,
- ne provjeri da li izvođač posjeduje suglasnost Ministarstva za obavljanje poslova građenja (članak 44. stavak 1. alineja 2.),

- ako ne osigura provedbu propisanih kontrolnih postupaka u svrhu dokazivanja kvalitete izvedenih radova te ugrađenih građevinskih proizvoda, opreme i postrojenja (članak 44. stavak 1. alineja 3.),
- ako ne sastavi završno izvješće (članak 44. stavak 1. alineja 6.),
- ako za glavnog nadzornog inženjera imenuje osobu koja ne zadovoljava propisane uvjete (članak 43. stavak 1.).

Novčane kazne iz stavka 1. i 2. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće i jednostavne građevine umanjuju se za 50%.

Osoba registrirana za poslove stručnog nadzora u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužna je investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji nadzornog inženjera

Članak 186.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se nadzorni inženjer i glavni nadzorni inženjer za prekršaj iz članka 185. stavka 1. alineje 3. i stavka 2. alineje 1. i 2., ovoga Zakona, te ako obavlja poslove stručnog nadzora građenja i istodobno je zaposlen kod izvođača radova (članak 43. stavak 3.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj glavni nadzorni inženjer ako ne sastavi završno izvješće o usklađenosti i cjelovitosti provedenog stručnog nadzora građenja (članak 46. stavak 2.).

Novčane kazne iz stavka 1. i 2. ovoga članka u slučaju građenja obiteljske kuće i jednostavne građevine ovoga Zakona umanjuju se za 50%.

Nadzorni inženjer je u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužan investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji ovlaštenih pravnih osoba

Članak 187.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba, ako:

- obavi posao ispitivanja ili ocjenjivanja sukladnosti građevinskog proizvoda s tehničkim specifikacijama ili izda certifikat sukladnosti ili tehničko dopuštenje bez ovlaštenja (članak 20. stavak 1., članak 25. stavak 2. i članak 27. stavak 2.),
- se tijekom građenja utvrdi da zbog njihova propusta u postupku ocjenjivanja sukladnosti nije u propisanoj mjeri ispunjen neki od bitnih zahtjeva za građevinu iz ovoga Zakona.

Uz kaznu za prekršaje iz stavka 1. alineje 2. ovoga članka pravnoj osobi može se izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za obavljanje djelatnosti u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka za prekršaj iz stavka 1. i 2. ovoga članka.

Ovlaštena pravna osoba u slučaju iz stavka 1. ovoga članka dužna je investitoru naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Prekršaji proizvođača, uvoznika i distributera građevinskog proizvoda

Članak 188.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu proizvođača, uvoznika odnosno distributera građevinskog proizvoda ako:

- označi znakom sukladnosti građevinski proizvod za koji nije izdana isprava o sukladnosti,
- stavi u promet građevinski proizvod za kojeg nije dokazana uporabljivost (članak 24. stavak 1.),
- stavi u promet proizvod za koji nije izdana isprava o sukladnosti koji nije označen znakom sukladnosti ili koji nema tehničku uputu (članak 22. stavak 1.),
- distribuirati građevinski proizvod za koji nije izdana isprava o sukladnosti koji nije označen znakom sukladnosti ili koji nema tehničku uputu.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kazniti će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je proizvođač odnosno uvoznik građevinskog proizvod za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu proizvođača odnosno uvoznika građevinskog proizvoda za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Povreda službene dužnosti osobe ovlaštene za vođenje postupka izdavanja dozvola

Članak 189.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za laku povredu službene dužnosti osoba ovlaštena za vođenje postupka izdavanja dozvola prema ovom Zakonu odnosno izdavanja potvrde iz članka 118. stavka 1. ovoga Zakona ako u postupku izdavanja dozvole odnosno potvrde ne poštuje

rokove propisane ovim Zakonom ili ako ne dostavi izdanu uporabnu dozvolu prema članku 129. stavku 3. ovoga Zakona i izdanu načelnu dozvolu prema članku 112. stavku 3. ovoga Zakona tijelu nadležnom za poslove zaštite i spašavanja.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za težu povredu službene dužnosti osoba ovlaštena za vođenje postupka ako namjerno ili krajnjom nepažnjom izda dozvolu odnosno potvrdu, a kasnije se utvrdi:

- da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje građevinske dozvole (članak 90. stavak 1.),
- da nisu ispunjeni propisani uvjeti za izdavanje uporabne dozvole (članak 129. stavak 2.),
- da nisu ispunjeni uvjeti za potvrđivanje glavnog projekta (članak 118.)

Prekršaji osoba koje provode inspekcijski nadzor

Članak 190.

Za laku povredu službene dužnosti po posebnom propisu kaznit će se osoba koja provodi inspekcijski nadzor ako ne postupa po rokovima propisanim ovim Zakonom.

Za tešku povredu službene dužnosti po posebnom propisu kaznit će se osoba koja provodi inspekcijski nadzor ako u provedbi inspekcijskog nadzora ne postupa po odredbama ovoga Zakona.

Prekršaji vlasnika građevine

Članak 191.

Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako pristupi uklanjanju ili ukloni građevinu ili njezin dio bez dozvole tijela graditeljstva (članka 144. stavak 1.).

Novčanom kaznom u iznosu od 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba kao vlasnik građevine ako:

- rabi građevinu suprotno njezinoj namjeni (članak 141. stavak 1.),
- ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (članak 141., stavak 2.),
- ne poduzme hitne mjere za otklanjanje opasnosti i ne označi građevinu opasnom u slučaju oštećenja građevine (članak 141. stavak 3.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se vlasnik građevine fizička osoba za prekršaj iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Vlasnik građevine u slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka dužan je drugim osobama naknaditi štetu u skladu s posebnim zakonom.

Članak 192.

Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu investitora i pravna osoba u svojstvu izvođača ako nastavi s građenjem, odnosno izvođenjem pojedinih radova nakon zatvaranja gradilišta posebnom oznakom (članak 159. stavak 6.).

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu investitora i fizička osoba u svojstvu izvođača za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se fizička osoba u svojstvu investitora i izvođača za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se sudionici u građenju i vlasnik odnosno korisnik građevine ako ometaju provedbu inspekcijskog nadzora (članak 151. stavak 2.).

Članak 193.

Za prekršaj iz stavka 1. članka 192. ovoga Zakona, pravna osoba kao investitor i pravna ili fizička osoba kao izvođač dužna je uplaćivati u državni proračun iznos od 500,00 kuna za svaki nastavak građenja, odnosno izvođenja radova sve dok službena osoba ne skine oznaku o zatvaranju gradilišta.

Za prekršaj iz članka 192. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, fizička osoba u svojstvu investitora i izvođača, dužna je uplaćivati u državni proračun iznos od 300,00 kuna za svaki nastavak građenja, odnosno izvođenja radova sve dok službena osoba ne skine oznaku o zatvaranju gradilišta.

Nenaplaćena potraživanja iz stavka 1. i 2. ovoga članka naplaćuju se prema posebnom propisu.

Članak 194.

Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionici u građenju i vlasnik, odnosno korisnik građevine koji građevinskom inspektoru onemogućiti provedbu inspekcijskog nadzora ili mu onemogućiti uvid u svu traženu dokumentaciju ili mu onemogućiti pregled građevine, građevinskih proizvoda kao i obavljanje drugih radnji u svezi s nadzorom.

Članak 195.

Novčanom kaznom od 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionici u građenju ako se neopravdano ne odazovu na tehnički pregled (članak 133. stavak 1.).

Nadležnost i ovlaštenje za odlučivanje o prekršajima

Članak 196.

Ako inspektor u obavljanju inspekcijskog nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom dužan je izdati prekršajni nalog prema posebnom Zakonu.

Za prekršaje za koje je ovim Zakonom propisana obveza izricanja zaštitne mjere inspektor će prekršajni nalog iz stavka 1. ovoga članka izdati samo za prekršaj koji je učinjen prvi puta, a u slučaju ponavljanja tog prekršaja poduzet će radnje potrebne za pokretanje prekršajnog postupka.

Članak 197.

Prekršajni postupak za prekršaje počinjene prema odredbama ovoga Zakona u prvom stupnju vodi i rješenje o prekršaju donosi službenik Ministarstva kojeg ovlasti ministar (voditelj postupka).

Članak 198.

O žalbama protiv odluka službenika iz članka 197. ovoga Zakona, donesenih radi pripremanja i vođenja postupka i o zahtjevu za obnovu prekršajnog postupka, odlučuje u drugom stupnju vijeće sastavljeno od tri člana.

Predsjednika i članove vijeća iz stavka 1. ovoga članka imenuje ministar iz reda službenika Ministarstva.

Predsjednik i član vijeća iz stavka 1. ovoga članka može biti samo službenik koji je diplomirani pravnik, ima položen pravosudni ispit i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Vijeće iz stavka 1. ovoga članka donosi odluke većinom glasova svih članova.

Zastara prekršajnog progona i izvršenja prekršajnih sankcija

Članak 199.

Prekršajni postupak za prekršaje propisane ovim Zakonom, ne može se pokrenuti nakon proteka tri godine od dana kad je prekršaj počinjen.

Članak 200.

Izrečene kazne za prekršaje propisane ovim Zakonom ne mogu se izvršiti ako od dana konačnosti rješenja o prekršaju proteknu tri godine.

Članak 201.

Neplaćanje kazni izrečenih na temelju ovoga Zakona predstavlja financijski prekršaj u smislu posebnog zakona.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Pokrenuti postupci

Članak 202.

Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se po odredbama toga Zakona.

Članak 203.

Iznimno od članka 202. ovoga Zakona o zahtjevu za odgodu administrativnog izvršenja inspekcijskog rješenja podnesenom prema članku 98. stavku 1. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) o kojemu odluka u prvom stupnju nije donesena do stupanja na snagu ovoga Zakona odlučit će se prema članku 204. ovoga Zakona.

Članak 204.

Administrativno izvršenje inspekcijskog rješenja iz članka 92. stavka 1. podstavka 1. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) odgodit će se na zahtjev investitora ili njegovoga pravnog slijednika ako dokaže da je građevina uvrštena u program adaptacije bespravne građenja prema posebnom Zakonu.

Podzakonski propisi

Članak 205.

Obvezuje se ministar da pravilnik iz članka 226. stavka 3. ovoga Zakona donese najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Obvezuje se ministar da pravilnike iz članka 22. stavka 2., članka 26. stavka 2., članka 27. stavka 5., članka 29. stavka 2., članka 30. stavka 5., članka 47. stavka 3., članka 61. stavka 3., članka 69., članka 75., članka 77. i 80., članka 127. stavka 2., članka 139. stavka 3., članka 143., članka 164. stavka 4. i članka 165. stavka 2. ovoga Zakona donese najkasnije u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Obvezuje se ministar da pravilnike iz članka 6. stavka 3., članka 14. stavka 3., članka 17. stavka 3., članka 50. stavka 6., članka 150. stavka 2., članka 155. stavka 2. i članka 222. stavka 2. ovoga Zakona donese najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 206.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 205. ovoga Zakona ostaju na snazi odredbe:

- Pravilnika o uvjetima i mjerilima za davanje ovlaštenja za kontrolu projekta ("Narodne novine", br. 7/00 i 89/00),
- Pravilnik o programu, uvjetima i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje određenih poslova u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 23/89),
- Pravilnik o kontroli projekata ("Narodne novine", br. 89/00),
- Pravilnika o nostrifikaciji projekata ("Narodne novine", br. 98/99 i 29/03),
- Pravilnika o uvjetima i načinu vođenja građevinskog dnevnika ("Narodne novine", br. 6/00),
- Pravilnika o službenoj iskaznici inspektora ("Narodne novine", br. 98/99),
- Pravilnika o načinu obavljanja inspekcijskog nadzora građevinske inspekcije ("Narodne novine", br. 9/00),

- Pravilnika o materijalno tehničkim uvjetima za rad građevinskih inspektora i nadzornika ("Narodne novine", br. 02/00),
- Pravilnika o načinu zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta, odnosno građevine ("Narodne novine", br.72/03),
- Pravilnika o načinu vođenja očevidnika o obavljenim inspekcijskim pregledima građevinske inspekcije ("Narodne novine", br. 1/98),
- Pravilnika o vrsti i sadržaju projekata za javne ceste ("Narodne novine", br. 53/01),
- Pravilnik o projektima potrebnim za osiguranje pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i drugim osobama smanjene pokretljivosti ("Narodne novine", broj 104/03).

Obavljanje poslova

Članak 207.

Na osobe koje su dana 11. listopada 1999. imale višu stručnu spremu i najmanje deset godina radnog iskustva u projektiranju, ne primjenjuje se odredba članka 36. stavka 3. ovoga Zakona.

Na osobe koje su dana 11. listopada 1999. imale višu stručnu spremu i najmanje deset godina radnog iskustva u vođenju građenja ne primjenjuje se odredba članka 41. ovoga Zakona.

Na osobe koje su dana 11. listopada 1999. imale višu stručnu spremu i najmanje deset godina radnog iskustva na poslovima stručnog nadzora ne odnosi se odredba članka 43. stavka 4. ovoga Zakona.

Članka 208.

Osobe koje su dana 11. listopada 1999. po propisima koji su bili na snazi, do dana stupanja na snagu Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu ("Narodne novine", br. 47/98) ispunjavale uvjete za projektanta, voditelja projekta, nadzornog inženjera i ovlaštenog revidenta, mogu obavljati poslove projektiranja i stručnog nadzora građenja do pravomoćnosti rješenja kojim im se po zahtjevu podnesenom u skladu s prijelaznim i završnim odredbama tog zakona odbija upis u Imenik ovlaštenih arhitekata ili Imenik ovlaštenih inženjera.

Članak 209.

Osobe koje su bile imenovane voditeljem gradilišta i zadovoljavale uvjete propisane Zakonom o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03), nastavljaju s obavljanjem poslova odgovorne osobe u svojstvu voditelja radova za građevinu za koju ih je investitor imenovao.

Osobe koje su zadovoljavale uvjete za voditelja gradilišta prema Zakonu o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) mogu biti imenovane voditeljem radova i ako imaju SSS, položen stručni ispit i deset godina iskustva na poslovima građenja osim za građevine i radove za koje je potrebna kontrola projekta iz članka 59. ovoga Zakona.

Do 30. lipnja 2005. godine na gradilištu obiteljske kuće odgovorna osoba koja vodi građenje odnosno pojedine radove može biti i osoba koja ima srednju stručnu spremu građevinske ili arhitektonske struke iako nema položen stručni ispit iz članka 61. ovoga Zakona, ako ima najmanje 2 godine radnog iskustva.

Do 30. lipnja 2001. godine na gradilištu jednostavne građevine odgovorna osoba koja vodi građenje odnosno pojedine radove može biti i osoba koja ima srednju stručnu spremu odgovarajuće struke iako nema položen stručni ispit iz članka 61. ovoga Zakona, ako ima najmanje 2 godine radnog iskustva na obavljanju radova koje je ovlaštena voditi.

Članak 210.

Nadzorni inženjer odnosno glavni nadzorni inženjer imenovani za provedbu stručnog nadzora građenja građevine za koju je potrebna kontrola projekata do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, nastavlja s provedbom stručnog nadzora te građevine.

Članak 211.

Pravne osobe koje obavljaju poslove dokazivanja uporabljivosti građevinskih proizvoda dužne su ishoditi ovlaštenje iz članka 26. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona.

Pravnim osobama koje ne ishode ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka prestaje pravo na obavljanje djelatnosti.

Članak 212.

Osobe ovlaštene za obavljanje kontrole projekata i nostrifikaciju projekata izrađenih u inozemstvu, nastavljaju s obavljanjem poslova za koje su ovlašteni do isteka roka važenja ovlaštenja.

Članak 213.

Osobe koje provode postupke dokazivanja uporabljivosti građevinskih proizvoda u svojstvu odgovornih osoba, a nemaju položen stručni ispit iz članka 61. ovoga Zakona dužne su ga položiti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 214.

Osobe zatečene na poslovima izdavanja načelne, građevinske i uporabne dozvole te dozvole za uklanjanje građevina koje ne zadovoljavaju uvjete iz članka 87. stavka 1. i 2. ovoga Zakona za vođenje postupaka izdavanja tih dozvola, a u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona više od dvije godine rade na poslovima izdavanja načelne, građevinske i uporabne dozvole te dozvole za uklanjanje građevina, mogu nastaviti voditi postupke izdavanja tih dozvola za one građevine za koje zadovoljavaju stupnjem stručne spreme.

Osobe zatečene na poslovima izdavanja načelne, građevinske i uporabne dozvole te dozvole za uklanjanje građevina koje ne zadovoljavaju uvjete iz članka 87. stavka 4. i 5. ovoga Zakona za rješavanje u postupcima izdavanja tih dozvola, a u trenutku stupanja na snagu ovoga Zakona više od pet godina rade na poslovima izdavanja načelne, građevinske i uporabne dozvole te dozvole za uklanjanje građevina, mogu nastaviti rješavati u postupcima izdavanja tih dozvola za one građevine za koje zadovoljavaju stupnjem stručne spreme.

Osobe iz stavka 1. i 2. ovoga članka koje nemaju položen državni stručni ispit, dužne su položiti taj ispit u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 215.

Osobe koje po ovom Zakonu koordiniraju primjenu propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika dužne su položiti dio stručnog ispita iz članka 61. ovoga Zakona koji se odnosi na područje zaštite na radu u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Osobe iz stavka 1. ovoga članka do polaganja dijela stručnog ispita iz članka 61. ovoga Zakona dužne su obavljanje poslova koordinacije primjene propisa kojima se uređuje sigurnost i zdravlje radnika povjeriti osobama ovlaštenim za obavljanje tih poslova prema posebnom zakonu.

Članak 216.

Pravne osobe s javnim ovlastima koje nemaju status javne ustanove izdaju potvrde odnosno mišljenja iz članka 82. stavka 2. ovoga Zakona najduže tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Nakon protoka ovoga roka navedene potvrde odnosno mišljenja izdaje tijelo državne uprave nadležno za odgovarajuće upravno područje, odnosno javna ustanova određena posebnim zakonom.

Stručni ispit

Članak 217.

Uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova u izgradnji objekata i druga odgovarajuća uvjerenja o položenom stručnom ispitu stečena na području bivše Jugoslavije prije 08. listopada 1991. godine izjednačena su po pravnoj snazi s odgovarajućim uvjerenjima stečenim u Republici Hrvatskoj.

Uvjerenja o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova u izgradnji objekata stečenim u Republici Hrvatskoj smatraju se uvjerenjima o položenom stručnom ispitu za obavljanje poslova graditeljstva u smislu ovoga Zakona.

Građevinski proizvodi

Članak 218.

Priznata tehnička pravila donesena temeljem propisa koji su važili do 08. listopada 1991. godine kojima se izravno ili upućivanjem na tehničke specifikacije propisuju tehnički zahtjevi za proizvode, procese ili usluge u građenju koji utječu na bitne zahtjeve za građevinu, primjenjuju se u građenju ako nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona ili propisom donesenim na temelju ovoga Zakona.

Do donošenja tehničkih specifikacija ili tehničkih propisa u skladu s ovim Zakonom uporabljivim se smatra i građevinski proizvod za kojeg je dokazano da odgovara uvjetima danim priznatim tehničkim pravilima iz stavka 1. ovoga članka ako tehničkim propisom nije drukčije određeno.

Popis priznatih tehničkih pravila iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje ministar na prijedlog ravnatelja Državnog zavoda za normizaciju i mjeriteljstvo.

Članak 219.

Uporabljivost građevinskog proizvoda u smislu članka 218. stavka 2. ovoga Zakona dokazuje se svjedodžbom o ispitivanju, koja se izdaje nakon provedbe postupaka određenih priznatim tehničkim pravilima iz članka 218. stavka 1. ovoga Zakona.

Postupke odnosno svjedodžbu iz stavka 1. ovoga članka provodi odnosno izdaje pravna osoba ovlaštena za ispitivanje građevinskih proizvoda po posebnom propisu.

Postupke iz stavka 2. ovoga članka može provoditi i pravna osoba ovlaštena za provedbu postupka ocjenjivanja sukladnosti.

Članak 220.

Odredbe članka 23. ovoga Zakona u dijelu koji se odnosi na europsko tehničko dopuštenje koje donosi Europska organizacija za tehnička dopuštenja prestaju se primjenjivati stupanjem na snagu ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. Odredbe istog članka u preostalom dijelu prestaju se primjenjivati stupanjem na snagu odgovarajućeg međunarodnog ugovora koji obvezuje Republiku Hrvatsku.

Lokacijski uvjeti

Članak 221.

Uvjeti utvrđeni lokacijskom dozvolom, uvjeti sadržani u dokumentu prostornog uređenja u slučaju kada se prema posebnom propisu ne izdaje lokacijska dozvola, te uvjeti utvrđeni rješenjem o zadržavanju u prostoru objekta izgrađenog protivno prostornim planovima i bez odobrenja za građenje smatraju se lokacijskim uvjetima u smislu ovoga Zakona ako im nije istekao rok važenja.

Glavni projekt

Članak 222.

Glavnim projektom u smislu članka 88. stavka 1. alineje 1. ovoga Zakona smatra se i glavni projekt koji je izrađen prema Zakonu o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) ako je usklađen s Pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka.

Obvezni sadržaj, uvjete i način opremanja, označavanja i ovjeravanja glavnog projekta iz stavka 1. ovoga članka, određuje ministar Pravilnikom.

Uporabna dozvola

Članak 223.

Za građevinu izgrađenu po ranijim propisima, u postupku izdavanja uporabne dozvole pokrenutom nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, utvrđuje se je li građevina izgrađena u skladu s građevinskom dozvolom i propisima koji su vrijedili u vrijeme kad je izdana građevinska dozvola za tu građevinu.

Posebni slučajevi građenja

Članak 224.

Na građevine izgrađene prema članku 60. stavku 1. i 2. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03) na odgovarajući se način primjenjuju odredbe članka 119. ovoga Zakona.

Obustava građenja

Članak 225.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, smatraju se zatvorenima sva gradilišta na kojima je obustavljeno građenje temeljem odredbi Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03).

Članak 226.

O dokumentima i aktima koji se izdaju odnosno donose na temelju ovoga Zakona ili su od utjecaja za primjenu ovoga Zakona objavljuju se podaci na službenim WEB stranicama Ministarstva.

Objava podataka iz stavka 1. ovoga članka ne isključuje obvezu objave dokumenata i akata propisanu ovim Zakonom.

Uvjete za objavljivanje podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Članak 227.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03).

Do donošenja pravilnika iz članka 75. ovoga Zakona primjenjuju se odredbe članka 39. stavka 3. i članka 40. Zakona o gradnji ("Narodne novine", br. 52/99, 75/99, 117/01 i 47/03).

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti odredba članka 383. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima ("Narodne novine", br. 91/96).

Članak 228.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2004. godine.

OBRAZLOŽENJE ODREDBI

I. OPĆE ODREDBE

Članci 1- do 5. Ovo poglavlje definira područja koja se zakonom uređuju, te definira pojedine pojmove koji se u njemu pojavljuju radi potpunijeg razumijevanja odredbi zakona. Također se određuju uvjeti za projektiranje, gradnju, uporabu i uklanjanje građevine, uvjeti za stavljanje u promet i uporabu građevinskih proizvoda te dokazivanje uporabljivosti građevinskih proizvoda. Posebno je istaknuta mogućnost poduzimanja posebnih mjera zaštite tajnih podataka kada je to potrebno za određene građevine kao što su na primjer vojne građevine.

Efikasnost postupka koji se uređuju Zakonom o gradnji (izdavanje građevinske dozvole, dozvole za uklanjanje građevine,..) povećati će se ograničavanjem maksimalnog roka u kojem tijela državne uprave i pravne osobe s javnim ovlastima izdaju potvrde odnosno mišljenja kada je to propisano Zakonom o gradnji ili posebnim zakonom na 30 dana. Uvođenjem roka od 30 dana osigurava se jedinstveno postupanje nadležnih tijela i pravnih osoba u donošenju tih potvrda odnosno mišljenja, te zaštita investitora u slučaju ne izdavanja te potvrde odnosno mišljenja. Postupak izdavanja građevinske dozvole se ubrzava jer se zahtjev za izdavanje građevinske dozvole može predati i bez onih potvrda odnosno mišljenja koji nisu prikupljeni a postoji dokaz o tome da je projekt podnesen radi izdavanja predmetne potvrde odnosno mišljenja kada je to propisano posebnim zakonom.

Pojmovnik je proširen, a pojedini pojmovi koji su i ranije bili definirani sada su detaljnije objašnjeni kako bi se izbjegle dvojbe do kojih je dolazilo zbog nedovoljno jasno određenih pojmova. Ovo se naročito odnosi na jasna razgraničenja pojmova rekonstrukcije i održavanja. Najme, zbog nedovoljnog objašnjenja značenja ovih pojmova u praksi je često dolazilo do nedoumica koje su uzrokovale da se i najmanji zahvati na postojećim građevinama koji su po prirodi stvari održavanje (kao na primjer izmjena nekoliko crjepova na krovu ili pak popravak fasade) tumače rekonstrukcijom te da zbog toga podliježu ishodu građevinske dozvole.

II. BITNI ZAHTJEVI ZA GRAĐEVINU, DRUGI UVJETI ZA GRAĐEVINU I TEHNIČKA SVOJSTVA GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Članci 6. do 23. Ovim člancima određuju se bitni zahtjevi i drugi uvjeti koje građevina mora ispunjavati u predviđenom roku svog trajanja. Novina u ovim odredbama jest i predviđanje smanjenja upravne pristojbe za građevine ako je tehničko rješenje dano glavnim projektom povoljnije za okoliš od propisanog. Predviđa se da će ove mjere djelovati stimulatивно na investitore i projektante, te da će pozitivni rezultati koji će se na takav način ostvariti

doprinijeti uštedama potrebne energije za grijanje i time zaštititi okoliša kroz smanjenje emisije štetnih plinova.

U skladu sa Smjernicom za građevinske proizvode 89/106/ EEC bitni zahtjevi raščlanjeni su na šest jednakovrijednih bitnih zahtjeva za građevinu:, mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od požara, higijenu, zdravlje i zaštitu okoliša, sigurnost u korištenju, zaštitu od buke te uštedu energije i toplinsku zaštitu koji su navedeni u člancima 7. do 12.

Članak 13. Dopusća se odstupanje od bitnih zahtjeva za građevinu kod rekonstrukcije ili adaptacije građevina upisanih u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, te kod građevina kod kojih se osobama s teškoćama u kretanju omogućava ili olakšava kretanje. Ova odstupanja su u skladu sa Smjernicom 89/106 EEC koja dopušta odstupanja u određenim slučajevima.

Članak 14. Naglašena je nužnost da građevine javne i poslovne namjene budu i projektirane i izgrađene na način da omogućavaju nesmetan pristup i kretanje osobama smanjene pokretljivosti, a građevine stambene namjene, te stambeni dijelovi stambeno-poslovnih građevina s deset i više stanova moraju biti projektirani i izgrađeni tako da je moguća jednostavna prilagodba za osobe smanjene pokretljivosti u najmanje jednom stanu. Odredbe važećeg Zakona o gradnji ovu problematiku tretiraju u dijelu koji uređuje izdavanje uporabne dozvole što se pokazalo nedovoljno efikasnim u praksi, a ponekad i teško naknadno provedivim, jer se nije vodilo računa o tome još u fazi i projektiranja.

Članak 15. određuje tehnička svojstva građevinskih proizvoda.

Članak 16. Definirano je područje koje pokrivaju tehnički propisi, te se navode načela u skladu s kojima se isti izrađuju.

Članak 17. uređuje obavljanje poslova ispitivanja određenih dijelova građevine i prethodna ispitivanja. Također određuje što će se sve propisivati pravilnikom za davanje ovlaštenja osobama za obavljanje navedenih poslova.

Članci 19. do 23. detaljnije razrađuju tehničko dopuštenje kojim se određuju tehnička svojstva građevinskog proizvoda za koje nije donesen tehnički propis niti hrvatska norma, odnosno građevinskog proizvoda čija tehnička svojstva znatno odstupaju od svojstava određenih tehničkim propisom ili hrvatskom normom, uređuje se donošenje tehničkog dopuštenja, propisuje se rok važenja tehničkog dopuštenja te uvjeti pod kojima se europsko tehničko dopuštenje i nacionalno tehničko dopuštenje primjenjuje u Republici Hrvatskoj

III. DOKAZIVANJE UPORABLJIVOSTI I STAVLJANJE U PROMET GRAĐEVINSKIH PROIZVODA

Članci 24. do 31. Ovo poglavlje Zakona uređuje stavljanje u promet i uporabljivost građevinskih proizvoda, dokazivanje uporabljivosti građevinskog proizvoda, postupak ocjenjivanja sukladnosti građevinskog proizvoda s tehničkim specifikacijama (tehničkim propisom, hrvatskom normom ili tehničkim dopuštenjem). Potreba uređenja ovoga područja proizlazi iz bitnih zahtjeva za

građevinu koji se odnose i na građevinske proizvode. Građevina može ispunjavati bitne zahtjeve samo ako je izgrađena od građevinskih proizvoda koji ispunjavaju bitne zahtjeve, koji imaju takva svojstva da omogućuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu.

Da bi se građevinski proizvod mogao staviti u promet i rabiti za gradnju mora biti dokazana njegova uporabljivost. Postupak dokazivanja sukladnosti provodi se sukladno europskoj tehničkoj specifikaciji.

U ovom poglavlju uređuje se i provedba postupka ocjenjivanja sukladnosti, odnosno za provedba pojedinih radnji koje se provode u tom postupku za pojedine vrste građevinskih proizvoda, izdavanje isprava o sukladnosti, te označavanje proizvoda znakom sukladnosti.

Ovim poglavljem uređuju se i pitanja koja se odnose na uvjete priznavanja stranih isprava o sukladnosti i znaka sukladnosti u Republici Hrvatskoj, te dokumenata o radnjama ocjenjivanja sukladnosti koje je izdao strani proizvođač građevinskog proizvoda.

IV. SUDIONICI U GRAĐENJU

Članci 32. do 61. Ovo poglavlje Zakona određuje sudionike u građenju: investitora, projektanta, revidenta, izvođača i nadzornog inženjera, njihove dužnosti i međusobne odnose kao i uvjete koje oni moraju ispunjavati za obavljanje određenih poslova u građenju građevine, te propisuje obvezu polaganja stručnog ispita za obavljanje poslova graditeljstva.

Članci 33. i 34. Odredbe ovih članka definiraju investitora kao sudionika u gradnji te određuju njegove obveze kod građenja građevine. Da bi se stvorile i osigurale pretpostavke da će građevina biti izgrađena tako da zadovoljava uvjete propisane ovim Zakonom investitor je dužan poslove vezane na: projektiranje, kontrolu, nostrifikaciju, građenje i stručni nadzor građenja građevine povjeriti osobama koje zadovoljavaju uvjete za obavljanje tih djelatnosti sukladno odredbama ovoga Zakona.

Određeni su slučajevi u kojima investitor može sam projektirati i obavljati stručni nadzor, te uvjeti koji on mora u tom slučaju zadovoljiti.

Članci 35., 36., 43. do 46., te 49. do 59. Ovim člancima određuju se uvjeti koje mora zadovoljiti osoba koja u svojstvu projektanta odnosno nadzornog inženjera sudjeluje kod građenja građevine. Određene su njihove dužnosti i odgovornosti koje proizlaze iz naravi njihovoga posla, te je određeno na koji način se može obavljati posao projektiranja odnosno stručnog nadzora. Dužnosti osoba registriranih za projektiranje i obavljanje stručnog nadzora proizlaze iz odredbi ovoga Zakona te posebnih zakona i propisa donesenih na temelju tih zakona. Pod potonjim se naročito podrazumijeva obveza poštivanja odredbi propisa koji uređuju članstvo u Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u graditeljstvu, oblici udruživanja ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera, temeljna načela i pravila ponašanja u obavljanju poslova ovlaštenih arhitekata i

ovlaštenih inženjera kojima oni ispunjavaju svoje obveze prema društvu, struci, naručiteljima i svojim zaposlenicima.

Ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri obavljaju poslove projektiranja i/ili stručnog nadzora stvarno i stalno. Imajući u vidu odredbe Zakona o Hrvatskoj komori arhitekata i inženjera u građevinarstvu, Statuta komore i Kodeksa strukovne etike proizlazi da ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri smiju obavljati samo poslove projektiranja i stručnog nadzora. Isto tako omogućeno je gubljenje članstva u Komori i time obavljanja poslova projektiranja odnosno stručnog nadzora u slučaju neopravdanog obavljanja tih poslova neko određeno vrijeme. Ovlašteni arhitekti i ovlašteni inženjeri mogu obavljati poslove stručnog smjera za koji je školovan odnosno osposobljen praksom.

U ovim člancima razrađeni su oblici poslovanja ovlaštenih arhitekata i ovlaštenih inženjera (samostalno u vlastitom uredu, zajedničkom uredu, projektantskom društvu ili drugoj pravnoj osobi registriranoj za tu djelatnost). Pravne osobe registrirane za projektiranje mogu obavljati tu djelatnost samo uz suglasnost ministarstva.

Posebno su određeni uvjeti za fizičke osobe kada one u svojstvu projektanta, glavnog projektanta, odnosno nadzornog inženjera i glavnog nadzornog inženjera obavljaju poslove za građevine i radove za koje je potrebna kontrola projekta.

Članak 57. uređuje obavljanje poslova projektiranja i stručnog nadzora u Republici Hrvatskoj za strane arhitekate i inženjere.

Članci 37. do 42. Uređuje se obavljanje djelatnosti građenja, određuju se uvjeti glede osoba, tehničke opremljenosti i načina izvođenja radova pri građenju, složenosti građevina odnosno radova, te sredstava kojima se dokazuje ispunjavanje tih uvjeta za dobivanje suglasnosti za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja, te se propisuju uvjeti za izvođenje građevinskih i drugih radova na postojećim građevinama upisanim u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske. Suglasnost Ministarstva za obavljanje djelatnosti građenja nužan je uvjet za sve osobe registrirane za obavljanje te djelatnosti kada se radi o složenijim građevinama. Suglasnost za započinjanje obavljanja djelatnosti građenja pridonijeti će većoj kvaliteti izvođenja radova, a isto tako eliminirati će iz prakse brojni slučajevi takvih osoba koje izvode radove sa nasumce angažiranim djelatnicima bez provjere njihove stručnosti.

Također je dopušteno u iznimnim slučajevima da investitor može sam graditi obiteljsku kuću i pomoćne građevine kada se radi o područjima posebne državne skrbi.

Određene su dužnosti izvođača, te uvjeti kojima moraju udovoljiti osobe koje u svojstvu odgovorne osobe vode građenje odnosno pojedine radove. Također su određeni posebni uvjeti za te osobe ukoliko se radi o građevinama odnosno radovima za koje je potrebna kontrola glavnog projekta, dakle koji imaju osobitu složenost. Određene su i iznimke kada se dopušta da odgovorna osoba na gradilištu ima i srednju stručnu spremu.

Članci 47. i 48. Sudionik u gradnji je i revident. Ovaj članak određuje uvjete kojima mora udovoljiti ovlašteni arhitekt odnosno ovlašteni inženjer da bi mogao dobiti ovlaštenje za obavljanje poslova kontrole projekata, te određuje odgovornost revidenta za obavljanu kontrolu projekta. Uvjet za davanje ovlaštenja za kontrolu projekata pored potrebnog radnog iskustva u projektiranju građevina osobite inženjerske složenosti sadrži i poseban doprinos glede unapređenja tehničke struke glede projektiranja.

Članak 61. Stručni ispit za obavljanje poslova graditeljstva polagao se do sada prema ispitnom programu za arhitektonsku, građevinsku, strojarsku i elektrotehničku struku. Prema sadašnjem stanju položeni stručni ispit nužan je uvjet za obavljanje poslova projektiranja, stručnog nadzora, te vođenja građenja u svojstvu odgovorne osobe. Ovim člankom stručni ispit mijenja naziv u Stručni ispit za obavljanje poslova graditeljstva što upućuje na težište ispitnog programa, naime on će se pretežito odnositi na provjeru poznavanja propisa iz područja koja uređuje ovaj zakon i drugih propisa značajnih za njegovu primjenu. Ovim člankom također se proširuje broj osoba koje su obvezne taj ispit položiti. Smatra se da je za sve osobe koje u obavljanju svoje djelatnosti imaju odgovornost u nekom području koje uređuje ovaj Zakon nužno poznavanje navedenih propisa te moraju taj ispit položiti.

Uvođenjem odredbi o građevinskim proizvodima uređen je sustav obavljanja poslova provođenja postupaka dokazivanja uporabljivosti građevinskih proizvoda. Budući da na projekt direktno utječu podaci dobiveni istražnim radovima koji mu prethode, te elaborati koji se izrađuju kao podloga za izradu projekta, nužno je osigurati da osobe koje na tim poslovima rade imaju dostatnu stručnost i poznavanje zakona i propisa što se ovim ispitom provjerava.

V. PROJEKTI

Članci 62. do 83. Ovo poglavlje Zakona definira vrste projekata prema njihovoj namjeni i razini razrade i njihovu ulogu u procesu gradnje građevine, okvirni sadržaj, kontrolu i nostrifikaciju projekata, opremanje i označavanje projekata, te usklađivanje glavnog odnosno idejnog projekta s posebnim zakonima i propisima.

Projekti koje ovaj zakon uređuje su idejni, glavni i izvedbeni. Ovi projekti se izdvajaju iz razloga što su nužni u pojedinim upravnim postupcima kod izdavanja načelne dozvole (idejni projekt), građevinske dozvole ili dozvole za uklanjanje građevine (glavni projekt), te za građenje građevine (izvedbeni projekt), te kod provođenja inspekcijskog postupka i upravnog postupka izdavanja uporabne dozvole (izvedbeni projekt), a i zato da se jasno odredi razlika između ovih projekata i neke druge dokumentacije vezane za gradnju. U sadržaju projekata koji sačinjavaju glavni projekt obavezni su i podaci iz elaborata koji su poslužili za njihovu izradu.

Posebno se navodi sadržaj glavnog projekta za obiteljsku kuću, za jednostavnu građevinu, te projekt za rekonstrukciju postojeće građevine. Ovo izdvajanje za obiteljsku kuću i jednostavnu građevinu učinjeno iz razloga

pojednostavljenja i pojeftinjenja potrebnih projekata, a posebno određivanje sadržaja glavnog projekta za rekonstrukciju postojeće građevine jest u cilju da se izbjegne nepotrebno ponavljanje već izrađenih projekata te da se izrađuju samo oni koji se na koje se rekonstrukcija građevine odnosi.

Članci 74. i 75. uređuju opremanje i označavanje projekata. Odredbe o opremanju projekata nešto su nadopunjene u odnosu na sadašnje. Određeno je na kojim se medijima projekti izrađuju, što je bilo nužno iz razloga razvoja tehnologije koji uključuje i druge medije kao na pr. elektronički zapis. Kako se ne bi opterećivao tekst Zakona sve detalje oko opremanja projekata predviđeno je riješiti propisom.

Članak 76. uređuje kontrolu projekata. Kontrola glavnog projekta provodi se obzirom na mehaničku otpornost i stabilnost, zaštitu od buke, uštedu energije i toplinsku zaštitu. Kontrola se provodi za građevine odnosno radove koji su određeni posebnim propisom.

Pojačana odgovornost projektanata i revidenata sadržana je u pruženoj im mogućnosti da, u slučaju kada se radi o građevinama i radovima za koje je potrebna kontrola projekata mogu zahtijevati pregled radova u određenoj fazi građenja, a revident i kontrolu dijela izvedbenog projekta prije samog izvođenja radova. Ova odredba osim što će povećati odgovornost spomenutih sudionika u gradnji, povećati će i sigurnost da se građevina gradi odnosno radovi izvode u skladu s građevinskom dozvolom i glavnim projektom, odnosno izvedbenim projektom, te će omogućiti na licu mjesta provjeru pretpostavki danih glavnim projektom. U tom slučaju projektant pregled radova zahtijeva glavnim projektom, a revident pregled radova odnosno kontrolu dijela izvedbenog projekta zahtijeva u izvješću o obavljenoj kontroli glavnog projekta. Naglašena je obveza investitora da projektantu odnosno revidentu omogući obavljanje tih poslova. U praksi se često dešavalo da iako revident u svom izvješću o obavljenoj kontroli glavnog projekta zahtijeva ove navedene dodatne kontrole, da mu iste nisu omogućene. Da ti poslovi nisu obavljani razvidno je često tek kod obavljanja tehničkog pregleda kada nedostaju ti dijelovi od strane revidenta potvrđenih izvedbenih projekata ili upis revidenta u građevinski dnevnik o obavljenom pregledu radova. Ova odredba omogućiti će provođenje potrebne dodatne kontrole i time pridonijeti boljoj kvaliteti radova.

Člancima 78. do 81. detaljnije je obrađeno područje nostrifikacije projekata kako bi se otklonile nejasnoće do kojih je dolazilo zbog nedorečenosti postojeće odredbe. Jasno je izrečeno da je nostrifikacija projekta obvezna za projekte izrađene po stranim propisima, a ne kako je do sada bilo propisano »projekata izrađenih u inozemstvu« što je moglo dovesti do zablude da se radi o mjestu gdje se projekti izrađuju, a ne propisima prema kojima je projekt izrađen. Nadalje, uređeno je pitanje nadopune nedostajućih dijelova projekta koji se nostrificira na način da je dana mogućnost pravnoj osobi koja obavlja nostrifikaciju projekta kome nedostaju određeni dijelovi da izradi te nedostajuće dijelove. Pored toga određena je i odgovornost pravne osobe ovlaštene za nostrifikaciju, te ovlaštenog arhitekta ili ovlaštenog inženjera koji je sudjelovao u nostrifikaciji projekta.

Članci 82. i 83. uređuju usklađivanje glavnog, odnosno idejnog projekta s posebnim zakonima i propisima. Izvršeno je usklađivanje odredbi sukladno Zakonu o sustavu državne uprave. Određena je obveza tijela nadležnog za izdavanje građevinske dozvole pružanja obavijesti investitoru ili projektantu o potrebi pribavljanja potvrda odnosno posebnih uvjeta o usklađenosti projekta s posebnim zakonima i propisima.

VI. GRAĐENJE GRAĐEVINE

Članci 84. do 128. Ovo poglavlje uređuje građevinsku dozvole, tijela nadležna za izdavanje građevinske dozvole, građevine za koje ministarstvo izdaje građevinsku dozvolu, uvjete kojima moraju udovoljiti službene osobe ovlaštene za vođenje postupka i izdavanje građevinske dozvole, izdavanje načelne dozvole, sadržaj zahtjeva za izdavanje načelne dozvole, građevinska dozvola za pripremne radove Uređuje se sadržaj zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole, postupak izdavanja građevinske dozvole. Posebno je obrađeno područje izgradnje do određenog stupnja dovršenosti.

Uređeni su posebni slučajevi gradnje kada građevinska dozvola nije potrebna, te kada se građenju može pristupiti temeljem potvrđenog projekta.

U članku 86. koji određuje građevine za koje ministarstvo izdaje građevinsku dozvolu izvršene su izvjesne nadopune te izmjene zbog usklađenja s Nacionalnom klasifikacijom djelatnosti. Promjena u odnosu na sadašnji popis građevina jest u dijelu građevina iz skupine industrijskih građevina, građevina za postupanje s otpadom i građevina za posebne namjene. Nova skupina "Ostale građevine" uključuje dio građevina iz sadašnje skupine "Industrijske građevine" te sve ostale iz skupina "Građevine za postupanje s otpadom" i "Građevine za posebne namjene". Popis je proširen u ovom dijelu sa građevinama koje se grade u nacionalnim parkovima izvan građevinskog područja. Građevine čija namjena može ugroziti okoliš, i/ili izazvati opasnost za život i zdravlje ljudi razvrstane su u "Ostale građevine" i definirane sukladno posebnom propisu (Plan intervencija u zaštiti okoliša, "Narodne novine", broj 82/99) u skladu s opasnošću koju mogu izazvati opasne tvari.

Članak 87. određuje uvjete kojima moraju zadovoljiti službene osobe ovlaštene za vođenje postupka izdavanje građevinske dozvole i rješavanje. Ovi uvjeti su novina jer to pitanje sadašnjim zakonom nije bilo riješeno. Posebno su određeni uvjeti za službene osobe ovlaštene za vođenje postupka, a posebno uvjeti koje moraju zadovoljiti službene osobe da bi rješavale u postupcima.

Članci 88. i 89. određuju sadržaj zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole. Zahtjev za građevinsku dozvolu sadrži određena usklađenja sa novim Zakonom o prostornom uređenju. Broj primjeraka glavnog projekta je smanjen na tri sa ciljem uštede (često se radi o vrlo opsežnim projektima pa će smanjenje broja primjeraka ostvariti značajne uštede). U sastavne dijelove zahtjeva uvršteni su elaborati ako su njihovi podaci poslužili za izradu glavnog projekta. Zbog svoje važnosti posebno je izdvojen geomehanički elaborat. Svaka građevina je povezana s tлом i njegove karakteristike se direktno reflektiraju na projekt. Ubrzanju postupka izdavanja građevinske dozvole

pridonijeti će dopuštanje prilaganja pisanog izjašnjenja stranke o glavnom projektu građevine za koju se traži izdavanje građevinske dozvole. Za slučaj da tijelo državne uprave odnosno pravna osoba s javnom ovlasti nije niti izdala niti odbila izdati potvrdu odnosno drugi akt kada je to posebnim zakonom izričito propisano, tada je pružena mogućnost investitoru da o tome priloži dokaz.

Postupak se ubrzava i davanjem mogućnosti investitoru da podnese zahtjev za građevinsku dozvolu i bez svih potrebnih potvrda koje su nužne prema posebnim propisima, a koje on nije dobio u roku od 30 dana od dana dostavljenog glavnog projekta. U tom slučaju tijelo koje izdaje građevinsku dozvolu preuzima na sebe da osigura te nedostajuće potvrde od tijela državne uprave odnosno pravnih osoba s javnim ovlastima na način da poziva ovlaštenog predstavnika tijela državne uprave ili pravne osobe s javnom ovlasti da se očituju. Ukoliko se pozvani predstavnik ne očituje, tada se smatra da je javni interes zadovoljen te da je glavni projekt izrađen u skladu s posebnim uvjetima posebnog zakona i propisa donesenih na temelju tog zakona.

Članak 93. Pojednostavljenje postupka izdavanja dozvola proizlazi i iz mogućnosti da se građevinskom dozvolom za gradnju građevine dopusti i uklanjanje građevine ako je isto potrebno radi gradnje nove građevine.

Članak 96. U postupku izdavanja građevinske dozvole jest i jedinica lokalne samouprave na čijem se području izdaje građevinska dozvola. U slučaju kada se radi o adaptaciji građevine, te u slučaju izmjena i dopuna građevinske dozvole kojima se ne odstupa od određenih lokacijskih uvjeta, stranka u postupku je isključivo investitor odnosno vlasnik nekretnine za koju se izdaje građevinska dozvola. Ovakvo određivanje stranke u spomenutim slučajevima ograničenjem na podnosioca zahtjeva i vlasnika nekretnine doprinijeti će ubrzanju postupka, a što je opravdano je jer se radi o zahvatima koji utječu samo na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, te nemaju nikakvog utjecaja na prava vlasnika i nositelja drugih stvarnih prava na nekretninama koje neposredno graniče sa nekretninom za koju se izdaje građevinska dozvola kao i na prava jedinice lokalne samouprave.

Članci 97. do 100. uređuju pozivanje stranaka. Stranke se na uvid u glavni projekt pozivaju isključivo javnim pozivom. Ovakav način pozivanja stranaka sukladan je s odredbama Zakona o upravnom postupku koji dopušta drugi način pozivanja stranaka osim pismenim pozivom. Postupak se ubrzava jer osigurava da se s dostavom poziva ne može manipulirati. Mogućnost pozivanja stranaka javnim priopćenjem bila je predviđena u sadašnjem zakonu isključivo za slučajeve kada građevina za koju se izdaje građevinska dozvola neposredno graniči sa više od deset nekretnina. Ovom novinom ubrzati će se postupak izdavanja građevinske dozvole, jer je praksa pokazala da je često dugotrajan postupak pozivanja i iznalaženja svih stranaka koje su relevantne za postupak na način kako je to do sada bilo uređeno.

Članak 102. određuje mogućnost izdavanja građevinske dozvole za gradnju građevine koja prema posebnom propisu predstavlja zahvat u prostoru od važnosti za Republiku Hrvatsku za čije je građenje zakonom utvrđeno da je od interesa za Republiku Hrvatsku i bez prilaganja svih dokaza o pravu gradnje. Ova odredba je vrlo važna za povećanje dinamike naročito kod građevina koje

se protežu na velikim prostranstvima, jer omogućuje izdavanje građevinske dozvole promptno, a građenje se može odvijati na onim dijelovima građevne čestice gdje je priložen dokaz prava gradnje. Paralelno s postupkom izdavanja građevinske dozvole mogu se rješavati imovinskopravni odnosi.

Članak 104. Uređen je način dostave građevinske dozvole odnosno rješenja o odbijanju zahtjeva strankama koje nemaju svojstvo investitora, strankama koje su pozvane radi uvida u glavni projekt a nisu se odazvale, određeni su rokovi u kojima se može uložiti žalba, te drugi uvjeti kada stranka ne može tražiti obnovu postupka i povrat u prijašnje stanje.

Članak 106. uređuje građenje do određenog stupnja dovršenosti. Odredba sadašnjeg zakona koje sadrži mogućnost izdavanja građevinske dozvole i bez dijela projekta kojim se daje konačno tehničko rješenje građevine ili njezinog dijela, sada je bolje uređena i proširena. Najme, u praksi je često dolazilo do nejasnoća da li je posebna građevinska dozvola potrebna za privođenje konačnoj namjeni samo poslovnog prostora ili je potrebna i kada se radi o stambenom dijelu građevine (dakle za svaku stambenu jedinicu posebno). Ova odredba omogućava da se izda građevinska dozvola bez projekta koji daje tehničko rješenje završnih obrada, pregradnih nenosivih zidova i slično a što ne utječe na zadovoljavanje bitnih zahtjeva za građevinu kada se radi o gradnji stambene, stambeno-poslovne i poslovne građevine. Određeno je što u tom slučaju treba sadržavati glavni projekt, a ishođenje posebne građevinske dozvole nije potrebno ukoliko se radovima kojima se dovršava gradnja građevine ne utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu. Ova odredba je u cilju prilagodbe potrebama i zahtjevima tržišta gdje je sve više prisutna želja budućih kupaca-vlasnika građevina ili njenih dijelova (stambena jedinica) da građevinu dovrše u skladu sa svojim željama i potrebama. Ukoliko se radovima potrebnim za dovršenje građenja pak utječe na ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, tada je omogućen dovršetak radova bez posebne građevinske dozvole, uz glavni projekt i potvrdu.

Članak 107. Izmjena i dopuna građevinske dozvole. Predviđena su određena pojednostavljenja u smislu zahtjeva i postupka tako da je eliminirano sve što nema utjecaja na predviđenu izmjenju i dopunu građevinske dozvole a odnosi se na redukciju stranka, te na redukciju potvrda i drugih akata propisanih posebnim zakonima samo na one pribavljanje kojih proizlazi iz naravi izmjene i /ili dopune građevinske dozvole.

Članak 108. promjena investitora. Određene su obveze novoga investitora kad dolazi do promjene investitora, te dostava izmjena građevinske dozvole.

Članci 109. do 114. uređuju načelnu dozvolu. Uređuje se slučaj kada je investitor dužan ishoditi načelnu dozvolu prije podnošenja zahtjeva za izdavanje građevinske dozvole za građevinu ili njezin dio. Iznimaka od ove odredbe je predviđena na način da je dopušteno ishođenje građevinske dozvole za dijelove građevine koji su na kritičnom putu: tunel, most, galeriju odnosno vijadukt koji se grade na trasi ceste odnosno željezničke pruge. Ova odredba omogućuje bržu dinamiku gradnje bez čekanja da se završe svi projekti i prikupi

sva potrebna dokumentacija za ishođenje građevinske dozvole te cijele složene građevine.

Određeno je što se načelnom dozvolom uređuje, što sadrži zahtjev za izdavanje načelne dozvole. Zahtjev za izdavanje načelne dozvole više ne sadrži dokaz o pravu gradnje što odgovara naravi načelne dozvole: najme njome se određuju građevine od kojih se sastoji složena građevina i uvjeti za izdavanje građevinskih dozvola. Ona osigurava investitoru mogućnost da započne sa izvođenjem pripremnih radova. Postupak izdavanja načelne dozvole pojednostavljen je time što su stranke ograničene samo na investitora i jedinicu lokalne samouprave na čijem se području namjerava graditi građevina. Prava vlasnika susjednih nekretnina u ovom slučaju zaštićena su budući da je izdavanje građevinske dozvole za privremene radove uvjetovano s izdanom građevinskom dozvolom za građevinu za koju se organizira gradilište.

Novina je određivanje roka važenja načelne dozvole , te uvjeta pod kojima se ista može produžiti.

Članci 115. do 122. uređuju posebne slučajeve gradnje.

Članci 115. do 118. Ovdje su nabrojani slučajevi kada je dopuštena gradnja bez građevinske dozvole. Izdvojena je gradnja kada je potreban glavni projekt, te gradnja kojoj je moguće pristupiti i bez glavnog projekta.

Ovi slučajevi gradnje za koje nije potrebna građevinska dozvola obuhvaćaju gradnju iz sadašnjeg zakona koja je bila dopuštena bez građevinske dozvole ali uz idejni projekt i gradnju za koju je bila potrebna lokacijska dozvola. Popis je proširen, a predviđeno je da se pravilnikom utvrde i druge jednostavne građevine i radovi za koje nije potrebna građevinska dozvola.

Članci 119. do 122. uređuju područje koje se odnosi na gradnju u slučaju neposredne opasnosti, obnavljanje oštećenih građevina, građevine koje su izgrađene odnosno rekonstruirane ili adaptirane u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih kuća , te građevine izgrađene prije 15.02.1968.

Određen je rok u kojem se građevina izgrađena u slučaju neposredne opasnosti mora ili ukloniti ili ishoditi građevinska dozvola. Ova odredba spriječiće da jednom privremene građevine nelegalno postanu i ostanu stalne. Dopušteno je da se građevina oštećena djelovanjem neposrednih opasnosti vrati u prvobitno stanje bez građevinske dozvole, no u skladu s građevinskom dozvolom na temelju koje je izgrađena. Definirani su uvjeti i slučajevi kada se smatra da je građevina izgrađena na temelju građevinske dozvole a radi se o građevinama izgrađenim, rekonstruiranim ili adaptiranim u sklopu projekta obnove ratom oštećenih ili porušenih kuća. Također su određeni slučajevi kada je građevinska dozvola nedostupna ili uništena, a građevina se smatra izgrađenom na temelju konačne građevinske dozvole i u smislu ovoga Zakona uporabljivom.

Za građevine koje su izgrađene do 15.02.1968. određeni su uvjeti kada se iste smatraju uporabljivom u smislu ovoga Zakona.

Članci 123. do 128. uređuju prijavu početka gradnje, uređenje gradilišta i određuju potrebnu dokumentaciju na gradilištu.

Određena je obveza prijave početka građenja odnosno nastavka radova u slučaju prekida dužeg od tri mjeseca.

Uređenje gradilišta nadopunjeno je odredbom koja uključuje i poštivanje posebnih zakona ili propisa donesenih na temelju zakona kod njegovoga uređenja.

Određena je potrebna dokumentacija na gradilištu kada investitor fizička osoba sam gradi za svoje potrebe. Kvaliteta radova i ugrađenih građevinskih proizvoda također mora biti zadovoljena što se postiže obveznim imenovanjem nadzornog inženjera, vođenjem građevinskog dnevnika, te posjedovanjem dokaza o sukladnosti građevinskih proizvoda te drugom dokumentacijom i dokazima propisanim ovim Zakonom.

VII. UPORABA GRAĐEVINE

Članci 129. do 143. Ovo poglavlje uređuje uporabnu dozvolu, njezino značenje, nadležnost za izdavanje uporabne dozvole, te iznimke u kojima se dopušta korištenje određenih građevina i bez uporabne dozvole, tko podnosi zahtjev za izdavanje uporabne dozvole, sadržaj zahtjeva za izdavanje uporabne dozvole, tehnički pregled, dužnosti investitora u postupku tehničkog pregleda, postupak izdavanja uporabne dozvole, uporabnu dozvolu za dio građevine, uporabnu dozvolu za složenu građevinu, troškove postupka, upis u zemljišne knjige, te uporabu i održavanje građevine.

Poglavlje koje se odnosi na uporabu građevine sada je uređeno na analogan način kao i područje građevinske dozvole, te je na taj način ovo poglavlje puno preglednije i jasnije. Odredbe ovih članaka su usklađene s novim Zakonom o prostornom uređenju, te su dopunjene i usklađene s drugim odredbama ovoga Zakona. U slučaju neprisustvovanja tehničkom pregledu pozvanog predstavnika tijela državne uprave ili pravne osobe i ukoliko isti ni naknadno u danom roku ne dostave mišljenje o izgrađenoj građevini tada će se smatrati da je njihovo mišljenje pozitivno. Ova odredba dodana je u cilju ubrzanja postupka, osiguranja ekonomičnosti vođenja postupka i zaštite interesa investitora. Ubrzanje i pojednostavljenje postupka postići će se određenjem roka od 90 dana za otklanjanje nedostataka utvrđenih tehničkim pregledom, te ocjenjivanjem dokaza iz ranijeg postupka u ponovljenom postupku izdavanja uporabne dozvole. Čest je slučaj da se postupak iz određenih razloga ponavlja, a ponovno prikupljanje pojedinih dokaza koji su već postojali u ranijem postupku a uporabljivi su u narednom, iziskuje nepotrebno puno vremena i odugovlači postupak.

Izdavanje uporabne dozvole građevine više nije vezano uz uvjet da je teško pokretnim osobama omogućen pristup građevini i kretanje u građevini, već je taj uvjet uvršten u odredbe o izdavanju građevinske dozvole jer će se tako ispunjenje ovoga uvjeta osigurati na bolji način. Određeno je tko podnosi zahtjev za izdavanje uporabne dozvole, i što se zahtjevu prilaže. Također su određeni rokovi u kojima je tijelo graditeljstva dužno obaviti tehnički pregled, te

je određeno tko su članovi povjerenstva za tehnički pregled. Određena je iznimka kod obiteljske kuće i jednostavne građevine kada tehnički pregled obavlja samo državni službenik koji ispunjava zakonom određene uvjete što ekonomizira postupak.

Određen je rok u kojemu je nadležno tijelo dužno izdati uporabnu dozvolu, te uvjeti pod kojima će se zahtjev za izdavanjem uporabne dozvole odbiti rješenjem. Također je određena dokumentacija koja se prilaže uz prijavu pokusnog rada u slučajevima kada postoji potreba ispitivanja bitnih zahtjeva za građevinu pokusnim radom.

Posebno je uređena uporabna dozvola za složenu građevinu, uvjeti i slučajevi kada ju je moguće izdati, što sadašnjim zakonom nije bilo uređeno.

Članak 141. uređuje uporabu i održavanje građevine na sadržajni način od dosadašnje odredbe zakona. Odredbe o korištenju i održavanju građevine nadopunjene su obvezom vlasnika građevine da označi građevinu opasnom i poduzme hitne mjere za otklanjanje opasnosti u slučaju oštećenja građevine koja mogu prouzročiti opasnost za susjedne građevine ili zdravlje ljudi. Ova nadopuna je nužna u cilju očuvanja tuđeg vlasništva te zdravlja ljudi. Određena je obveza vlasnika održavanja i unaprijeđivanja bitnih zahtjeva za građevinu.

VIII. UKLANJANJE GRAĐEVINE

Članci 144. do 147. Ovo područje detaljnije je uređeno i nadopunjeno nedostajućim sadržajima koji su nužni za uređenje postupka uklanjanja građevine i sadržaja projekta uklanjanja građevine. Novina je dopuštanje uklanjanja obiteljske kuće i jednostavne građevine bez ishođenja posebne dozvole za uklanjanje ukoliko njihovo uklanjanje ne ugrožava okolno tlo ili građevine.

Uređen je zahtjev za uklanjanje i postupak za izdavanje dozvole za uklanjanje, sadržaj projekta uklanjanja, kao i slučajevi kada je potrebno provesti stručni nadzor nad uklanjanjem građevine.

IX. INSPEKCIJSKI NADZOR

Članci 148. do 174. Ovo poglavlje uređuje obavljanje poslova inspekcijskog nadzora nad primjenom Zakona o gradnji i drugih propisa koji uređuju građenje građevina, uporabljivošću građevinskih proizvoda i prometom građevinskih proizvoda. Također, u ovom poglavlju određuju se prava i dužnosti inspektora.

Članci 148. do 150. uređuju obavljanje poslova inspekcijskog nadzora. Također je uređeno tko obavlja inspekcijski nadzor nad prometom građevinskih proizvoda.

Članci 151. do 156. Ovim člancima uređuju se prava i dužnosti građevinskih inspektora, daje se pravo građevinskom inspektorima da obavljaju

inspekcijski pregled i poduzme druge radnje u cilju njegovoga obavljanja. Također, građevinskom inspektoru se daje mogućnost da pribavi svu potrebnu dokumentaciju za provedbu inspekcijskog nadzora, a sudionicima u gradnji, vlasniku odnosno korisniku građevine, tijelu državne uprave te jedinici lokalne samouprave obveza davanja te dokumentacije bez naplate.

Utvrđuje se obveza inspektora je da ako utvrdi povredu propisa pokrene upravni postupak i poduzme mjere, a ako ne utvrdi povredu propisa da o tom obavijesti poznatog podnositelja prijave.

Nadalje, definiraju se stranke u inspekcijskom postupku. Sukladno sadržaju Zakona stranke su sada nešto proširene pa obuhvaćaju pored sudionika u gradnji, vlasnika građevine, vlasnika nekretnine na kojoj se građevina gradi ili je izgrađena, i jedinice lokalne samouprave, a u dijelu koji se odnosi na uporabljivost građevinskih proizvoda stranke su i proizvođač i trgovac građevinskih proizvodima.

Članci 155. i 156. Uređuje se obveza inspektora da vodi očevidnik o obavljenim pregledima i drugim radnjama s podacima o provedbi inspekcijskog nadzora, te se uređuje provedba inspekcijskog nadzora.

Članci 157. do 159. Ovim člancima uređeni su instrumenti provedbe inspekcijskog nadzora. Otklanjanje nepravilnosti inspektor sudionicima u gradnji naređuje rješenjem, a ukoliko se radi o utvrđenim nepravilnostima kod ugradnje građevinskog proizvoda koji nije uporabljiv, tada investitor usmenim rješenjem zabranjuje uporabu takvog proizvoda.

Otklanjanje oštećenja građevinski inspektor naređuje rješenjem.

Članci 160. do 165. Uređuje se slučajevi u kojima građevinski inspektor rješenjem naređuje obustavu građenja, uklanjanje građevine ili njezinog dijela, te poduzimanja hitnih mjera. Kod donošenja rješenja vezanih na građevine upisane u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske odnosno građevine koje se nalaze u zaštićenom dijelu prirode inspektor obavještava tijelo državne uprave nadležno za poslove kulture odnosno unutarnju ustrojstvenu jedinicu Ministarstva nadležnu za poslove zaštite prirode i okoliša.

Opasnu građevinu građevinski inspektor označava opasnom. Ova je mjera naročito iz razloga zaštite života i zdravlja ljudi. Također je uređen način zatvaranja gradilišta, te posljedice koje će proisteći ukoliko to investitor ne bude poštovao.

Članci 166. do 174. Poblize se opisuje sadržaj inspekcijskog rješenja koja sadrže i upozorenje o daljnjim radnjama u slučaju ne postupanja po tim rješenjima. Određuje se obveza pisanog otpravka usmenog rješenja stranci. Također je propisan pravni lijek za rješenja građevinskog inspektora, zaključka o obustavi postupka i zaključka o troškovima izvršenja. Kao pravni lijek određena je mogućnost pokretanje upravnog spora.

Definira se dostava za nepoznate stranke ili stranke nepoznatog boravišta putem oglašavanja na oglasnoj ploči Ministarstva zaštite okoliša i

prostornog uređenja. Isti način dostave predviđa se i u slučaju prve neuspješne dostave prema Zakonu o općem upravnom postupku.

Uređeno je izvršenje inspekcijskog rješenja u slučaju ne postupanja po njemu. Tada se ono izvršava putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika, a do naplate se troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju iz državnog proračuna. Administrativna izvršenja rješenja provodi jedinica lokalne samouprave kada je inicirala pokretanje inspekcijskog postupka i kada je naređeno otklanjanje oštećenja zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili njezinog dijela ako se ocijeni da zbog toga postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, druge građevine ili stabilnost tla na okolnom zemljištu.

Predviđaju se upravne mjere u svrhu siljenja investitora odnosno vlasnika na izvršenje rješenja o uklanjanju građevine. Ove mjere izriče građevinski inspektor, a izvršava tijelo nadležno za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaje. Predviđa se da će ove mjere stimulirati investitore odnosno vlasnike na postupanje po rješenju.

Novina je mogućnost odgode izvršenja inspekcijskog rješenja kada je građevina uvrštena u Program sanacije bespravne gradnje. Odgodu izvršenja, ako su zadovoljeni propisani uvjeti, odobrava tijelo koje je donijelo zaključak o dozvoli izvršenja.

Članak 173. određuje rok u kojem se inspekcijsko rješenje više ne može izvršiti od deset godina od konačnosti inspekcijskog rješenja, a određuje se i način određivanja tog roka.

Članak 174. Uređuje nadležnost i slučajeve u kojima građevinski inspektor predlaže poništenje odnosno ukidanje građevinske, načelne, dozvole za uklanjanje građevine odnosno uporabne dozvole po pravu nadzora.

X. UPRAVNI NADZOR

Članci 175. do 178. Ovo poglavlje uređuje provođenje upravnog nadzora koje obavlja ministarstvo nad tijelima državne uprave i osobama koje imaju javne ovlasti a odnose se na upravne i stručne poslove iz područja graditeljstva. Sadašnje odredbe koje su uređivale ovo područje sada su pojašnjene i proširene iz razloga usklađenja sa novim sadržajem Zakona, te je određeno tko vodi upravni nadzor.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članci 179. do 201. Ovo poglavlje obuhvaća prekršaje i prekršajne kazne odgovornih osoba koje obavljaju poslove projektiranja, kontrole projekata, nostrifikacije, građenja građevine, stručnog nadzora građenja, investitora i vlasnika građevine, osoba koje provode postupke dokazivanja uporabljivosti građevinskih proizvoda u svojstvu odgovorne osobe, osobe koje izdaju autorizirane podatke odnosno izrađuju elaborate za potrebe projekata, proizvođače građevinskih materijala, osobe koje vode postupke inspekcijskog

nadzora, te osobe koje vode postupke izdavanja građevinske i načelne dozvole i dozvole za uklanjanje građevine. Utvrđene su novčane kazne za prekršaje. Utvrđena je obveza nadoknade eventualnih šteta investitoru koje prouzroče osobe registrirane za poslove projektiranja, projektant, revident, osobe ovlaštene za nostrifikaciju, izvođač, osobe registrirane za poslove stručnog nadzora, nadzorni inženjer, ovlaštene pravne osobe koje obavljaju poslove ispitivanja ili ocjenjivanja sukladnosti građevinskog proizvoda s tehničkim specifikacijama ili izdaju certifikate sukladnosti ili tehničko dopuštenje, te proizvođači uvoznici i distributeri građevinskog proizvoda.

Prekršaji osoba ovlaštenih za vođenje postupka izdavanja dozvola, te osoba koje provode inspekcijski nadzor određeni su kao lake i teže povrede službene dužnosti.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članci 202. do 228. Svi postupci koji se odnose na izdavanje građevinske dozvole i uporabne dozvole, te postupci za izdavanje suglasnosti za odstupanje od bitnih zahtjeva za građevinu koji su pokrenuti po odredbama sadašnjeg zakona do stupanja na snagu ovoga zakona dovršiti će se po odredbama sadašnjeg zakona. To se odnosi na postupke za građevine i gradnje iz članka 56 sadašnjeg zakona.

Određena je obveza donošenja propisa na koje Zakon upućuje u rokovima od 6 mjeseci, jedne i dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Rokovi su određeni sukladno hitnosti donošenja propisa. Postojeći propisi ostaju na snazi ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona. Pravilnik o sadržaju izjave projektanta o usklađenosti glavnog odnosno idejnog projekta s odredbama posebnih zakona i drugih propisa ("Narodne novine", broj 98/99) stavlja se van snage jer je to područje sada sadržano u pojedinim odredbama zakona.

Uređeno je prijelazno razdoblje do donošenja popisa o građevinskim proizvodima.

Dopušteno je projektantima koji su danom stupanja na snagu Zakona o gradnji (NN 52/99) imali višu stručnu spremu i deset godina iskustva izrada projekata za koje je potrebna kontrola projekata. Isto tako određene su prijelazne odredba za osobe koje u svojstvu odgovorne osobe vode građenje, te za osobe koje provode stručni nadzor građenja. Uređeno je pitanje prestanka ovlasti za revidente i pravne osobe ovlaštene za nostrifikaciju. Ova odredba pokazala se nužnom jer je osnivanjem HKAIG članstvo u istoj dodatan uvjet za već ovlaštene osobe za poslove kontrole projekata. Također prestanak obavljanja poslova projektiranja i time članstva u HKAIG rezultira gubljenjem tog propisanog uvjeta. Kod pravnih osoba ovlaštenih za nostrifikaciju projekata postoji još dodatan uvjet a to su uposleni ovlašteni arhitekti odnosno ovlašteni inženjeri temeljem kojih je ta pravna osoba i dobila ovlaštenje. Za građevine koje su zatečene kao građevine izgrađene u slučaju neposredne opasnosti određen rok u kojem se mora ishoditi građevinska dozvola ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna. Određen je rok za uklanjanje građevine ili gradnje koja nema, a po odredbama ovoga zakona mora imati akt kojim se dopušta građenje. Dopuštena je odgoda izvršenja inspekcijskog rješenja kojim

se naređuje uklanjanje građevine ili njezinog dijela donesenog prema odredbama Zakona o gradnji u slučaju uvrštenja bespravno izgrađene građevine ili bespravne gradnje u Program sanacije bespravne gradnje. Na taj način omogućiti će se svim bespravnim graditeljima koji žele legalizirati svoju građevinu da to ostvare ukoliko se u određenom roku prijave, te zadovolje uvjetima iz posebnog propisa.